

**Renovering af
Rehabilitering og
Korttidscenter i
Røde Kro**

Hærvejs-hotspots

**Rum for
Fællesskaber**

**Løft af infrastruktur
og læringsmiljøer**

**Energirenovering af
Frøslevvejren**

Øget kernevelfærd

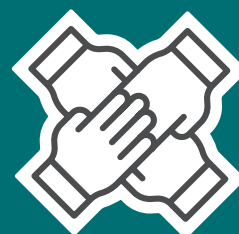
**Badeanstalt,
Sønderstrand**

Kultur & Fritid

Seniorbofællesskaber

Aabenraa
Kommune

Budget 2025

- Udvikling af Det Gode Liv

INDHOLDSFORTEGNELSE

	Side
Generelle bemærkninger	1
Hovedoversigt	32
Sammendrag af budget	34
Bevillingsoversigt	41
Investeringsoversigt	43
Projektoplysningskema	46
Takstblad	109
Takstblad mellemkommunal afregning	122

Layout forside: Toptryk

Layout indhold: Aabenraa kommune

Foto: Aabenraa kommune

Tryk: Toptryk

Budget 2025 - 2028

Generelle bemærkninger

Aabenraa Kommune

Generelle bemærkninger til budget 2025-2028

Indhold

Budgetlægning og økonomistyring i Aabenraa Kommune	3
Styringsmål i den økonomiske politik	4
Budget 2025 -2028 i hovedtal.....	4
Overholdelse af den økonomiske politik	6
Skatter	7
Udvikling i skatteindtægter.....	7
Befolkningsudvikling.....	11
Pris og lønændringer	11
Serviceændring	12
Udvikling i gæld	12
Tværgående puljer	13
Puljer, der ikke er udmøntet i budgettet.....	14
Finanslovspuljer.....	14
Budgetgaranterede områder	14
Aktivitetsbestemt medfinansiering (KMF).....	14
Ændringer indarbejdet i budgettet	15
Driftsændringer.....	15
Lov- og cirkulæreprogrammet	16
Andre reguleringer.....	17
Bevillinger og bevillingsniveau	18
Regeringsaftalen for 2025 mellem regeringen og KL	19
Budgetprocessen for budget 2025 - 2028	21
Bilag 1 - Pris og lønstigninger	22
Bilag 2 – Lov- og cirkulæreprogram	23
Bilag 3 – Aftale om budgetforlig.....	25

Generelle bemærkninger til budget 2025-2028

Budgetlægning og økonomistyring i Aabenraa Kommune

Byrådet vedtog den 24. januar 2023 en ny økonomisk politik for årene 2024-2027.

Budgetlægning:

- Overskud på ordinær drift på minimum 120 mio. kr. årligt i perioden 2024-2027.
- Et stød på indtægtssiden op til 50 mio. kr. kan finansieres af kassen det første budgetår imod at der samtidig vedtages en tilpasning af udgiftsniveau de efterfølgende år.
- Der kan ikke bruges yderligere af kassen til at finansiere budgettet i perioden 2024-2027.
- Anlægsinvesteringer incl. Jordforsyning på mindst 120 mio. kr. i 2023 niveau i årene 2024-2027. Niveaulet justeres i opadgående eller nedadgående retning med 10 mio. kr. for hver mia. kr. regeringsaftalen afviger fra 17,8 mia. kr. brutto.
- Der prioriteres ikke anlægsprojekter i det sidste overslagsår med mindre projektet er prioriteret til opstart i budgetåret (det først år). Faste årlige anlægstilskud er undtaget.
- Loyal overfor forhandlingsresultatet mellem regering og KL
- Langfristet gæld målt pr. indbygger reduceres fra niveau i 2023 og følger udviklingen i landsgennemsnittet.
- Ultimo kassebeholdningen er på minimum 100 mio. kr. budgetmæssigt, og den gennemsnitlige beholdning er på minimum 175 mio. kr. fraregnet overførsler på drift og anlæg.
- Nettovæksten i demografimodellerne kobles til

Økonomiaftalen. I det omfang der er tale om en større lokal vækst gøres udvidelsen til genstand for en politisk drøftelse og prioritering i Byrådet.

- I budgetåret er der ikke udmøntede sparepuljer i det vedtagne budget.
- Beskatningsniveauet er lavere end gennemsnittet af kommunerne i Region Syddanmark. Ændres kun hvis staten tillader skatteændring.
- Tilbageløb fra Finanslovsforhandlingerne håndteres via puljer, som udmøntes særskilt.
- Der kan aftales, at der laves isolerede investeringstiltag, som over en fireårig periode balancerer, og som ikke indregnes i ovenstående målsætninger for driftsresultat og kassepåvirkning.
- Ved budgetlægning inddrages medarbejdere via MED systemet. Ud over høring af budgetforslaget inddrages HMU i fastlæggelse af budgetprocessen.
- Ved regnskabsårets afslutning overføres mindreforbrug på servicerammen, der ellers vil tilgå kassen, til budgetoverslagsår 1 som pulje, der kan anvendes til engangsdispositioner. Prioriteringen holdes uden for den økonomiske politiks målsætninger.

Økonomistyring:

- I budgetåret vedtages ikke netto tillægsbevillinger til servicedrifts-udgifter finansieret af kassebeholdningen (ekskl. driftsoverførsler mellem årene i henhold til retningslinjerne for dialogbaseret aftalestyring).

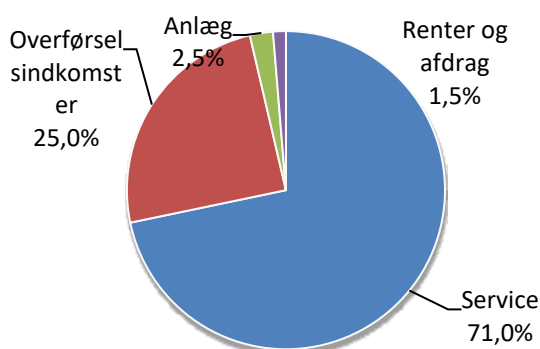
Generelle bemærkninger til budget 2025-2028

Styringsmål i den økonomiske politik

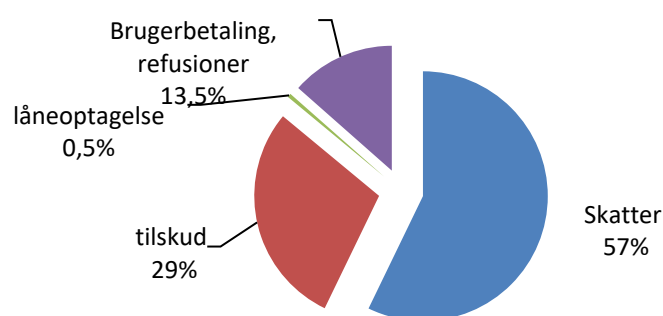
Øversigt	2025	2026	2027	2028
Ordinær drift	120	120	120	120
Anlæg	120	120	120	120
Kasstræk	0	0	0	0

Budget 2025 -2028 i hovedtal

Fordeling af udgifterne på områder

Fordeling af indtægterne på områder

(1.000 kr.)	2025	2026	2027	2029
Indtægter	-4.869.172	-5.010.843	-5.169.993	-5.333.951
Driftsudgifter incl. renter	4.739.551	4.897.481	5.046.156	5.208.277
Resultat af ordinær drift	-129.621	-113.362	-123.837	-125.674
Anlæg incl. jordforsyning	148.088	118.300	119.300	120.000
Resultat	18.467	4.938	-4.537	-5.674
Netto lån (låneopt./afdrag)	10.476	9.442	10.119	8.489
Finansforskydninger	1.043	-11.460	-18	-18
Påvirkning kassebeholdning	29.986	2.920	5.564	2.797
Forventet kassebeholdning ult. 2024	-348.000			
Forventet ult. kassebeholdning	-318.014	-315.094	-309.530	-306.733

÷ = indtægter/overskud/kasseopsparing, + = udgifter/underskud/kasseforbrug

Indtægter

Budgettet viser indtægter på 4,869 mia. kr. i skatter og tilskud.

Skatteindtægterne er forudsat en uændret skatteudskrivning for 2024 samt selvbudgettering med budgettering på statsgaranteret udskrivningsgrundlag.

Overslagsårenes indtægtsbudget svarer til niveauet for 2025, og hertil er indtægterne justeret med den forventede p/l der er afsat på udgiftssiden samt den indregnede udvikling på overførselsudgifter.

Generelle bemærkninger til budget 2025-2028

Driftsudgifter

Budgettet viser, at der bruges 4,740 mia. kr. til driftsudgifter. Udgifterne fordeler sig på serviceudgifter, overførselsindkomster samt renter. Indarbejdede ændringer fremgår af oversigten side 14.

Der er indregnet en ændring i de beregnede udgifter for skoler, dagtilbud, ældre + 65 årige, PPR, sundhedsplejen og skoletandplejen som følge af demografiske ændringer i antallet af børn og ældre fra 2024 til 2025, finansieret af aftaleløftet i økonomiaftalen.

Der er ikke indregnet demografistigninger i overslagsårene, idet disse forudsættes finansieret i den årlige økonomiaftale.

Budgettet til overførselsudgifter er reguleret med budgetgarantien svarende til ændringerne indarbejdet i økonomiaftalen.

Driftsbudgettet er reguleret med pris- og lønfremskrivninger samt trepartsaftalen svarende til ændringerne i økonomiaftalen.

Budgettet er specificeret i bevillinger jf. bevillingsoversigten, som er nærmere uddybet i de specielle bemærkninger.

Resultat af ordinær drift

Budgettet udviser et overskud på den ordinære drift på 129,6 mio. kr. i 2025, svarende til 2,67% af indtægterne.

Anlæg

Der er afsat et anlægsbudget på 505,7 mio. kr. i perioden 2025 – 2028.

Anlægsrammen er udmøntet på projekter jf. investeringsoversigten, og der resterer en ikke udmøntet anlægspulje på 117,204 mio. kr. i 2028.

Anlægsprojekterne er nærmere uddybet i investeringsoversigten og projektbeskrivelserne.

Ændring af kassebeholdning

Budgettet medfører et kasseforbrug på 30,0 mio. kr. i 2025, som vedrører engangspuljer fra regnskab 2023. Holdes dette beløb udenfor viser resultatet at der er balance.

I 2026 til 2028 forventes et samlet kasseforbrug på 11,3 mio. kr.

Låneramme/låneoptagelse

Der er budgetteret med låneoptagelse på 28,2 mio. kr. i 2025. Det vedrører anlægsinvesteringer i 2024 og fordeler sig på følgende:

- 19,3 mio. kr. – byområdefornyelse (95%)
- 2,5 mio. kr. – jordkøb
- 6,4 mio. kr. – klimasikring

Der er i budget 2026 indarbejdet en forventet låneoptagelse med udgangspunkt i anlægsprojekter med automatisk låneadgang.

Herudover er der forudsat låneramme for andre dele af lånebekendtgørelsen.

Generelle bemærkninger til budget 2025-2028

Overholdelse af service- og anlægsrammen jf. sanktionslovgivningen

	Serviceammen	Anlægsrammen
Økonomaftalen	3.354,8	164,8
Basisbudget	3.343,0	144,8
Afvigelse	11,8	20,0

÷ = merforbrug, + = mindreforbrug

Overholdelse af den økonomiske politik

Jf. den økonomiske politik for 2025-2028 kan det aftales, at der laves isolerede investeringstiltag, som over en 4 årig periode balancerer, og som ikke indregnes i målsætningerne for driftsresultat og kassepåvirkning.

Der er i budgettet ikke indregnet investeringsstrategier.

Måltallene for den økonomiske politik udgør følgende:

- Overskud på ordinær drift på minimum 120 mio. kr. i 2025
- Der kan ikke bruges af kassebeholdningen – den skal være i balance i 2025
- Ultimo kassebeholdningen er på minimum 100 mio. kr.

	2025	2026	2027	2028
Overskud på ordinær drift	+	+	+	+
Anlæg	+	+	+	+
Kasseforbrug	+	÷	÷	÷
Ultimo kassebeholdning	+	+	+	+

Måltallene for den økonomiske politik er alle overholdt i 2025.

Generelle bemærkninger til budget 2025-2028

Skatter

Skattetakster for 2025 udgør følgende:

Persoonskatter:

- 25,6 % indkomstskat

Ejendomsskatter

- 7,8 ‰ grundskyld
- 9,45 ‰ dækningsafgift af grundværdi offentlige ejendomme
- 4,10 ‰ landsbrugsjord
- 0,00 ‰ dækningsafgift for erhverv

I perioden 2025-2028 kan kommunalbestyrelsen ikke fastsætte satsen for grundskyld højere end den udmeldte loft for den enkelte kommune, der fremgår af loven.

Der kan i perioden 2025-2028 ikke indføres en ændring i opkrævning på dækningsafgift for erhvervsjendomme. Der pågår en fornyet vurdering af ejendomme af vurderingsstyrelsen. Reguleringen for perioden 2021-2023 tilgår/udbetales af kommunen i 2024-2026. Staten dækker eventuelt tab for perioden 2021-2023.

Udvikling i skatteindtægter

Persoonskatter

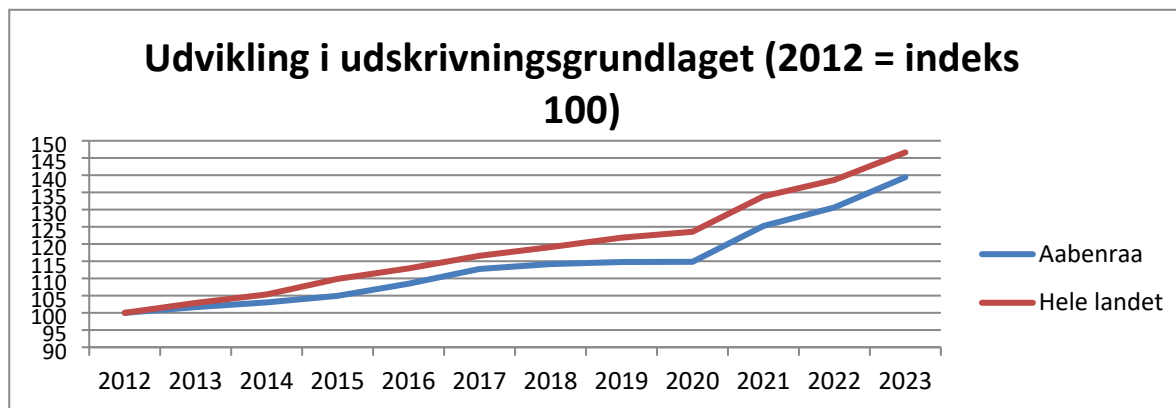
Aabenraa kommunes indtægter på skatter er stigende. I de seneste to år har udskrivningsgrundlaget i Aabenraa Kommune udviklet sig marginalt bedre end landsgennemsnittet.

Udviklingen medfører, at Aabenraa kommune samlet set taber på skatterne selv om skatteindtægterne stiger, da bloktilskuddet nedsættes med den samlede landsstigning.

Persoonskatteindtægterne er fra 2024 til 2025 steget med 186 mio. kr. i Aabenraa, men da udligningen ikke fuldt ud kompenserer for reduktionen af bloktilskuddet har Aabenraa et samlet netto tab på 43 mio. kr. fra 2024 til 2025.

Udskrivningsgrundlaget, som realiseres i Aabenraa Kommune har igennem en årrække ligget under det statsgaranterede udskrivningsgrundlag. Denne tendens blev vendt i 2021, hvor det realiserede udskrivningsgrundlag langt oversteg det - under Covid19 pandemien fastlagte - statsgaranterede udskrivningsgrundlag i 2021.

Figuren nedenfor viser udviklingen i udskrivningsgrundlag for Aabenraa Kommune sammenholdt med udviklingen på landsplan i perioden 2012-2023

Generelle bemærkninger til budget 2025-2028

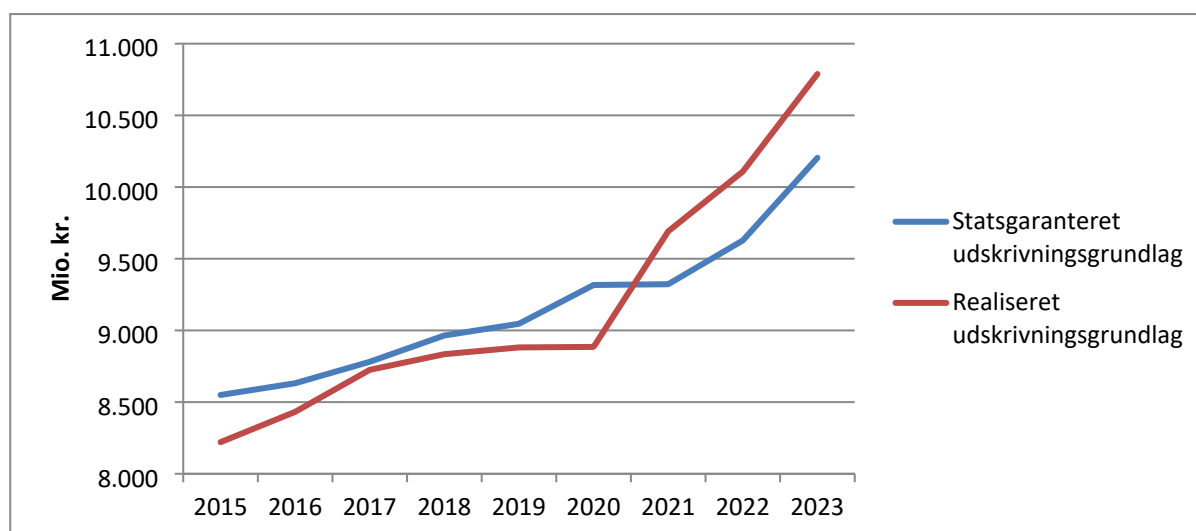
For 2022 og 2023 viser udviklingen i det realiserede grundlag i Aabenraa Kommune ligger over udviklingen i statsgarantien. Tallene for 2023 er dog foreløbige fremskrevne tal for slutligningen, da SKAT ikke har afsluttet ligningen for 2023).

Der har været en generel tendens til at udskrivningsgrundlaget på landsplan udvikler sig bedre end forventet på tidspunktet for udmeldingen af statsgarantien, hvilket bl.a. fremgår af Regeringens Økonomiske Redegørelse.

Et realiseret udskrivningsgrundlag der overstiger det statsgaranterede er ikke ensbetydende med, at kommunen ville have opnået en gevinst ved selvbudgettering det pågældende år.

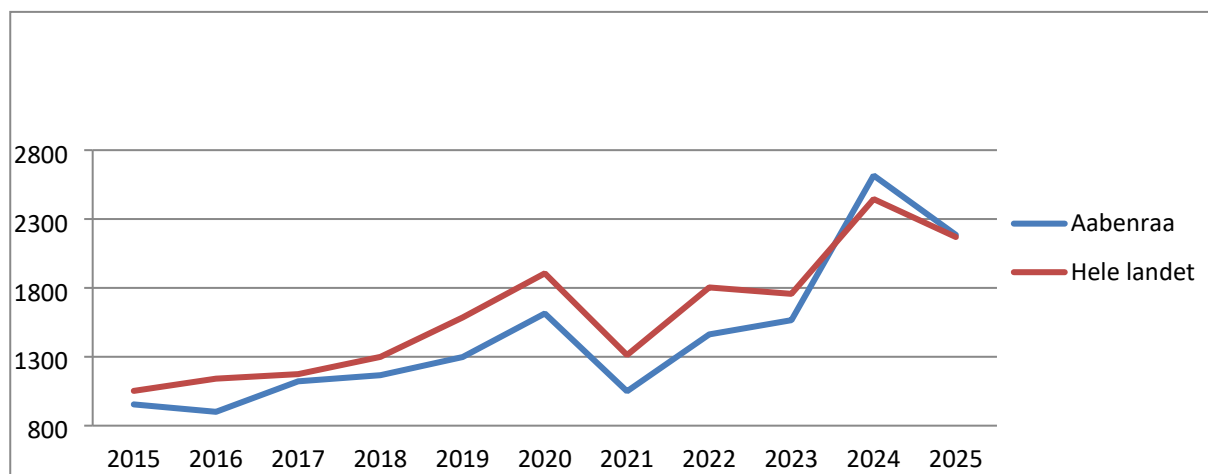
Dette afhænger dels af landets øvrige kommuners realiserede udskrivningsgrundlag, samt af udviklingen i de kriterier, der påvirker udgiftsbehovsopgørelsen og dermed påvirker udligningen.

Figuren nedenfor viser udviklingen for Aabenraa Kommune i det statsgaranterede udskrivningsgrundlag i perioden 2015-2023 samt udviklingen i det realiserede udskrivningsgrundlag for samme periode.

Selskabsskatter

Figuren nedenfor viser udviklingen i selskabsskatteindtægter i kroner pr. indbygger (løbende priser)

Generelle bemærkninger til budget 2025-2028

Aabenraa Kommune valgte ligesom 81 andre af landets kommuner at selvbudgettere i 2024, og på nuværende tidspunkt ser det ud til, at det er det rigtige valg, idet disse kommuner står til at realisere en betydelig merindtægt på skatter og udligning i 2027. Om valget af selvbudgettering medfører, at der i 2027 bliver en økonomisk gevinst er p.t. ukendt, idet der kan forventes en reduktion i bloktilskudspuljen i 2027, som følge af at selvbudgetterings-kommunerne står til en væsentlig gevinst.

Det provenu, som valget af selvbudgettering ser ud til at give Aabenraa Kommune, kan medgå til finansiering af reduktionen i bloktilskudspuljen, hvor alle landets kommuner rammes forholdsmæssigt. Der er i budgetrammen for 2027 ikke indregnet en konsekvens af selvbudgetteringen for 2024, da dette afventer budgetlægningen i 2026.

Aabenraa Kommunes indtægter fra selskabsskat opgjort i kr. pr. indbygger har i mange år ligget under landsplansgennemsnittet. Dette efterslæb kompenseres med 50% af forskellen til landsgennemsnittet pr. indbygger.

Efter at der i 2024 var ekstraordinært store indtægter fra selskabsskat, som medførte at Aabenraa Kommune lå over landsgennemsnittet pr. indbygger, kommer Aabenraa Kommunes indtægt i 2025 til at ligge på niveau med landsgennemsnittet. Som følge heraf har Aabenraa kommune samlet set indtægter på 130 mio. kr. i

2025, som i forhold til 2024 giver et fald i provenuet af selskabsskatter på knap 9 mio. kr. i 2025.

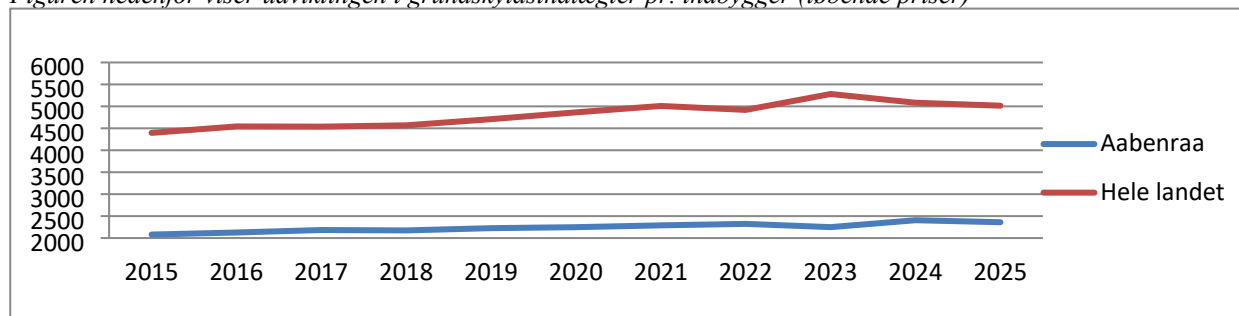
Selskabsskatteindtægterne er baseret på selskabernes skatteopgørelse 3 år tilbage, og indtægterne bliver fordelt mellem kommunerne ud fra hvor mange medarbejdere, hvert enkelt selskab beskæftiger i hver enkelt kommune. Der er store lokale forskelle i udviklingen i selskabsskatterne. Ét enkelt, større selskabs positive eller negative årsresultat kan påvirke indtægten betydeligt. Derfor er der stor usikkerhed om niveauet i selskabsskatteindtægten i overslagsårene.

Grundskyld

Grundskylden er omfattet af boligskatteforliget der blev vedtaget i 2017 samt lovændringen der er vedtaget i maj 2023. Der pågår pt. vurderingsændringer af ejerboliger, idet de seneste vurderinger er fra 2011. Dette medfører at der på landsplan og i de enkelte kommuner forventes ændringer i vurderingerne og dermed også indtægterne. Fra 2024 er opkrævningsopgaven overgået til staten og afregningen af grundskyld omlægges til tilskudsudbetalinger.

Der er på nuværende tidspunkt alene udmeldt en foreløbig indtægtsramme for 2025, der efterreguleres i 2028. Der er i budgetforudsætningerne i økonomiaftalen indregnet de seneste udmeldinger fra ministeriet, som viser et fald i grundskyldsindtægterne på ca. 3 mio. kr. i 2025 i forhold til 2024.

Figuren nedenfor viser udviklingen i grundskyldsindtægter pr. indbygger (løbende priser)

Generelle bemærkninger til budget 2025-2028

Aabenraa Kommunes indtægter fra grundskyld opgjort i kr. pr. indbygger har i mange år ligget markant lavere end på landsplan, dette hænger bl.a. sammen med vurderingerne samt størrelsen på den grundskyldspromille der opkræves.

Grundskyldsindtægterne indgår i opgørelsen af beskatningsgrundlaget, og dermed indgår de i udligningen af beskatningsgrundlag, hvilket dog ikke har fuld effekt. Derfor medvirker en lavere udvikling i grundskyldsindtægterne i Aabenraa Kommune, til at kommunens samlede indtægter fra skatter og udligning udvikler sig lavere end på landsplan.

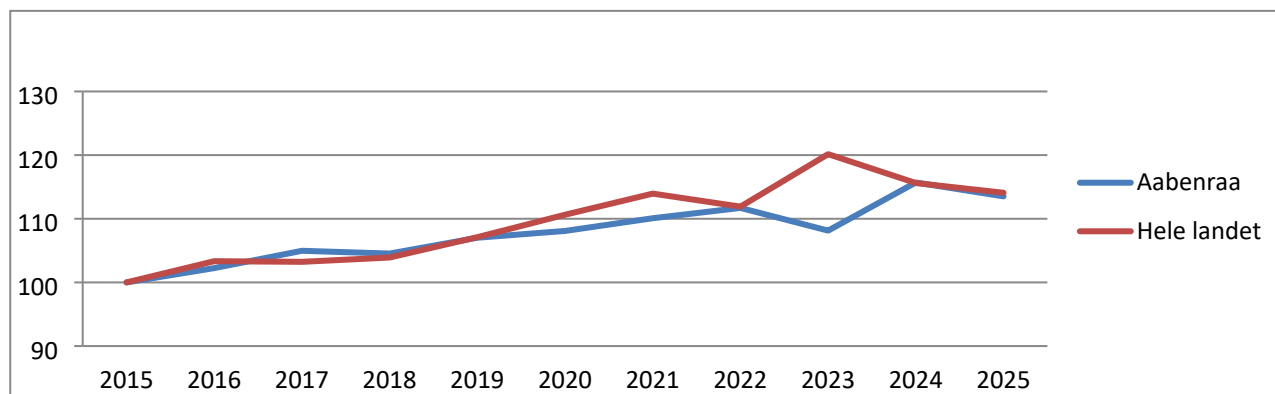
Vises udviklingen som indextal med basis i år 2015 ses det, at udviklingen i indtægter pr. indbygger fra grundskyld til og med 2023 går dårligere i Aabenraa Kommune end på landsplan. I denne periode stod kommunerne selv for budgettering af grundskyld baseret på grundværdierne registreret i ejendomsskattesystemet.

Fra 2024 har Staten overtaget ejendomsskatteopgaven, og derfor er budgetteringsgrundlaget fra og med 2024 et af ministeriet udmeldt skøn for grundværdier, og en af ministeriet fastlagt grundskyldspromille. For Aabenraa Kommunes vedkommende har dette medført at grundskyldsindtægten målt pr. indbygger nu udvikler sig stort set identisk med udviklingen på landsplan.

Der er ingen direkte kompensation til den enkelte kommune for lavere indtægter fra grundskyld, som følge af nye vurderinger, derimod er der kompensationsordninger for tab som følge af efterreguleringer vedr. perioden 2021-2023.

Der er således forbundet en stor usikkerhed i udviklingen af skatteindtægterne i de kommende år, hvorfor der er indregnet en risikobaseret pulje på 12,2 mio. kr. i årene 2026-2028.

Figuren nedenfor viser udviklingen i grundskyldsindtægter pr. indbygger i forhold til 2015

Generelle bemærkninger til budget 2025-2028

Befolkningsudvikling

Prognosen er fra maj 2024 og er anvendt ved beregning af tekniske korrektioner.

Aabenraa kommunes befolkningsudvikling fra 2024 til 2025 i forhold til det faktiske

befolkningstal pr. 1. januar 2024 viser et fald i 0-5 årige mens der er en lille stigning i aldersgruppen 6-16 årige. Der er et fald i aldersgruppen 18-64 årige samt 65-74 årige mens der er en stigning i aldersgruppen +75 årige.

Figuren nedenfor viser befolkningsudviklingen fra 2024 til 2025 og prognose for overslagsårene:

	Faktisk befolknings tal 1.1.2023	Faktisk befolknings tal 1.1.2024	Befolkningsprognose pr. 1.1. de respektive år			
	2023	2024	2025	2026	2027	2028
0-2 årige	1588	1505	1467	1444	1458	1464
3-5 årige	1826	1779	1697	1643	1601	1566
6-10 årige	3029	3019	3098	3099	3142	3083
6-16 årige	7224	7147	7159	7026	6930	6876
0-17 årige	11416	11182	11052	10848	10720	10602
+18 årige	47586	47475	47479	47224	47171	47126
18-64 årige	32930	32609	32482	32020	31782	31563
65-74 årige	7624	7623	7573	7652	7617	7620
75-84 årige	5391	5539	5653	5718	5879	5938
+ 85 årige	1641	1704	1771	1834	1893	2005
TOTAL	59002	58657	58531	58071	57893	57730

Pris og lønændringer

Pris og lønændringer er indregnet med følgende procentpoint:

	2025	2026	2027	2028
Løn	4,29	4,11	3,20	3,20
Priser	2,94	2,94	2,94	2,94
Løn og priser i alt	3,90	3,70	3,10	3,10

Se i øvrigt specifikation i bilag 1

Trepartsmidler er udmøntet særskilt for 2024 og 2025 og indgår i ovenstående lønprocenter. Udmøntningen af trepartsmidler for 2026 afventer budgetlægningen for 2026

Generelle bemærkninger til budget 2025-2028

Serviceændring

Der er i budgettet en servicevækst på 2,03 % fra 2024 til 2025 eller 2,24 % pr. indbygger, der primært kan henføres til aftaleløftet, og de overførte midler fra regnskab 2023.

Udvikling i gæld

Skattefinansieret gæld

Udviklingen i den skattefinansierede gæld svarer til de forudsætninger, der er lagt ind i budgettet vedr. låneoptagelse til anlæg og jordforsyning og forventede afdrag og svarende til en udgift pr. indbygger som vist i tabellen nedenfor.

Ældreboliger

Den langfristede gæld til ældreboliger finansieres af huslejeindtægter.

Feriepenge (*indfrosne – gæld til LD fonde*)

De indfrosne feriepenge er optaget som langfristet gæld og afdrages løbende til LD fonde, når en medarbejder fratræder en stilling i Aabenraa Kommune.

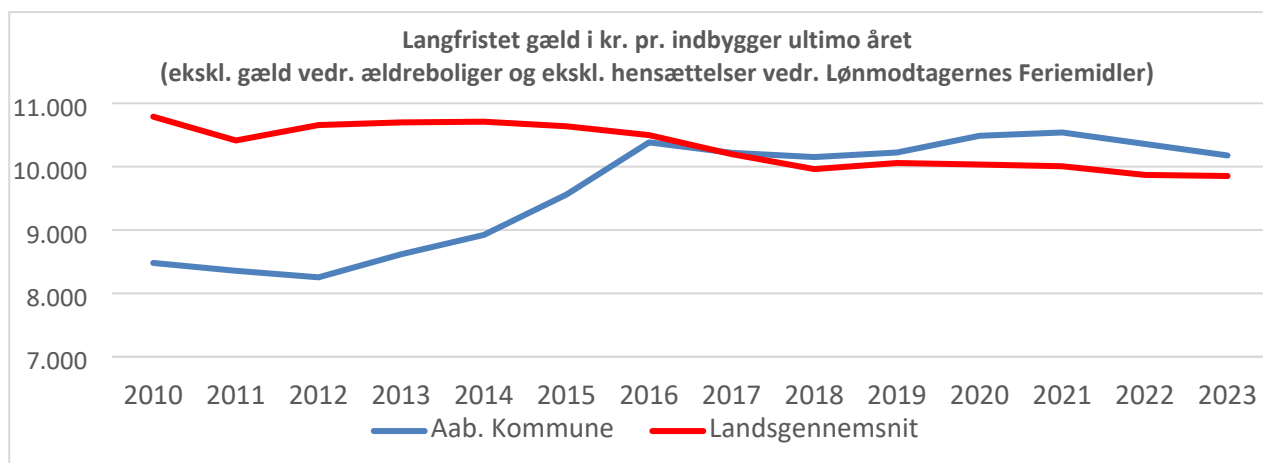
Gælden svarer til 12,5% af lønudgiften for perioden 1. september 2019 - 31. august 2020 tillagt 1% særlig feriegodtgørelse. Gælden afregnes til LD fonde løbende når en medarbejder fratræder. Restgælden indekseres med en årlig sats på 3,5 %, der reguleres over egenkapitalen.

Udgiften til feriepengeforpligtigheden er finansieret af de enkelte områders driftsbudgetter med en årlig reduktion på 0,7% for perioden 2021-2036.

Den langfristede gæld til feriepenge udgør med udgangen af regnskab 2023, 112,5 mio. kr. og forventes at være indfriet med udgangen af 2036.

Der er i 2025 og frem forudsat et årligt afdrag på 9,8 mio. kr.

Figuren nedenfor viser langfristet gæld pr. indbygger ultimo året

Generelle bemærkninger til budget 2025-2028

Tværgående puljer

For alle nedenstående centrale puljer gælder, at der administrativt må ske udmøntning og skal således ikke godkendes i Byrådet. (omplaceringer mellem udvalg)

Der er følgende centrale puljer i budgettet, der udmøntes i løbet af året:

Barselspulje

Der er under økonomiudvalgets lønpuljer afsat budget til barselsudligning ud over dagpengerefusionen.

I forbindelse med initiativer til nedbringelse af sygefravær modtager institutionerne fra 1. januar 2020 og frem ikke dagpengerefusion for sygemeldte gravide medarbejdere, men får til gengæld 100 % barselsudligning i den gravide medarbejders barselsperiode. Refusionen udmøntes månedligt via lønsystemet.

Ved flere barsler end forudsat overføres merforbruget og finansieres af en fremtidig reduktion af lønbudgetterne på alle områder. Ved mindreforbrug tilbageføres dette til lønbudgetterne.

Flexjob puljer arbejdsgiver andel

Under Økonomiudvalgets lønpuljer er der afsat en pulje til finansiering af arbejdsgivers lønandel ved ansættelse af personer i flexjob, bevilliget før 2007.

Udvendig bygningsvedligeholdelse konto 2

Der er på udvalget for Plan, Teknik og Landdistrikter driftsramme afsat en pulje til udvendig vedligeholdelse af kommunens ejendomme ekskl. haller. Puljen administreres i henhold til retningslinjer herfor.

Afledt drift

For at håndtere den afledte drift af nye anlæg tilføres der årligt 1 mio. kr. til udvalget for Plan, Teknik og Landdistrikter driftsramme. Der er under Økonomiudvalget afsat en

årlig pulje på 0,4 mio. kr. til finansiering af øvrige afledte driftsændringer.

Puljen til indkøb/udbud

Indgåelse af nye vare- og tjenesteydelseskontrakter er omfattet af kommunes indkøbs- og udbudspolitik. Når et udbud reducerer det direkte udgiftsniveau i forhold til det aktuelle udgiftsniveau (målt i priser) fordeles gevinsten med 75 % til effektiviseringsstrategien-/central pulje og 25 % til decentralt budget.

Såfremt der måtte opstå en situation, hvor et udbud medfører, at Aabenraa Kommune får højere priser end kommunen har haft tidligere, afholder det pågældende område 75 % af merudgiften mens effektiviseringsstrategien/central pulje afholder de sidste 25 %. Indkøbsbesparelserne allokeres fra de enkelte institutioner og forvaltningers driftsrammer, baseret på de sidste 2 års indkøb jævnfør baselineprincippet. Besparelser/merudgifter indarbejdes i driftsrammen, når de enkelte aftaler træder i kraft.

Bygninger i tomgangsdrift

Ved reduktion af bygningskvadratmeter samt overdragelse af bygninger til tomgangsdrift afleverer områderne bygningsdriftsbudgettet efter en 75/25 model til FM. Ved afhændelse af bygningen tilgår besparelsen puljen til tomgangsdrift.

Pulje til kompensation ifm. fratrædelse af tjenestemænd

Når en tjenestemand fratræder og erstattes af en overenskomstansat, bliver det respektive område kompenseret for udgiften til pension til den overenskomstansatte.

Pulje til finansiering af merudgifter til løn til fleksjobbere hos KIS

Under Arbejdsmarkedsudvalgets overførselsudgifter er der afsat en pulje til finansiering af merudgifter til løn til fleksjobbere. Jobcentret visiterer fleksjobbere til KIS og KIS har dermed ikke indflydelse på antallet af ansatte i fleksjob.

Generelle bemærkninger til budget 2025-2028

Puljer, der ikke er udmøntet i budgettet

Der er ingen udmøntede puljer i budgettet.

Finanslovspuljer

Der er i forbindelse med tidligere års finanslovsaftaler 2020-2024, afsat en række større ansøgningspuljer – primært til ældre, skole og dagtilbudsområdet.

En række af puljerne er overgået og udmøntet i bloktilskuddet og indregnet i budgetrammerne.

Der henstår følgende puljer som ikke indgår i budgettet, da puljerne udmøntes ved ansøgning eller ved direkte tildeling ud over økonomiaftalen:

Pulje	2025	2026	2027	2028
Pulje til mere pædagogisk personale. (Puljen er udmøntet efter ansøgning i 2022 Aabenraa kommune modtager årligt 5,9 mio. kr. frem til og med 2025)	328	328	328	328
Opkvalificering i daginstitutioner (puljen udmøntes til kommunerne som en direkte statslig tildelingspulje på baggrund af det forventede børnetal i kommunen og uden forudgående ansøgning. Aabenraa kommune modtager 1,07 mio. kr. i 2024)	200	200	200	200
Løft af fritidspædagogikken (puljen er fordelt Aabenraa kommune modtager årligt 1,4 mio. kr. frem til 2025)	123			
Pulje til flere hænder i PPR (Aabenraa kommune modtager ikke midler fra denne pulje)	80	80	80	80

Beløbene svarer til det afsatte beløb i Finansloven i mio. kr. Aabenraa kommunes andel afhænger af ansøgning og tilsagnsbeløb, der fremgår af teksten.

Budgetgaranterede områder

Overførselsudgifter er omfattet af budgetgaranti. Budgetrammerne er reguleret med økonomiaftalens ændringer.

Aktivitetsbestemt medfinansiering (KMF)

Udgifter hertil dækker en del af borgerne sygehusbehandling. Afregningen er i 2025 fastfrosset til afregningsniveauet for 2024.

I forbindelse med efterreguleringen for 2023 inddrages et hensyn til, at kommuner med en høj budgettering af medfinansieringen ikke taber uforholdsmæssigt på ordningen. KL inddrages i det videre arbejde med ændringer i den fremadrettede finansieringsmodel på sundhedsområdet.

Generelle bemærkninger til budget 2025-2028

Ændringer indarbejdet i budgettet

Driftsændringer

Der er indregnet følgende ændringer i driftsbudgettet i forhold til det godkendte budget 2025:

Driftsudgifter og renter (1000 kr.)	2025	2026	2027	2028
Godkendt budget 2024	4.679.507	4.913.818	5.155.968	5.155.968
Bevillingskontrol 30.09.2023	650			
Bevillingskontrol 31.03.2024	4.925	675	-325	-325
Budget i balance	-469			
Engangspulje, regnskab 2023	30.000			
Pris og lønændringer	-26.159	-75.041	-156.448	-2.130
Tekniske korrektioner, drift	-1.474	-1.930	-2.312	-1.918
Tekniske korrektioner, renter	-495	-579	1.051	873
Lov- og cirkulære – service	2.826	3.771	4.935	4.935
Budgetgaranti overførselsudgifter	-12.411	-6.539	-7.804	1.834
Økonomiaftale –VEU opsparing	205			
Økonomiaftale –Uforbrugte VISO	231			
Økonomiaftale – initiativer sundh.fr.			214	214
Økonomiaftale – opgavebortfald sfa. Dobb. Diagnostilbud			-382	-382
Økonomiaftale, Ejendomsregister	595	504		
Økonomiaftale, Styrket indsats dansk	622			
Økonomiaftale, styrke beh. Eget hjem	481	481		
Økonomiaftale, beh.tilbud børn/unge	2.836	2.876	2.876	2.876
Økonomiaftale, udbredelse kriseplan	51	51	51	51
Økonomiaftale, lønstign. takster	1.424	1.424	1.424	1.424
Økonomiaftale, Løft af serviceramme	26.476	25.987	23.052	23.052
Økonomiaftale, demografi	367	367	367	367
Økonomiaftale, ældrereform	6.357	6.846	9.781	9.781
Økonomiaftale, adm.besparelse	-1.180	-1.180	-1.180	-1.180
Økonomiaftale, SDE, øget indt.krav	-18.288	-18.288	-18.288	-18.288
Økonomiaftale, flere hænder/højere	5.481	5.481	5.481	5.481
Overførselsudgifter AU	5.900			
Nedsættelse engangspulje	-5.900			
Tilbageførsel indt.krav SDE	18.290	6.846	9.781	9.781
Nedsættelse af prioriteringspulje	-7.880	-6.846	-9.781	-9.781
Budgetforlig, driftsudvidelser	44.604	22.271	19.802	18.782
Budgetforlig, udmøntning puljer	-44.604	-22.271	-19.802	-18.782
Ændr.forslag, flytn. Fra anlæg til drift	2.270	700	700	
Ændr.forslag, nedsættelse indt.krav		11.442		
Ændringer i alt	35.731	-41.012	-134.867	26.864
Driftsudgifter incl. renter	4.715.238	4.872.805	5.021.101	5.182.832
Afdrag ældreboliger og feriepenge	24.313	24.676	25.056	25.446
Driftsudgifter incl. renter samt afdrag ældreboliger og feriepenge	4.739.551	4.897.481	5.046.156	5.208.277

Generelle bemærkninger til budget 2025-2028

Anlægsændringer

Anlæg (1.000. kr.)	2025	2026	2027	2028
Godkendt anlægsramme 2024	119.531	120.000	120.000	120.000
Budget i balance, anlægsramme	469			
Velfærdsteknologi til drift	-1.000	-1.000		
Økonomiaftale, løft	14.000			
Budgetforlig, ændringer til eksisterende	-4.000	-20.600	23.100	
Budgetforlig, nye anlægsprojekter	78.549	30.625	54.550	
Budgetforlig, anlægsrammen	-74.549	-10.025	-77.550	
Politiske ændringsforslag	17.358			
Ændringsforslag, anlæg til drift	-2.270	-700	-700	
Ændringer i alt	28.557	-1.700		
Anlægsrammen i alt	148.088	118.300	119.300	120.000

Lov- og cirkulæreprogrammet

Lov- og cirkulæreprogrammet indeholder de lovændringer som kommunen er DUT kompenseret for. Oplisting over lovændringen og DUT kompensation fremgår af bilag 2.

Lov- og cirkulæreprogrammet er fordelt på følgende bevillingsområder ekskl. budgetgaranterede områder:

	2025	2026	2027	2028
Serviceområdet				
Økonomiudvalget	-837	-837	-841	-841
Børn og Uddannelsesudvalg	3.244	3.694	4.376	4.376
Social og Seniorudvalg	129	670	988	988
Udvalget for Bæredygtig Udvikling	164	30	30	30
5 % puljen	219	243	328	328
I alt serviceområdet	2.919	3.800	4.881	4.881
I alt Lov og cirkulæreprogrammet	2.919	3.800	4.881	4.881

Generelle bemærkninger til budget 2025-2028

Andre reguleringer

	2025	2026	2027	2028
Tilbagebetaling uforbrugte midler VISO	231			
Tilbageførsel af VEU opsparing	205			
Adm. Omkostninger til ESR	595	504		
Styrket indsats i dansk/matematik	622			
Behandlingstilbud til børn/unge i psy. mistrivsel	2.836	2.876	2.876	2.876
Midler til lønstigninger til pædagoger i regionale institutioner	1.424	1.424	1.424	1.424
Opgavebortfald sfa. Oprettelse af regionalt dobbeltdiagnosetilbud			-382	-382
Udbredelse af behandling i eget hjem	481	481		
Udbredelse af kriseplaner	51	51	51	51
Initiativer i sundhedsreformen			214	214
5 % puljen	-93	-30	53	53
I alt andre reguleringer	6.352	5.306	4.236	4.236

Generelle bemærkninger til budget 2025-2028

Bevillinger og bevillingsniveau

Bevillingsniveau

Bevillingsniveauet er fastsat på udvalgsniveau opdelt på:

- Serviceudgifter
- Aktivitetsbestemt medfinansiering
- Overførselsindkomster
- Finansiering – skatter og tilskud
- Finansforskydninger – lån, renter og afdrag

For tværgående puljer gælder, at der administrativt må ske udmøntning og skal således ikke godkendes i Byrådet. Oversigt over tværgående puljer fremgår af de generelle bemærkninger.

Driftsbevillinger

Bevillingen meddeles som en nettobevilling og er etårig. Bevillingen bortfalder ved regnskabsårets udgang.

Afdrag og optagne lån, udlån, renter, skatter og generelle tilskud ligestilles bevillingsmæssigt med driftsbevillinger.

Udvalgene bestyrer de anliggender, der er underlagt dem inden for det vedtagne årsbudget, jf. lov om kommuners styrelse § 21 stk. 1 og 2.

Bevillingsmyndigheden er hos byrådet jf. samme lov § 40 stk. 2 og 3.

Bevillingen fremgår af bevillingsoversigten.

Anlægsbevillinger

Anlægsbevillinger meddeles til det enkelte anlægsarbejde og er flerårige og gælder til projektet er afsluttet.

Afholdelse af anlægsudgifter forudsætter, at byrådet har meddelt en anlægsbevilling og at der herudover på årsbudgettet er optaget et rådighedsbeløb.

Rådighedsbeløb er ikke en bevilling, men alene en finansiel funktion. Rådighedsbeløb bortfalder ved regnskabsårets udgang, og kan ikke uden byrådets godkendelse overføres til det efterfølgende regnskabsår.

Rådighedsbeløb fremgår af investeringsoversigten.

For de enkelte anlægsprojekter gælder, at det rådighedsbeløb for 2025, der fremgår af projektbeskrivelsen som "frigivet ved budgetvedtagelsen" automatisk er givet som anlægsbevilling i oktober hvor budgettet vedtages.

Det betyder, at tilskuddet kan udbetales eller planarbejdet på en byggeprojekt kan igangsættes uden der udarbejdes en særskilt sag til byrådet.

Tillægsbevillinger

Viser det sig i årets løb, at en bevilling eller et rådighedsbeløb ikke er tilstrækkelig, skal tillægsbevilling indhentes forinden udgiften bliver afholdt.

Enhver tillægsbevilling skal angive, hvorledes den bevilgede udgift skal finansieres.

Økonomiudvalget har kompetencen til at godkende tillægsbevillinger, der ikke har kassepåvirkning (netto 0).

Generelle bemærkninger til budget 2025-2028

Regeringsaftalen for 2025 mellem regeringen og KL

Regeringen og KL indgik den 31. maj 2024 aftale om den kommunale økonomi for 2025.

Serviceammen for 2025 herunder servicevækst

Væsentlige ændringer i rammen er følgende:

- Serviceammeløft i alt 3,4 mia. kr.
- De kommunale udgifter til administration nedbringes med 242 mio. kr. i 2025.

Serviceammen for 2025 udgør i alt 323,6 mia. kr.

I aftalen indgår, at 3 mia. kr. af kommunernes bloktilskud er betinget af, at kommunernes budgetterede serviceudgifter holder sig inden for den aftalte serviceammen.

Regeringen og KL er enige om, at det er en central forudsætning for økonomiaftalen, at den aftalte kommunale serviceammen i 2025 overholdes både i budgetterne og regnskaberne.

Pris og lønstigninger

Der anvendes et skøn for pris- og lønudviklingen (PL) for kommunerne fra 2024-2025 for de samlede udgifter inkl. Trepartsmidler men ekskl. overførsler på 3,9 pct.

Lov og cirkulæreændringer

Aftalen indeholder lovændringer med DUT finansiering som fremgår af bilag 2.

Øvrige aftaleændringer

Ud over de aftalte lovændringer er der aftalt kompensation for lettilgængelige behandlingstilbud til børn og unge i psykisk mistrivsel samt lønstigninger til pædagoger i regionale institutioner på socialområdet.

Finanslovspuljer omlagt til bloktilskud

I 2025 omlægges puljen til flere hænder og større faglighed på ældreområdet til bloktilskud.

Anlægsrammen for 2025

Anlægsrammen udgør 20,3 mia. kr. Af hensyn til de offentlige finanser og efterlevelse af budgetloven er der fastsat et loft over de kommunale investeringer i 2025. Dermed er 1 mia. kr. af kommunernes bloktilskud betinget af, at kommunernes budgetterede anlægsudgifter holder sig inden for den aftalte udgiftsramme under hensyntagen til det samlede budgetterede niveau for drifts- og anlægsudgifter.

Regeringen og KL er enige om, at det er en central forudsætning for økonomiaftalen, at den aftalte kommunale anlægsramme i 2025 overholdes både i budgetterne og regnskaberne.

Låne- tilskudspuljer

I aftalen for 2025 er der afsat følgende tilskuds- og lånepuljer:

- 200 mio. kr. – den ordinære lånepulje
- 200 mio. kr. – målrettet særligt vanskeligt stillede kommuners anlægsinvesteringer på blandt andet det borgernære og grønne område.
- 800 mio. kr. – særtilskudspulje §16 til kommuner med særlige økonomiske situationer

Skatter

Fremskrivningsprocenten for det statsgaranterede udskrivningsgrundlag er fastsat til 14,8 % for det korrigerede udskrivningsgrundlag for 2022.

Satser for hhv. grundskyld og dækningsafgift må ikke hæves i 2025-2028.

Bidrag til regioner

Bidragssatsen for sundhedsområdet er fastsat til 126 kr. på udviklingsområdet pr. indbygger.

Sanktioner

Folketinget har den 18. juni 2012 vedtaget, at der indføres skærpede sanktioner for kommunerne ved overskridelse af budgetterne og mulighed for individuel afregning af det betingede bloktilskud.

Ordningen indebærer, at hvis de kommunale serviceudgifter og de budgetterede bruttoanlægsudgifter for kommunerne under ét overskrider de

Generelle bemærkninger til budget 2025-2028

økonomiske rammer, nedsættes bloktilskuddet i det følgende år tilsvarende. Sanktionerne gælder også aftalen for 2025.

<https://fm.dk/media/27557/aftale-om-kommunernes-oekonomi-for-2025-a.pdf>

Øvrige elementer i aftalen

Regeringsaftalen indeholder derudover en række øvrige elementer.

For en samlet oversigt over øvrige elementer i regeringsaftalen henvises til selve aftaleteksten af 31. maj 2024, jf. Finansministeriets hjemmeside:

Generelle bemærkninger til budget 2025-2028

Budgetprocessen for budget 2025 - 2028

6. februar 2024	Vedtagelse af økonomiske procedurer i 2024
5. marts 2024	Rammeudmelding
April – juni 2024	Udarbejdelse af budgetbidrag, samt prioriteringsønsker på drift og anlæg
18. juni 2024	Økonomiudvalget orienteres om status på udvalgenes budgetbidrag samt prioriteringsønsker på drift og anlæg
26. juni 2024	Økonomiaftalen mellem regeringen og KL (temamøde)
13. aug. 2024	Minibudgetseminar
26.- 27. aug. 2024	Budgetseminar
10. sept. 2024	Økonomiudvalgets budgetforslag 2025 - 2028
4.-19. sept. 2024	Høring af høringsberettigede parter
18. sept. 2024	Byråd 1. behandling af budgetforslag 2025 - 2028.
23. sept. 2024	Frist for indsendelse af ændringsforslag
1. oktober 2024	Økonomiudvalg behandler ændringsforslag
9. oktober 2024	Byrådet godkender budget 2024-2027, herunder takster og skatteprocenter.

Generelle bemærkninger til budget 2025-2028

Bilag 1 - Pris og lønstigninger

Art	Navn	P/L 2023-2024 juni 2023	P/L 2023-2024 juni 2024	Regu- lering 2023-2024	P/L 2024-2025 juni 2024	KTO trepart	P/L 2024-2025 incl. regl. 2023/2024
1	Lønninger	4,07	4,36	0,29	3,66		3,950
1	Lønninger, trepartsaftale*					0,60	0,600
	Lønninger, trepartsaftale 2024*			0,51			0,510
1	Lønninger, puljer*					0,03	0,030
22	Fødevarer	3,00	-0,29	-3,29	1,19		-2,100
23	Brændsel og drivmidler	0,17	0,96	0,79	1,42		2,210
23	Brændsel og drivmidler, kolletiv tra	3,33	2,92	-0,41	2,36		1,950
26	Køb af jord og bygninger	-0,50	3,20	3,70	3,00		6,700
27	Anskaffelser	3,61	3,60	-0,01	3,40		3,390
29	Øvrige varekøb	2,47	-0,11	-2,58	1,02		-1,560
40	Tjenesteydelser uden moms	5,10	4,92	-0,18	3,49		3,310
45	Entreprenør- og håndværkerydelse	2,80	2,80	0,00	2,20		2,200
46	Betalinger til staten	3,46	3,37	-0,09	3,63		3,540
47	Betalinger til kommuner	4,13	4,54	0,41	3,87		4,280
48	Betalinger til regioner	3,56	3,66	0,10	3,82		3,920
49	Øvrige tjenesteydelser m.v.	5,10	4,92	-0,18	3,49		3,310
51	Tjenestemandspensioner m.v.	4,07	4,36	0,29	3,66		3,950
52	Overførsler til personer	3,30	3,20	-0,10	3,60		3,500
52	Dæmpet satsregulering	3,30	3,20	-0,10	3,60		3,500
59	Øvrige tilskud og overførsler	3,87	4,03	0,16	3,39		3,550
71	Egne huslejeindtægter	4,13	4,54	0,41	3,87		4,280
72	Salg af produkter og ydelser	4,13	4,54	0,41	3,87		4,280
76	Betalinger fra staten	4,13	4,54	0,41	3,87		4,280
77	Betalinger fra kommuner	4,13	4,54	0,41	3,87		4,280
78		4,13	4,54	0,41	3,87		4,280
79	Øvrige indtægter	4,13	4,54	0,41	3,87		4,280
8	Finansindtægter	3,30	3,20	-0,10	3,60		3,500
8	Dæmpet satsregulering	3,30	3,20	-0,10	3,60		3,500
91	Overførte lønninger	4,07	4,36	0,29	3,66		3,950
92	Overførte varekøb	2,63	0,03	-2,60	1,17		-1,430
94		4,14	4,10	-0,04	3,58		3,540
97	Interne indtægter	4,07	4,36	0,29	3,66		3,950
*)	Målrettet forskellige personalegrupper. Tilføres manuelt de berørte områder						

Der er indarbejdet en p/l stigning på 3,7% i 2026 og 3,1% fra 2027.

Generelle bemærkninger til budget 2025-2028

Bilag 2 – Lov- og cirkulæreprogram

1.000 kr. (- = mindreudgift/merindtægt + = merudgift/mindreindtægt)	Korrigeret pulje 2024	Foreløbig pulje 2025	BO 2026	BO 2027	BO 2028
	(24-pl)	(25-pl)	(25-pl)	(25-pl)	(25-pl)
Skatteministeriet					
Lov nr. 678 af 3. juni 2023 om ny ejendomsskattelev	-690	-713	-713	-713	-713
Lov nr. 679 af 3. juni 2023 følgelov til ny ejendomsskattelev	-215	-222	-222	-222	-222
Udlændinge- og Integrationsministeriet					
Lov om ændring af repatrieringsloven m.v. (Lov nr. 1190 af 08. juni 2021)	85	11	11	11	11
Social- og Ældreministeriet					
Fastlæggelse af regulering for 2027 vedr. Lov nr. 482 af 12. maj 2023 om ændring af lov om social service, lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, lov om forpligtende kommunale samarbejder, lov om almene boliger m.v. og lov om leje af almene boliger (Omlægning af indsatsen mod hjemløshed og udvidelse af ordning om udslningsboliger og indretning af bofællesskaber m.v.) 1)	0	0	0	318	318
Fastlæggelse af regulering for 2027 vedr. Barnets lov nr. 721 af 13. juni 2023. 1)	0	0	0	438	438
Efterregulering af Lov nr. 2394 af 14. december 2021 om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, lov om social service og lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet*	-1.773	0	0	0	0
Lov om socialt frikort	0	54	54	54	54
Forslag til Lov om ændring af lov om social service, lov om voksenansvar for anbragte børn og unge, lov om opkrævning af underholdsbidrag og forskellige andre love (Ændringer af reglerne om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten og om forældelse af underholdsbidrag m.v.)	27	57	57	57	57
Lovforslag om ændring af lov om almene boliger m.v. og lov om leje af almene boliger (Fritagelse for genansøgning om boligstøtte efter bortfald på grund af Landsbyggefondens tilskud til midlertidige huslejenedsættelser)	159	0	0	0	0
Indenrigs- og Sundhedsministeriet					
Fastsættelse af dato for afholdelse af Europa-Parlamentsvalget 2024 (søndag den 9. juni 2024)	105	0	0	0	0
Efterregulering vedr. udvidelse af gratis tandpleje til også at omfatte de 18-21 årige.	0	0	541	541	541

Generelle bemærkninger til budget 2025-2028

1.000 kr. (- = mindredgift/merindtægt + = merudgift/mindreindtægt)	Korrigeret pulje 2024 (24-pl)	Foreløbig pulje 2025 (25-pl)	BO 2026 (25-pl)	BO 2027 (25-pl)	BO 2028 (25-pl)
Beskæftigelsesministeriet					
Lov nr. 727 af 13. juni 2023 om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen m.v., lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. og lov om aktiv socialpolitik (Øget ansvar til arbejdsløsheds-kasser for kontaktføløbet i de første 3 måneder, et forenklet kontaktføløb m.v., permanentgørelse af forsøg om jobrettet indsats til unge,	118	0	0	0	0
Lovforslag om ændring af lov om social pension og forskellige andre love (fradragsret for indbetalinger til aldersforsikring, aldersopsparinger og supplerende engangssum i indtægtsgrundlaget ved beregning af visse sociale ydelser og ændring af bemyndigelsesbestemmelsen om fastsættelse af begrebet indtægt ved personligt arbejde ved beregning af social pension)	329	294	294	289	289
Forslag til Lov om ændring af barselsloven (13 ugers ekstra orlov til begge tvillingeforældre m.v.)	70	0	0	0	0
Lovforslag om ret til lomme pengejob til kriminalitetstruede unge	59	96	96	96	96
Børne- og Undervisningsministeriet					
Ændring af lov om folkeskolen, barnets lov, lov om socialtilsyn og forskellige andre love (Styrkelse af undervisningen for anbragte og udsatte børn og unge m.v.) samt Lov om behandlings- og specialundervisningstilbud til	189	144	144	140	140
Ændring af dagtilbudsloven (Bedre mulighed for udsat skolestart)	1.072	2.052	2.052	2.052	2.052
Ændring af lov om folkeskolen (Sænkelse af klasse loftet i børnehaveklassen og på 1. og 2. klassetrin)	178	635	1.085	1.333	1.333
Miljøministeriet					
Ændring af miljøbeskyttelsesloven og vandforsyningsloven (Målrettet indsats for beskyttelse af boringsnære beskyttelsesområder og præcisering af forholdet til 25 meters beskyttelseszonen omkring vandboringer)	47	164	30	30	30
Digitalisering- og Ligestillingsministeriet					
Lov om ændring af lov om social service og forskellige andre love (Ligestilling af krisecentertilbud til mænd m.v.)	65	129	129	129	129
Transportministeriet					
Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om køretøjers største bredde, længde, højde, vægt og akseltryk.	224	0	0	0	0
5 % puljen	303	219	242	328	328
(I alt Lov- og Cirkulæreprogram (reduceret))	352	2.919	3.800	4.881	4.881

Generelle bemærkninger til budget 2025-2028

Bilag 3 – Aftale om budgetforlig

Udvikling af det gode liv

Der er indgået et budgetforlig mellem Venstre, Socialdemokratiet, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti, Slesvigske Parti, Socialistisk Folkeparti og Jan Kørpe Christensen (UP).

Budgetforliget for budget 2025 fokuserer på den fortsatte udvikling i vores fælles udviklingsstrategi – "Det Gode Liv". Med budgettet for 2025-2028 fortsætter vi udviklingen af vores service og vil prioritere muligheder for bosætning, opvækst, uddannelse, arbejdsliv, fritid og seniorliv i hele Aabenraa Kommune.

Budgetforliget hviler på et robust økonomisk fundament, hvor der er styr på de økonomiske rammer. Det er glædeligt, at årets økonomiaftale og rammerne i Aabenraa Kommunes økonomiske politik giver mulighed for at prioritere et råderum på såvel drift som anlæg i budgettet for 2025-2028, uden at der skal gennemføres omfattende besparelser. Det er vel at mærke efter, at der er omfordelt midler fra børneområdet til ældreområdet i henhold til demografimodellerne, og at midlerne fra ældrereformen er tilført og afsat i Social- og Seniorudvalgets ramme. Derudover har Byrådet taget ansvar for at håndtere udfordringen omkring refusion af særlig dyre enkeltsager i hhv. Social- og Seniorudvalget og Børne- og Uddannelsesudvalget, således at deres budgetbidrag for 2025 ikke skulle genåbnes. Der er kun i mindre omfang lavet omprioriteringer som led i budgetprocessen. Parterne anerkender behovet herfor.

Der er tale om et budgetforlig, som danner grundlag for både at understøtte kommunens ambitioner i Byrådets udviklingsstrategi "Det Gode Liv", herunder bosætning og gode rammevilkår for erhvervslivet, og samtidig sikrer de økonomiske rammer for at levere god service på de store velfærdsområder. Der er mange udvidelser og investeringer i budgetforliget hvoraf ombygning af Rehabiliterings- og korttidscenter (ROK), grundlag for badeanstalt i Aabenraa, foreningshus i Kliplev og midler til grundkapital kan fremhæves som centrale.

Parterne bag budgetforliget er enige om i fællesskab at udmønte eventuelle nye midler til budget 2025 fra staten, der måtte komme efter den 28. august 2024. Udmøntningen forventes at ske som ændringsforslag, dvs. mellem første og anden behandlingen.

Aftaleparterne er enige om, at rammen til investeringer i folkeskolens faglokaler i givet fald forhøjes fra de 5 mio. kr. til 8,88 mio. kr. i 2025. Herudover er det aftalt, at 1. etape af rådhusrenoveringen prioriteres. Ligeledes prioriteres en kompensation til Social- og Seniorudvalget og Børne- og Uddannelsesudvalget for refusion vedr. særligt dyre enkeltsager i overslagsårene svarende til maksimalt differencen mellem den såkaldte model 2B og model C.

Såfremt der er yderligere midler til rådighed, forhandler parterne om der er mulighed for at finansiere 0,45 mio. kr. i 2025 til installation af de resterende installationspunkter vedr. jule- og eventbelysning jf. sag 147 i Udvalget for Plan, Teknik og Landdistrikter.

Generelle bemærkninger til budget 2025-2028

Drift

På driftssiden har årets økonomiaftale og ikke mindst Aabenraa Kommunes egen økonomiske situation givet mulighed for at prioritere driftsudvidelser for 44 mio. kr. i 2025 og ca. 20 mio. kr. i de efterfølgende år.

Fortsat prioritering af velfærd

På ældre og handicapområdet er forligsparterne enige om at prioritere en række varige udvidelser. På ældreområdet afsættes der 2,1 mio. kr. årligt til etablering af flere specialpladser på plejehjem – svarende til de allerede etablerede pladser på afdeling Lærkebo, Plejehjemmet Lergården. Derudover afsættes 2 mio. kr. årligt til velfærdsteknologi, der kan skabe plejemiljøer i eget hjem understøttet af digitale løsninger. Det er ikke en erstatning for plejehjem, men et supplement under titlen "Plejehjem i eget hjem".

Demens er en invaliderende sygdom – både for de berørte og for deres pårørende. Forligsparterne vil med 1,38 mio. kr. i 2025 styrke kommunens demensindsats. Det sker ved en særlig prioritering af arbejdet med udvikling af demensvenlige lokalsamfund og ved at styrke arbejdet med at nedbringe brugen af antipsykotisk medicin til personer med demens.

Kommunens Hjemme- og Sygepleje befinder sig i en stærk udvikling og er senest blevet organiseret i tværfaglige teams. De tværfaglige teams skal være forankret i de lokalmiljøer, hvor de møder kommunens borgere. Derfor er det forligsparternes hensigt i de kommende år at arbejde for, at der findes en god placering i Røde kro til de teams, som betjener Røde kro-området.

På handicapområdet er parterne enige om at prioritere midler til afholdelse af en årlig idrætsdag, og derudover afsættes 2,386 mio. kr. årligt til at give mere ledsaget ferie for borgere på kommunes botilbud.

Der afsættes 50.000 kr. til at undersøge tilgængelighed for handicappede ved Kanonbatteriet og pumpestationen i Aabenraa.

På sundhedsområdet afsættes midler til forebyggelse af opiodemisbrug, og der afsættes derudover en pulje på i alt 0,425 mio. kr. i 2025 til øvrige forebyggelsesinitiativer. Byrådet har med vedtagelsen af en handleplan for forebyggelsestilbud til borgere med kronisk sygdom sat en ny retning for arbejdet med forebyggelse i Aabenraa Kommune. Det overordnede formål med handleplanen er at understøtte det gode liv også for borgere, som lever med kronisk sygdom. Det er dog også forligsparternes intention at fastholde et stærkt fokus på, hvordan kommunens forebyggende tilbud til borgere med kronisk sygdom kan videreudvikles i de kommende år. Med dette forlig afsættes der yderligere midler til forebyggende initiativer, så færre skal leve med misbrug og følgevirkninger af euforiserende stoffer, nikotin og tobak.

På skole og dagtilbudsområdet er parterne enige om at afsætte 1 mio. kr. årligt i en robusthedspulje til dagplejen, der er under pres som følge af en lavere efterspørgsel efter dagpleje som pasningsløsning. Derudover afsættes der 3 mio. kr. til at fortsætte det perspektivrige og lovende afprøvningsprojekt "Generationer i vækst" (GIV) i 2025, der med fokus på de mindste børn har til hensigt at bryde den negative sociale arv.

Parterne er også enige om at afsætte samlet 2,3 mio. kr., fordelt over 2 år, til specialpædagogisk kompetenceløft og derudover 1,2 mio. kr. årligt øremærket til indsatser omkring læringsmiljøer til styrkelse af almenområdet i folkeskolen. Beløbene fordeles og prioriteres i Børne- og Uddannelsesudvalget.

Der afsættes 0,8 mio. kr. i en pulje i hhv. 2025 og 2026 til danskundervisning af tosprogede på friskoler særligt målrettet de tyske tilflyttere, som har bosat sig i Aabenraa Kommune de senere år. Hjemmelsgrundlaget for kommunalt tilskud til danskundervisning på friskoler skal afklares.

Kultur som velfærd

Generelle bemærkninger til budget 2025-2028

På kulturområdet er forligsparterne enige om at lave en række mindre driftsudvidelser, bl.a. driftsudgifter til vedligeholdelse af kunstværker, videreførelse af Kulturelt Samråds teaterprojekt, bogudlån i Bovrup, etablering af en musiktalentpris og administration af aktiviteter på Skolevænget 33.

Der er også enighed om at afsætte midler til Frøslevlejrens markering af 80 året for befrielsen og midler til fortsat drift af visions- og handleplan for Frøslevlejren i 2025-2026.

2025 bliver Musikkens år, og derfor er parterne enige om at afsætte 3 mio. kr. til festlig markering og fejring heraf.

Budgetforliget indebærer også enighed om at permanentgøre Aabenraa Live ved at afsætte 2,178 mio. kr. fra 2027 og frem.

Det er en prioritet for parterne at understøtte de frivillige og foreningslivet og i den forbindelse iværksættes en analyse af, hvilke administrative værktøjer, der generelt anvendes ift. booking af faciliteter samt ansøgning om tilladelser, og hvorledes disse vurderes ift. brugervenlighed.

Erhvervsudvikling og turisme

Parterne er enige om at forpligte hinanden på at finde midler til en infrastruktursatsning, såfremt Aabenraa Kommune får mulighed for at indgå i den nationale forsøgsordning med dobbelttrailere. I forhold til transportbranchen er parterne enige om at afsætte 1,25 mio. kr. 2025 og 2026 til et partnerskabsprojekt omkring unge udenfor beskæftigelse og uddannelse. Derudover øges tilskuddet til foreningen Padborg Transportcenter med 0,25 mio. kr., og der afsættes ressourcer til at håndtere puklen af ansøgninger om markvandingsstilladelser.

I forhold til turisme er parterne enige om at afsætte 2 mio. kr. til udmøntning af handleplan for Hærvejen, så den kan løftes som destination for turister og egne borgere. Herudover igangsættes udviklingsplan for Barsø, så øens potentialer kan udnyttes. Endelig afsættes nye midler til turismetiltag for nye målgrupper, og der gennemføres et for projekt for genopretning af Gendarmstien imod vest.

Kommunale bygninger og grønne områder

På det tekniske område er parterne enige om at øge serviceniveauet på strandrensning på Blå Flag strande fra 1 til 5 gange årligt. Derudover afsættes der midler til renovering af vedligehold af informationsskilte. Der afsættes 1 mio. kr. årligt til bygningsvedligeholdespuljen med henblik på at kunne håndtere udgifter til kloakseparering i kommunale bygninger. Og derudover løftes bygningsvedligeholdespuljen med i alt 12,5 mio. kr. i perioden 2025-2028 med henblik på at indhente efterslæb på udvendig vedligeholdelse af kommunens bygninger.

Endeligt afsættes 1 mio. kr. årligt til et øget serviceniveau på udvalgte grønne arealer.

Parterne er enige om at afsætte økonomi til en målrettet politisk prioriteret indsats i arbejdet med at gøre Flensborg fjord til et UNESCO Biosfæreområde, gerne i samarbejde med andre kommuner omkring Flensborg Fjord.

Øvrige investeringer

Det ekstra råderum i 2025 har gjort det muligt at prioritere en række mindre engangsinitiativer. Parterne er enige om at hæve tilskuddet til Sønderjysk Elite fordelt med 0,2 mio. kr. i hhv. 2025 og 2026, udbedre parkeringspladsen ved Hellevad Børnehus, gennemføre en forundersøgelse og udbedring af trafikproblemer i krydset mellem Barsøvej og Nørregade og udplante ålegræs i fjordene.

Ud over de nævnte indsatser har råderummet i dette års budgetlægning gjort det muligt at prioritere en række mindre og nye initiativer i 2025 og frem. Der henvises til vedlagte prioriteringsark, hvor alle de prioriterede forslag og afsatte beløb fremgår.

Generelle bemærkninger til budget 2025-2028

Det er afgørende for forligsparterne, at budgetforliget holder sig inden for rammerne af den økonomiske politik. Det indbefatter, at resultatet af ordinær drift i 2025 er mindst 120 mio. kr., at der er balance mellem udgifter og indtægter uden kasetræk, at anlægsrammen er på mindst 120 mio. kr., at låneoptagelse ligger under landsgennemsnittet, og at ultimo kassebeholdning udgør mindst 100 mio. kr.

Der er tale om et budgetforlig gældende for 2025. Parterne er opmærksomme på at fastholde et råderum for prioriteringer i de kommende års budgetlægning. For så vidt angår de elementer, som rækker flere år frem, særligt på anlægsområdet, vedkender parterne sig ansvaret herfor.

Konkret indbefatter budgetforliget følgende økonomiske oversigt, hvor den blå farve illustrerer, at den økonomiske politik er overholdt.

Spillerum 6	2025	2026	2027	2028
Indtægter	-4.840.372	-5.010.843	-5.169.993	-5.333.951
Driftsudgifter incl. renter	4.707.281	4.885.339	5.045.456	5.208.277
Resultat af ordinær drift	-133.091	-125.504	-124.537	-125.674
Anlæg incl. jordforsyning	133.000	119.000	120.000	120.000
Resultat	-91	-6.504	-4.537	-5.674
Netto lån (låneopt./afdrag)	10.476	9.442	10.119	8.489
Finansforskydninger	-10.399	-18	-18	-18
Påvirkning kassebeholdning	-14	2.920	5.564	2.797
Forventet kassebeholdning ult. 2024	-348.000			
Mindreforbrug regnskab 2023	30.000			
Forventet ult. Kassebeholdn.	-318.014	-315.094	-309.530	-306.733

Som det fremgår af tabellen, er der et overskud på ordinær drift på 133,1 mio. kr. i 2025 helt i overensstemmelse med målsætningen i den økonomiske politik. Kassebeholdningen tilføres samlet 0,014 mio. kr. det første år, og der er 318 mio. kr. i kassebeholdningen ultimo 2025.

Anlæg

Prioriteringerne på anlægssiden ligger i forlængelse af de seneste års budgetlægning med ambitiøse og væsentlige investeringer med flerårigt sigte i Aabenraa Kommune. Der har været mulighed for at prioritere anlæg for samlet set 160 mio. kr. i årene 2025-2027.

Forligsparterne er på den baggrund enige om at afsætte 45 mio. kr. til at ombygge kommunens rehabiliterings- og korttidscenter (ROK) i Rødekro. Et ombygget ROK på Funkevej skal skabe de bedst mulige rammer for at kunne tilbyde døgndækkede midlertidige pladser til rehabilitering og vurdering af service- og indsatsbehov.

Der er også enighed om at afsætte 18 mio. kr. over 3 år til etablering af badeanstalt ved molen på Sønderstrand. Det tidligere prioriterede beløb til etablering af toiletfaciliteter indgår i projektet. Det arbejdes videre med den store model jf. sag 81 på Kultur- og Fritidsudvalgets møde den 7. august 2024, idet der forudsættes betydelig ekstern finansiering for at realisere det samlede projekt.

Tilsvarende afsættes 11 mio. kr. i 2025 til etablering af et nyt samlingssted for alle fællesskaber i Kliplev – et Rum for Fællesskab. De 11 mio. kr. gør sammen med tidligere prioriterede midler fra områdefornyelse og en lokal gruppes rejste midler, det muligt at realisere det skitserede projekt til i alt 14,5 mio. kr.

Generelle bemærkninger til budget 2025-2028

Med udpegning af Røde kro til at indgå i Forsøgsordning for frie bymidter, er parterne enige om at afsætte 12 mio. kr. til model 1 og 2 i etablering af et biblioteks, kultur og hærvejshotspot. Det forudsættes, at eventuel bygningserhvervelse håndteres i budget 2024, og at den samlede realisering af projektet til i alt 25 mio. kr. forudsætter betydelig fondsfinansiering.

Med henblik på at øge udbuddet af boliger er parterne enige om at afsætte yderligere 12 mio. kr. til grundkapital til almene boliger, heraf 10,8 mio. kr. til seniorbofællesskaber. Der reserveres 10 mio. kr. til seniorbofællesskaber i Aabenraa by og 1,25 mio. kr. til projekter i mindre byer.

Der er gennemført en forundersøgelse angående behovet for plejeboliger og plejehjemspladser. Den viser, at der vil være et behov for 100 nye plejehjemspladser indenfor de næste 10 år. Forligsparterne anerkender behovet for nye plejehjemspladser og vil fortsætte arbejdet med beslutningsgrundlag og finansiering af nye plejehjemspladser.

Med Aftale om folkeskolens kvalitetsprogram er der i Økonomiaftalen for 2025 afsat anlægsfinansiering til bedre faglokaler i folkeskolen, som ansporer til leg og bevægelse og eventuelt øvrige kapacitetsmæssige udvidelser. Parterne er enige om at afsætte 5 mio. kr. i 2025 til investering i bedre faglokaler i Aabenraa Kommunes folkeskoler. Midlerne fordeles og prioriteres i Børne- og Uddannelsesudvalget.

Igennem de senere år er der gennemført betydelige investeringer i by og områdefornyelser i hele Aabenraa Kommune. Parterne er enige om at fortsætte investeringer i områdefornyelser i de mindre byer og afsætter derfor i alt 10 mio. kr. over 2 år til områdefornyelse i Hjordkær og Hellevad.

Alle parter er enige om at fortsætte investeringer i cykelstier i Aabenraa Kommune. Der afsættes i alt 12 mio. kr. i en cykelstipulje i årene 2025-2027 til nærmere prioritering og udmøntning i Udvalget for Plan, Teknik og Landdistrikter.

Parterne er enige om at fortsætte udviklingen og bevarelsen af Frøslev Lejren. Der afsættes på den baggrund 7 mio. kr. i 2025 til energirenovering, så det samlede projekt, hvor også staten bidrager til omlægning af eksisterende varmekilde i samtlige barakker, kan realiseres snarest muligt.

På baggrund af Risikostyringsplanen og kommunens klimaplan er parterne enige om at afsætte 4 mio. kr. til klimatilpasningsprojekter. Tilsvarende afsættes 1 mio. kr. til skovrejsning og naturdrift.

Der afsættes 2 mio. kr. til planlægning af forundersøgelse af bygningsrokade i Tinglev, herunder etablering af ny daginstitution. For at imødekomme en eventuel bygningsrokade, afsættes der midler til at istandsætte Bella Vista, så hjemme- og sygeplejen kan have til huse der. Der afsættes tilsvarende midler til at nedrive øvrige dele af Gl. Grønningen. Alle påtænkte initiativer sker i dialog med repræsentanter for de lokale borgere.

Generelle bemærkninger til budget 2025-2028

Der er derudover enighed om at håndtere og prioritere en række mindre anlægsprojekter i de kommende år. Det handler konkret om renovering af køkken på Enggården, etablering af 1 mobilt øvelokale til rytmisk musik på Skolevænget 33, tilskud til kunstgræsbane i Hjordkær, renovering af boldbaner på Høje Kolstrup, udbedring af betondæk i svømmehal i Bov, etablering af brandtrappe i Bovrup Børnehus, renovering af løbebane i Sport und Kulturzentrum Tinglev, nyt køleanlæg til skøjtebanen i Aabenraa, renovering af Padborg Torvecenter, tilskud til skaterpark i Aabenraa og skitseforslag/medfinansiering af statuer af Franciska Clausen og C.W. Eckersberg.

Endelig er forligsparterne enige om at videreføre nogle anlægsmidler, som har været afsat i tidligere år. Det gælder midler til bygningsforbedringsudvalget, forsamlingshuspuljen, Fritidsrådets anlægspulje og halpuljen til større og mindre opgaver.

Den videre proces

Der er tale om et budgetforlig, som danner grundlag for både at understøtte kommunens ambitioner i udviklingsstrategien "Det Gode Liv" og samtidig sikrer de økonomiske rammer for at levere god service på de store velfærdsområder.

Parterne er enige om, at de kun i fællesskab fremsætter ændringsforslag, eventuelt med afsæt i høringssvar fra Seniorrådet, Handicaprådet og HMU samt behovet for aftaleoverholdelse på landsplan i forbindelse med den koordinerede budgetproces.

Dato: 3. september 2024

Tillæg til budgetaftale den 19. september 2024

I det indgåede budgetforlig for 2025 er parterne enige om i fællesskab at udmønte eventuelle nye midler til budget 2025 fra staten, der måtte komme efter den 28. august 2024. De ekstra midler udmøntes som ændringsforslag, dvs. mellem første og anden behandlingen af det samlede budgetforslag.

Den 29. august meddelte Regeringen, at den ville kompensere kommunerne for yderligere 2,5 mia. kr. vedr. 2025 i form af et ekstra finansieringstilskud på 1,8 mia. kr. og 0,7 mia. kr. til de kommuner som utilsigtet er ramt af et reduceret grundskyldsprovenu. Aabenraa Kommune er ikke ramt af et reduceret grundskyldsprovenu men modtager til i alt 30,8 mio. kr. i ekstra finansieringstilskud i 2025.

Med afsæt i de prioriterede emner nævnt i budgetaftalen for 2025 foreslås følgende anvendelse af de ekstra midler.

- 1) Rammen til investeringer i faglokaler forhøjes fra 5 mio. kr. til 8,88 mio. kr. i 2025 svarende til en ekstra udgift på 3,88 mio. kr.
- 2) 1. etape af renovering af rådhuset på Skelbæk vej prioriteres i 2025 svarende til en udgift på 8 mio. kr.
- 3) Social- og Seniorudvalget og Børne- og Uddannelsesudvalget kompenseres for den indarbejdede stigning i refusion vedr. særlig dyre enkeltsager i 2026 svarende til forskellen mellem model 2B og model C. Det medfører konkret en rammekorrektion til Social- og Seniorudvalget på 4,490 mio. kr. i 2026 og en rammekorrektion til Børne- og Uddannelsesudvalget på 6,952 mio. kr. i 2026. Den samlede merudgift ved at kompensere de 2 udvalg i 2026 udgør 11,442 mio. kr. På Børne- og Uddannelsesudvalgets område hvor refusionen hjemtages samlet ved årets udgang præciseres, at i det omfang der hjemtages mere refusion end det budgetterede niveau i 2025 og 2026 så tilfalder merindtægten kassebeholdningen.
- 4) Der afsættes 0,75 mio. kr. i 2025 til installation af de resterende installationspunkter vedr. jule- og eventbelysning jf. sag 147 i Udvalget for Plan, Teknik og Landdistrikter.

Generelle bemærkninger til budget 2025-2028

- 5) Grundsalsudvalget har den 26. juni behandlet en sag om nedrivning af ejendommen Hjelmalle 5b. Idet arealet efter nedrivning ikke skal sælges og salgssindtægten dermed ikke kan finansiere nedrivningen foreslås det at nedrivningen finansieres af de ekstra midler. Der afsættes på den baggrund 0,6 mio. kr. i 2025 til nedrivning af ejendommen Hjelmalle 5b.
- 6) Med afsæt i den koordinerende budgetlægningsproces foreslås det at afsætte et budgetværn på indtægtssiden til at imødegå den kollektive finansiering af at andre kommuner sætter skatten op og risikoen for en sanktion på anlæg. Det foreslås at afsætte 2 mio. kr. i budgetværn på indtægtssiden.
- 7) Idet byggeprisindekset er steget over tid og der fortsat afsættes en fast ramme til anlæg udhules købekraften på anlægsinvesteringer. På den baggrund anbefales at afsætte en anlægspulje til prisstigninger svarende til rest beløbet på 4,128 mio. kr.

Konsekvenserne af ovenstående kan illustreres i følgende tabel:

		2025	2026
Indtægter			
Tilskud	Ekstra finansierings tilskud 29/8-24	- 30.800	
Sanktion	Sanktion på aftale overholdelse - Skat og anlæg	2.000	
Drift			
Social og Seniorudvalg	Nedsættelse af indtægtskrav særlig dyre enkeltsager til model C		4.490
Børn og Uddannelsesudvalg	Nedsættelse af indtægtskrav særlig dyre enkeltsager til model C		6.952
Anlæg			
Børn og Uddannelsesudvalg	Faglokaler skoler - note 60	3.880	
Økonomiudvalg	1. etape rådhus renovering	8.000	
Plan, Teknik og Landdistrikter	Jule og eventbelysning sag 147	750	
Jordforsyning, PTL	Nedrivning af Hjelmalle 5b.	600	
Økonomiudvalg	Anlægspulje til prisstigninger	4.128	
Finansforskydning		11.442	- 11.442
Kasseændring		-	-

Budgetforliget som ligger til grund for spillerum 6 medfører, at der er plads i servicrammen til 12,9 mio. kr. og 35 mio. kr. i anlægsrammen i 2025.

Ovenstående ændringer, som vil blive omsat i et spillerum 7, hvis det indarbejdes som ændringsforslag vil medføre plads i servicrammen på 12,9 mio. kr. og 17,6 mio. kr. i anlægsrammen.

Budget 2025 - 2028

Hovedoversigt

Hovedoversigtens formål er at give et summarisk overblik over de budgetterede aktiviteter og deres finansiering.

Aabenraa Kommune

Hovedoversigt til budget
Hele 1.000 kr.

Regnskabsår	2025		2026		2027		2028	
	Udgifter	Indtægter	Udgifter	Indtægter	Udgifter	Indtægter	Udgifter	Indtægter
A. Driftsvirksomhed								
00 Byudvikling, bolig- og miljø	115.742	-44.485	111.409	-44.859	111.359	-45.247	111.159	-45.644
02 Transport og infrastruktur	148.050	-1.422	143.800	-1.422	144.800	-1.422	145.800	-1.422
03 Undervisning og kultur	897.462	-86.152	892.373	-86.152	889.279	-86.152	888.768	-86.152
Heraf refusion		-1.265		-1.265		-1.265		-1.265
04 Sundhedsområdet	411.054	-3.048	411.170	-3.048	411.434	-3.048	411.734	-3.048
05 Sociale opgaver og beskæftig	3.328.897	-597.057	3.339.173	-594.655	3.347.617	-601.517	3.357.677	-601.934
Heraf refusion		-283.803		-281.037		-287.900		-288.317
06 Fællesudgifter og administrat	560.013	-24.731	547.247	-24.718	546.218	-24.719	543.971	-24.718
A. Driftsvirksomhed i alt	5.461.218	-756.895	5.445.172	-754.854	5.450.707	-762.105	5.459.109	-762.918
Heraf refusion		-285.068		-282.302		-289.165		-289.582
B. Anlægsvirksomhed								
00 Byudvikling, bolig- og miljø	42.574	-6.750	29.274	-5.750	33.674	-5.750	7.074	-5.500
02 Transport og infrastruktur	3.000		5.000		12.000			
03 Undervisning og kultur	57.010		55.357		42.685		1.222	
04 Sundhedsområdet								
05 Sociale opgaver og beskæftig	30.079		29.075		34.750			
06 Fællesudgifter og administrat	12.175		44		691		117.204	
B. Anlægsvirksomhed i alt	144.838	-6.750	118.750	-5.750	123.800	-5.750	125.500	-5.500
Pris-/Løn-stigninger	0	0	198.292	-26.410	373.018	-51.798	553.371	-77.831
C. Renter	18.380	-7.465	17.970	-7.365	18.593	-7.315	18.415	-7.315
D. Finansforskydninger								
0822 Forøgelse i likvide aktiver								
0825-52 Øvrige balanceforskydning	105.579	-94.536	88.376	-94.536	95.768	-94.536	94.518	-94.536
D. Finansforskydninger i alt	105.579	-94.536	88.376	-94.536	95.768	-94.536	94.518	-94.536
E. Afdrag på lån i alt	62.989		62.318		63.375		62.135	
A+B+C+D+E IALT	5.793.004	-865.646	5.930.878	-888.915	6.125.261	-921.504	6.313.048	-948.100
F. Finansiering								
0822 Forbrug af likvide aktiver		-29.986		-2.920		-5.564		-2.797
0762 Tilskud og udligning	38.772	-1.682.772	38.772	-1.836.643	38.772	-1.995.793	38.772	-2.159.751
0765 Refusion af købsmoms.	1.000		1.000		1.000		1.000	
0768 Skatter	4.309	-3.230.481	4.309	-3.218.281	4.309	-3.218.281	4.309	-3.218.281
0855 Optagne lån		-28.200		-28.200		-28.200		-28.200
F. Finansiering i alt	44.081	-4.971.439	44.081	-5.086.044	44.081	-5.247.838	44.081	-5.409.029
*** BALANCE	5.837.085	-5.837.085	5.974.959	-5.974.959	6.169.342	-6.169.342	6.357.129	-6.357.129

Sammendrag

Sammendrag af budgettet, der er flerårigt, skal danne grundlag for kommunernes planlægning- og prioriteringsopgaver, ligesom sammendraget gør det muligt for de statslige myndigheder at få oplysninger om den forventede udvikling inden for de enkelte

Sammendraget er opstillet i samme orden som hovedoversigten, men indeholder en større detaljering af de enkelte hovedelementer i totalbudgettet

Sammendrag af budget 1. halvdel

(1.000 kr.)

Budgetsammendrag	2025		2026	
	Udgifter	Indtægter	Udgifter	Indtægter
A. Driftsvirksomhed				
* 00 Byudvikl, bolig- og miljøforanstalt.				
0022 Jordforsyning	1.273	-2.038	1.273	-2.038
0025 Faste ejendomme	63.429	-38.950	60.928	-39.325
0028 Fritidsområder	14.572	-195	13.772	-195
0032 Fritidsfaciliteter	4.521	-222	4.122	-222
0035 Kirkegårde	109	0	109	0
0038 Naturbeskyttelse	410	0	410	0
0048 Vandløbsvæsen	8.501	0	8.501	0
0052 Miljøbeskyttelse m.v.	5.253	0	4.619	0
0055 Diverse udgifter og indtægter	2.822	-3.079	2.822	-3.079
0058 Redningsberedskab	14.852	0	14.852	0
* 00 Byudvikl, bolig- og miljøforanstalt.	115.742	-44.484	111.408	-44.859
* 02 Transport og infrastruktur				
0222 Fælles funktioner	2.147	-432	797	-432
0228 Kommunale veje	109.058	-308	106.157	-308
0232 Kollektiv trafik	36.781	-682	36.781	-682
0235 Havne	65	0	65	0
* 02 Transport og infrastruktur	148.051	-1.422	143.800	-1.422
* 03 Undervisning og kultur				
0322 Folkeskolen m.m.	757.073	-80.588	756.989	-80.588
0330 Ungdomsuddannelser	31.731	0	30.879	0
0332 Folkebiblioteker	33.492	-1.232	32.798	-1.232
0335 Kulturel virksomhed	37.130	-3.325	33.671	-3.325
0338 Folkeoplysning og fritidsaktiviteter	37.711	-988	37.711	-988
0345 Fælles funktioner	325	-19	325	-19
* 03 Undervisning og kultur	897.462	-86.152	892.373	-86.152
03 Refusion ialt				
* 04 Sundhedsområdet				
0462 Sundhedsudgifter m.v.	411.054	-3.048	411.170	-3.048
* 04 Sundhedsområdet	411.054	-3.048	411.170	-3.048
* 05 Sociale opgaver og beskæftigelse				
0522 Indtægter centr. Ref.ordn.	0	-37.650	0	-38.175
0525 Dagtilbud til børn og unge	357.299	-63.591	355.712	-63.591
0528 Tilbud til børn og unge med særlige behov	260.173	-60.134	258.206	-60.134
0530 Tilbud til ældre	773.977	-58.485	772.566	-58.485
0538 Tilbud til voksne med særlige behov	519.717	-90.636	517.697	-90.188
0546 Tilbud til udlændinge	19.764	-8.146	19.764	-6.959
0548 Førtilspensioner og personlige udgifter	542.304	-6.710	553.321	-6.710
0557 Kontante ydelser	368.386	-85.233	372.987	-85.844
0558 Revalidering	425.381	-178.120	426.345	-176.171
0568 Arbejdsmarkedsforanstaltninger	42.964	-8.125	43.645	-8.169
0572 Støtte til frivilligt socialt arbejde	18.931	-228	18.931	-228
* 05 Sociale opgaver og beskæftigelse	3.328.896	-597.058	3.339.174	-594.654
05 Refusion i alt				

Sammendrag af budget 2. halvdel

(1.000 kr.)

Budgetsammendrag	2027		2028	
	Udgifter	Indtægter	Udgifter	Indtægter
A. Driftsvirksomhed				
* 00 Byudvikl, bolig- og miljøforanstalt.				
0022 Jordforsyning	1.273	-2.038	1.273	-2.038
0025 Faste ejendomme	60.929	-39.713	60.929	-40.110
0028 Fritidsområder	13.772	-195	13.772	-195
0032 Fritidsfaciliteter	4.122	-222	3.922	-222
0035 Kirkegårde	109	0	109	0
0038 Naturbeskyttelse	360	0	360	0
0048 Vandløbsvæsen	8.501	0	8.501	0
0052 Miljøbeskyttelse m.v.	4.619	0	4.619	0
0055 Diverse udgifter og indtægter	2.822	-3.079	2.822	-3.079
0058 Redningsberedskab	14.852	0	14.852	0
* 00 Byudvikl, bolig- og miljøfora	111.359	-45.247	111.159	-45.644
* 02 Transport og infrastruktur				
0222 Fælles funktioner	797	-432	797	-432
0228 Kommunale veje	107.157	-308	108.157	-308
0232 Kollektiv trafik	36.781	-682	36.781	-682
0235 Havne	65	0	65	0
* 02 Transport og infrastruktur	144.800	-1.422	145.800	-1.422
* 03 Undervisning og kultur				
0322 Folkeskolen m.m.	755.934	-80.588	755.934	-80.588
0330 Ungdomsuddannelser	30.872	0	30.866	0
0332 Folkebiblioteker	32.798	-1.232	32.798	-1.232
0335 Kulturel virksomhed	31.639	-3.325	31.134	-3.325
0338 Folkeoplysning og fritidsaktiv	37.711	-988	37.711	-988
0345 Fælles funktioner	325	-19	325	-19
** 03 Undervisning og kultur	889.279	-86.152	888.768	-86.152
03 Refusion ialt				
* 04 Sundhedsområdet				
0462 Sundhedsudgifter m.v.	411.434	-3.048	411.734	-3.048
* 04 Sundhedsområdet	411.434	-3.048	411.734	-3.048
* 05 Sociale opgaver og beskæftigelse				
0522 Indtægter centr. Ref.ordn.	0	-46.682	0	-46.682
0525 Dagtilbud til børn og unge	355.348	-63.591	355.348	-63.591
0528 Tilbud til børn og unge med s	258.644	-60.134	258.644	-60.134
0530 Tilbud til ældre	774.075	-58.485	774.075	-58.485
0538 Tilbud til voksne med særlige	517.632	-90.188	517.632	-90.188
0546 Tilbud til udlændinge	19.764	-6.959	19.764	-6.959
0548 Før tidspensioner og personlig	561.454	-6.710	566.717	-6.710
0557 Kontante ydelser	372.792	-84.161	378.059	-84.740
0558 Revalidering	426.385	-176.185	425.463	-176.005
0568 Arbejdsmarkedsforanstaltning	42.592	-8.194	43.044	-8.211
0572 Støtte til frivilligt socialt arbej	18.931	-228	18.931	-228
** 05 Sociale opgaver og beskæft	3.347.617	-601.517	3.357.677	-601.933
05 Refusion i alt				

Sammendrag af budget 1. halvdel

(1.000 kr.)

Budgetsammendrag	2025		2026	
	Udgifter	Indtægter	Udgifter	Indtægter
* 06 Fællesudgifter og administration				
0642 Politisk organisation	15.425	-24	15.007	-24
0645 Administrativ organisation	456.586	-24.707	447.470	-24.695
0648 Erhvervsudvikling, turisme, l	20.576	0	17.425	0
0652 Lønpuljer m.v.	67.426	0	67.345	0
* 06 Fællesudgifter og administr	560.013	-24.731	547.247	-24.719
*** A. Driftsvirksomhed	5.461.218	-756.895	5.445.172	-754.854
B. Anlægsvirksomhed				
* 00 Byudvikl, bolig- og miljøforanstalt.				
0022 Jordforsyning	7.100	-6.500	5.500	-5.500
0025 Faste ejendomme	28.900	-250	21.200	-250
0028 Fritidsområder	0	0	0	
0038 Naturbeskyttelse	1.000	0	1.000	
0048 Vandløbsvæsen	4.000	0	0	
0052 Miljøbeskyttelse mv.	0	0	0	
0058 Redningsberedskab	1.574	0	1.574	
* 00 Byudvikl, bolig- og miljøfora	42.574	-6.750	29.274	-5.750
* 02 Transport og infrastruktur				
0222 Fælles formål	0			
0228 Kommunale veje	1.000		5.000	
0232 Kollektiv trafik	0			
0035 Havne	2.000			
* 02 Transport og infrastruktur	3.000	0	5.000	0
* 03 Undervisning og kultur				
0322 Folkeskolen m.m.	46.880		54.200	
0335 Kulturel virksomhed	10.130		1.157	
* 03 Undervisning og kultur	57.010	0	55.357	0
* 04 Sundhedsområdet				
0462 Sundhedsudgifter m.v.	0	0		
* 04 Sundhedsområdet	0	0	0	0
** 05. Sociale opgaver og beskæftigelse				
0525 Dagtilbud til børn og unge	13.900		17.700	
* 0530 Tilbud til ældre	16.179		11.375	
0538 Tilbud til voksne med særl. l	0		0	
** 05. Sociale opgaver og beskæf	30.079	0	29.075	0
* 06 Fællesudgifter og administration				
0645 Administrativ organisation	12.175		44	
0648 Vejledn. & Erhvervsudvikl.				
* 06 Fællesudgifter og administr	12.175	0	44	0
*** B. Anlægsvirksomhed	144.838	-6.750	118.750	-5.750
Pris- og lønstigninger hkt.0-6			198.292	-26.410

Sammendrag af budget 2. halvdel

(1.000 kr.)

Budgetsammendrag	2027		2028	
	Udgifter	Indtægter	Udgifter	Indtægter
* 06 Fællesudgifter og administration				
0642 Politisk organisation	13.171	-24	13.171	-24
0645 Administrativ organisation	448.683	-24.695	445.622	-24.695
0648 Vejledning og Erhvervsudvikl	16.867	0	16.867	0
0652 Lønpuljer m.v.	67.497	0	68.311	0
* 06 Fællesudgifter og administr	546.218	-24.719	543.971	-24.719
*** A. Driftsvirksomhed	5.450.707	-762.105	5.459.109	-762.918
B. Anlægsvirksomhed				
* 00 Byudvikl, bolig- og miljøforanstalt.				
0022 Jordforsyning	5.500	-5.500	5.500	-5.500
0025 Faste ejendomme	26.600	-250		
0028 Grønne områder og naturpladser				
0032 Stadion og idrætsanlæg				
0038 Naturbeskyttelse				
0058 Redningsberedskab	1.574		1.574	
* 00 Byudvikl, bolig- og miljøfora	33.674	-5.750	7.074	-5.500
* 02 Transport og infrastruktur				
0222 Fælles funktioner				
0228 Kommunale veje	12.000			
* 02 Transport og infrastruktur	12.000	0	0	0
* 03 Undervisning og kultur				
0322 Folkeskolen m.m.	19.500			
0335 Kulturel virksomhed	23.185		1.222	
* 03 Undervisning og kultur	42.685	0	1.222	0
* 04 Sundhedsområdet				
0462 Sundhedsudgifter m.v.	0		0	
* 04 Sundhedsområdet	0	0	0	0
** 05. Sociale opgaver og beskæftigelse				
0525 Dagtilbud til børn og unge	12.000			
* 0530 Tilbud til ældre	22.750			
0538 Tilbud til voksne med særl.behov				
** 05. Sociale opgaver og beskæf	34.750	0	0	0
* 06 Fællesudgifter og administration				
0645 Administrativ organisation	691		117.204	
0652 Generelle reserver				
* 06 Fællesudgifter og administr	691	0	117.204	0
*** B. Anlægsvirksomhed	123.800	-5.750	125.500	-5.500
Pris- og lønstigninger hkt.0-6	373.018	-51.798	553.371	-77.831

Sammendrag af budget 1. halvdel**(1.000 kr.)**

Budgetsammendrag	2025		2026	
	Udgifter	Indtægter	Udgifter	Indtægter
C. Finansiering				
* 07 Renter, tilskud, udlign., skat	62.461	-4.920.718	62.051	-5.062.289
08 Balanceforskydninger	168.568	-152.722	150.694	-125.656
** C. Finansiering	231.029	-5.073.440	212.745	-5.187.945
**** Balance	5.837.085	-5.837.085	5.974.959	-5.974.959

Sammendrag af budget 2. halvdel**(1.000 kr.)**

Budgetsammendrag	2027		2028	
	Udgifter	Indtægter	Udgifter	Indtægter
C. Finansiering				
* 07 Renter, tilskud, udlign., skat	62.674	-5.221.389	62.496	-5.385.347
08 Finansforskydninger	159.143	-128.300	156.653	-125.533
** C. Finansiering	221.817	-5.349.689	219.149	-5.510.880
**** Balance	6.169.342	-6.169.342	6.357.129	-6.357.129

Bevillingsoversigt

Rapporten opstilles efter totalbudgetprincippet og indeholder således foruden driftsposter tillige kapitalposter og rådigheds-beløb af anlægsudgifter.

Anlægs-/rådighedsbeløb kan alene frigives af Byrådet ved særlig anlægs-bevilling for hvert arbejde efter anmodning fra vedkommende anlæg.

Nye udlån og ny låneoptagelse sidestilles i bevillingsmæssig henseende med anlæg.

Bevillingsoversigt

1.000 kr.

(1.000)	2025	2026	2027	2028
Indtægter				
Udligning/generelle tilskud	-1.642.064	-1.795.935	-1.955.085	-2.119.043
Kommunal indkomstskat	-3.226.172	-3.213.972	-3.213.972	-3.213.972
Særtilskud §16	-936	-936	-936	-936
Indtægter i alt	-4.869.172	-5.010.843	-5.169.993	-5.333.951
Serviceudgifter	3.587.691	3.554.798	3.544.519	3.542.470
Økonomiudvalg	479.585	469.013	468.091	464.730
Økonomiudvalg - tj.pension/øvrige puljer	60.167	60.086	60.238	61.052
Arbejdsmarkedsudvalg	19.821	19.821	19.921	20.521
Social- og Seniorudvalg	1.214.782	1.211.939	1.210.941	1.210.544
Sundheds- og Forebyggelsesudvalg	8.718	8.293	8.507	8.507
Sundheds & Forebygg.udv. Medfinansiering	298.128	298.128	298.128	298.128
Børne og Uddannelsesudvalg	1.164.482	1.160.498	1.153.064	1.153.064
Kultur og Fritidsudvalg	122.072	117.368	115.337	114.632
Plan, Teknik og Landdistrikter	198.518	190.768	191.613	192.613
Udvalget for Bæredygtig Udvikling	21.418	18.884	18.679	18.679
Overførselsindkomster	1.116.632	1.135.520	1.144.083	1.153.721
Social- og Seniorudvalg	1.996	1.996	1.996	1.996
Arbejdsmarkedsudvalg	1.102.247	1.121.987	1.130.557	1.140.201
Børne og Uddannelsesudvalg	12.389	11.537	11.530	11.524
Driftsudgifter i alt	4.704.323	4.690.318	4.688.602	4.696.191
Pris og lønstigninger		171.882	321.220	475.540
Renteudgifter netto i alt	10.915	10.605	11.278	11.100
Afdrag på lån, ældreboliger	14.525	14.888	15.268	15.658
Addrag på lån, indefrosne feriemidler	9.788	9.788	9.788	9.788
Resultat af ordinær drift	-129.621	-113.362	-123.837	-125.674
Afdrag på lån, øvrige	38.676	37.642	38.319	36.689
Finansforskydninger	1.043	-11.460	-18	-18
Spillerum før anlæg	-89.902	-87.180	-85.536	-89.003
Igangsatte/prioriterede anlæg:	58.573	67.700	29.000	0
Alle udvalg	58.573	67.700	29.000	0
Ikke igangsatte anlæg:	88.915	50.600	90.300	120.000
Økonomiudvalg	14.128	5.374	1.574	1.574
Økonomiudvalget - pulje	47	44	691	117.204
Børne og Uddannelsesudvalg	8.880	1.000	0	0
Kultur og Fritidsudvalg	14.260	12.357	34.685	1.222
Social- og Seniorudvalg	14.600	11.375	22.750	0
Plan, Teknik og Landdistrikter	22.000	14.150	29.350	0
Udvalget for Bæredygtig Udvikling	5.000	1.000	0	0
Grundkapital	10.000	5.300	1.250	
Anlæg i alt	147.488	118.300	119.300	120.000
Jordforsyning - byggemodn.	4.100	3.500	3.500	3.500
Jordforsyning - køb af jord	3.000	2.000	2.000	2.000
Jordforsyning - salgsindt.	-6.500	-5.500	-5.500	-5.500
Jordforsyning netto i alt	600	0	0	0
Resultat af det skattefin.område	58.186	31.120	33.764	30.997
Låneoptagelse skattefinansieret område	-28.200	-28.200	-28.200	-28.200
Kasseforbrug/opsparing	29.986	2.920	5.564	2.797

- = indtægter/kassehenlæggelse / + = udgifter/kasseforbrug

Anlæg

Investeringsoversigten viser de afsatte rådighedsbeløb for såvel igangværende som nye anlægsprojekter. Disponeringen af rådighedsbeløb forudsætter, at Byrådet har frigivet anlægsbevilling til det konkrete projekt.

Investeringsoversigt 2025 - 2028

Skattefinansieret område

UDVALG		Budget tidl. År	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Type	Note nr.
Fri- giv- et	(1.000 kr.)							
	Økonomiudvalg:	9.513	19.149	5.418	2.265	118.778		
	Anlægspulje		47	44	691	117.204	O	1
1	Brand og Redning Sdj., Anlægstilskud 2025*		1.574				B	2
	Brand og Redning Sdj., Anlægstilskud 2025*			1.574	1.574	1.574	B	2
	Komm. Bygninger, omlægn. Fra naturgas til fjernvarme	1.000		3.800			O	3
1	Nedrivningen Grønningen		3.400				O	4
	Pulje til prisstigninger 2025	8.513	4.128				O	5
	1. etape rådhus renovering		8.000				O	6
	Bygningsrokade i Tinglev (planlægning)		2.000				U	7
	Børn- og Uddannelsesudvalg:	31.100	38.780	23.700	12.000	0		
1	Kongehøjens børnehus, Aabenraa Syd	13.600	12.000	17.700	12.000		O	8
1	Fjordskolen -tagrenovering	17.500	15.000	5.000			O	9
1	Dagtilbud Tinglev, forundersøgelse		1.000				O	10
1	Indeklima, tiltag		1.000				O	11
	Indeklima, tiltag			1.000			O	11
	Bedre faglokaler i folkeskolen		8.880				O	12
1	Regnbuen Bovrup, Brandtrappe		900				O	13
	Kultur- og Fritidsudvalg:		34.130	57.357	51.685	1.222		
1	Nyt museumsbyggeri Aabenraa	500					O	14
	Nyt museumsbyggeri Aabenraa	18.950			22.000		O	14
1	Anlægstilskud Museum Sønderjylland 2025*		1.130				B	15
	Anlægstilskud Museum Sønderjylland 2025*			1.157	1.185	1.222	B	15
1	Svømmehallen v/Arena Aab. / levetidsforlængelse	2.732	700				O	16
	Svømmehallen v/Arena Aab. / levetidsforlængelse			700			O	16
1	Svømmehallen v/Arena Aab. / ny anlæg	45.000	13.000	45.000	17.000		O	17
1	Halpulje, store og mindre vedligeholdelsesopgaver		2.300				O	18
	Halpulje, store og mindre vedligeholdelsesopgaver			2.500	2.500		O	18
	Forprojekt badefaciliteter i Aabenraa		1.000				O	19
1	Badeanstalt	610					O	20
	Badeanstalt		1.000	8.000	9.000		O	20
	Skolevænget 33, Bygning 11, fase 3		2.000				O	21
	Renovering boldbaner på Høje Kolstrup		760				O	22
	Udbedring betondæk i svømmehallen Bov		1.500				O	23
	Kunstgræsbane, Hjordkær Ungd. Og Idrætsforen.		1.000				O	24
	Energirenovering Frøslev-lejren		7.000				O	25
1	Skaterpark Aabenraa		250				O	26
1	Løbebane Sport og Kulturcentrum, Tinglev		990				O	27
1	Køleanlæg skøjtebane		1.500				O	28
	Social- og Seniorudvalg:	1.000	16.179	11.375	22.750	0		
	Hjemmeplejen Tinglev (Bella Vista)		3.300				O	29
1	Nyt ROK, døgnrehabilitering	1.000					O	30
	Nyt ROK, døgnrehabilitering		11.300	11.375	22.750		O	30
1	Enggården, renovering køkken		1.579				O	31
	Udv. For Plan, Teknik og Landdistrikter:	21.800	34.250	19.450	30.600	0		
	Infrastrukturpulje Padborg erhvervsområde	5.000	0		6.000		O	32
	Spuns, Barsøfærgeren		2.000	0			O	33
	Cykelstipulje		1.000	5.000	6.000		O	34
	Byfornyelse:							
1	Byfornyelse, Lyreområdet	5.100	2.000				U	35
	Rødebro, Bibliotek, Kultur og Hærvejsspot				12.000		U	36
	Hærvejsprojekt / Hotspot			1.400	5.100		U	37
	Padborg transportcenter	1.500	500	500			U	38
	Områdefornyelse Holbøl		500	2.000			U	39
	Kliplev - rum for fællesskab		11.000				U	40
	Områdefornyelse mindre byer		5.000	5.000			U	41
1	Byfornyelse Torvecenter Padborg	8.200					U	42
	Byfornyelse Torvecenter Padborg		2.000				U	42
1	Byfornyelse - Bygningsforbedringsudvalget		500				U	43
1	Byfornyelse - Bygningsforbedringsudvalget		-250				U	43
	Byfornyelse - Bygningsforbedringsudvalget			500	500		U	43
	Byfornyelse - Bygningsforbedringsudvalget			-250	-250		U	43

UDVALG		Budget tidl. År	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Type	Note nr.
Fri-givet	(1.000 kr.)							
	Grundkapital - seniorbofællesskaber**	2.000		4.500			G	44
	Grundkapital - seniorbofællesskaber**		10.000	800			G	44
	Grundkapital mindre byer**				1.250		G	44
	Udvalget for Bæredygtig Udvikling	1.000	5.000	1.000	0	0		
1	Biodiversitetsprojekter	1.000					O	45
	Biodiversitetsprojekter			1.000			O	45
	Biodiversitet, skovrejsning, naturdrift		1.000				O	46
	Klimatilpasning /risikostyring		4.000				O	47
1	I ALT ANLÆG (ekskl. Jordforsyning)	64.413	147.488	118.300	119.300	120.000		
	Heraf grundkapital (G)**		10.000	5.300	1.250	0	G	
	Heraf øvrige projekter/ordinær (O)		111.534	101.119	97.941	117.204	O	
	Heraf basisanlæg, markeret med blå farve (B)		2.704	2.731	2.759	2.796	B	
	Heraf byfornyelse 95% (U)		23.250	9.150	17.350	0	U	
	I ALT ANLÆG (ekskl. Jordforsyning)		147.488	118.300	119.300	120.000		
	Heraf frigivet	95.242	58.573	67.700	29.000	0		
	Jordforsyning - byggemodning	0	4.100	3.500	3.500	3.500		
	Jordforsyning - jordkøb	0	3.000	2.000	2.000	2.000		
	Jordforsyning (salgsindtægter)	0	-6.500	-5.500	-5.500	-5.500		
	Anlæg i alt inkl. Jordforsyning	64.413	148.088	118.300	119.300	120.000		

*)Basisanlæg (markeret med blå farve)

**) Indskud i landsbyggefond og grundkapitalindskud er ikke anlæg men er budgetlagt på konto 8.

1 **Frigivne beløb er markeret med grøn farve**

Bruttoanlægsrammen	Budget tidl. År	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028
Bruttoanlægsrammen		144.838	118.500	123.550	125.500
Ældreboliger (Grønningen/Rhedersborg)					
Indtægter		-6.750	-5.500	-5.500	-5.500
Grundkapital		10.000	5.300	1.250	0
Afvigelse		148.088	118.300	119.300	120.000

Investeringsoversigt 2025 - 2028 Jordforsyning

UDVALG		Budget tidl. År	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Note nr.
Fri-givet	(1.000 kr.)						
	Udv. For Plan, Teknik og Landdistrikter		4.100	3.500	3.500	3.500	
	Boligformål						
1	Boligformål, Rammebeløb byggemodning		300				48
	Boligformål, Rammebeløb byggemodning		700	1.000	1.000	1.000	48
1	Færdiggørelse Boligområder 2024-2026		500				49
	Færdiggørelse Boligområder 2024-2026			500	500	500	49
	Erhvervsformål						
1	Erhvervsformål, rammebeløb		500				50
	Erhvervsformål, rammebeløb		800	1.300	1.300	1.300	50
1	Færdiggørelse erhvervsområder 2024-2027		700				51
	Færdiggørelse erhvervsområder 2024-2027			700	700	700	51
	Ubestemte formål						
1	Nedrivning Hjelmalle 5b		600				52
	Økonomiudvalg		-3.500	-3.500	-3.500	-3.500	
1	Salg boligformål 2024-2026		-3.000				53
	Salg boligformål 2024-2026			-3.000	-3.000	-3.000	53
1	Salg erhvervsformål 2024-2026		-3.500				53
	Salg erhvervsformål 2024-2026			-2.500	-2.500	-2.500	53
	Jordkøb boligformål		3.000	0			53
	Jordkøb erhvervsformål		0	2.000	2.000	2.000	53
1	I ALT JORDFORSYNING		600	0	0	0	
	Heraf frigivet		-3.900	0	0	0	

1 **Frigivne beløb er markeret med grøn farve**

Anlæg

Projektoplysningskema

Skattefinansieret område

Jordforsyning

Side

47 - 101

102 - 108

Budget 2025 – 2028

Skattefinansierede anlæg

Projektoplysningseskemaer

**PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2025 - 2028
SKATTEFINANSIERET OMRÅDE**

Projekttype: Anlægstilskud, udviklingspuljer og øvrige

Note 1

PROJEKTNAVN: Anlægspulje

Funktion:

PROJEKTBEKRIVELSE:

Anlægspuljen er udmøntet på konkrete anlægsprojekter i 2025, 2026 og 2027. Udmøntning af restpuljen afventer budgetlægningen for 2026-2029.

**ØKONOMISKE DATA:
(1.000 kr.)**

Frigivelse	Tidl. år	2025	2026	2027	2028	Eftf. år	I alt
Er frigivet							0
Frigives ved budgetvedtagelsen							0
Frigives ved enkeltsag		47	44	691	117.204		
I ALT		47	44	691	117.204	0	0

EVT. AFLEDT DRIFT:

Der er ingen afledte driftsudgifter.

PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2025 - 2028 SKATTEFINANSIERET OMRÅDE

Projekttype: Anlægstilskud, udviklingspuljer og øvrige

Note 2

PROJEKTNAVN: Anlægstilskud til Brand og Redning Sønderjylland

Funktion: 00.58.95

PROJEKTBEKRIVELSE:

Som følge af oprettelse af et § 60 selskab vedr. redningsberedskabet udbetales et anlægstilskud til selskabet.

Beløbet forudsættes frigivet i forbindelse med årsbudgettets vedtagelse.

Forudsætningen for budgettet er det fremsendte budget fra Brand & Redning Sønderjylland, som er godkendt i Økonomiudvalget den 13. august 2024.

**ØKONOMISKE DATA:
(1.000 kr.)**

Frigivelse	Tidl. år	2025	2026	2027	2028	Eftf. år	I alt
Er frigivet							0
Frigives ved budgetvedtagelsen		1.574	1.574	1.574	1.574		0
Frigives ved enkeltsag							
I ALT	0	1.574	1.574	1.574	1.574	0	0

EVT. AFLEDT DRIFT:

Der er ingen afledte driftsudgifter.

**PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2025 - 2028
SKATTEFINANSIERET OMRÅDE**

Projekttype: Byggeri og renoveringer

Note 3

PROJEKTNAMN: Omlægning fra naturgas til fjernvarme kommunale bygninger

Funktion: 00.25.13

PROJEKTBEKRIVELSE:

Omlægning fra naturgas til fjernvarme i 2024 og 2025 for de kommunale bygninger, der indgår i byområder, hvor Aabenraa Fjernvarme har meldt ud, at der etableres fjernvarme

Bynavn	2024	2025	2026	Anlægsudgift i alt
Bolderslev	0	0	546	546
Bovrup	277	0	0	277
Klipleve	0	535	0	535
Tingleve	0	0	3.249	3.249
Varnæs	209	0	0	209
I alt	486	535	3.795	4.816

**ØKONOMISKE DATA:
(1.000 kr.)**

Frigivelse	Tidl. år	2025	2026	2027	2028	Eftf. år	I alt
Er frigivet							0
Frigives ved budgetvedtagelsen							0
Frigives ved enkeltsag	1.000		3.800				4.800
I ALT	1.000	0	3.800		0	0	4.800

(

1.000 kr.)

Afledt drift	Funktion	2025	2026	2027	2028	Normering
Forventet driftsbesparelser/udgifter						

**PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2025 - 2028
SKATTEFINANSIERET OMRÅDE**

Projekttype: Byggeri og renoveringer

Note 4

PROJEKTNAMN: Nedrivning Grønningen

Funktion: 00.25.11/13

PROJEKTBEKRIVELSE:

Der er afsat 3,4 mio. kr. til at nedrive dele af Gl. Grønningen i Tinglev (tidligere plejehjem)

**ØKONOMISKE DATA:
(1.000 kr.)**

Frigivelse	Tidl. år	2025	2026	2027	2028	Eftf. år	I alt
Er frigivet							0
Frigives ved budgetvedtagelsen		3.400					3.400
Frigives ved enkeltsag							0
I ALT	0	3.400	0	0	0	0	3.400

(1.000 kr.)

Afledt drift	Funktion	2025	2026	2027	2028	Normering
Forventet driftsbesparelser/udgifter						

**PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2025 - 2028
SKATTEFINANSIERET OMRÅDE**

Projekttype: Anlægstilskud, udviklingspuljer og øvrige

Note 5

PROJEKTAVN: Pulje til prisstigninger

Funktion: 06.45.50

PROJEKTBEKRIVELSE:

I det bygningsprisindekset er steget over tid og der fortsat afsættes en fast ramme til anlæg, udhules købekraften på anlægsinvesteringer.
Der er i 2025 afsat 4,128 mio. kr. i en pulje til anlægsstigninger.

**ØKONOMISKE DATA:
(1.000 kr.)**

Frigivelse	Tidl. år	2025	2026	2027	2028	Eftf. år	I alt
Er frigivet							0
Frigives ved budgetvedtagelsen							0
Frigives ved enkeltsag	8.513	4.128					12.641
I ALT	8.513	4.128				0	12.641

EVT. AFLEDT DRIFT:

Der er ingen afledte driftsudgifter.

**PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2025 - 2028
SKATTEFINANSIERET OMRÅDE**

Projekttype: Byggeri og renoveringer

Note 6

PROJEKTNAMN: 1. etape rådhusrenovering

Funktion: 06.45.50

PROJEKTBEKRIVELSE:

På rådhusbygningen, Skelbækvej 2, udstår omkring halvdelen af facade- og energirenovierungsarbejdet. Det udstående arbejde er delt op i 3 etaper.

Etape 1 består af Byrådssalen og Loungen med tilhørende gangområde, samlet anlægssum 8 mio. kr.

Renoveringen udføres med samme materiale og æstetiske overvejelser, som bygningens oprindelige arkitektur og byggestil afspejler.

ØKONOMISKE DATA:

(1.000 kr.)

Frigivelse	Tidl. år	2025	2026	2027	2028	Eftf. år	I alt
Er frigivet							0
Frigives ved budgetvedtagelsen							0
Frigives ved enkeltsag		8.000					8.000
I ALT	0	8.000	0	0	0	0	8.000

(1.000 kr.)

Afledt drift	Funktion	2025	2026	2027	2028	Normering
Forventet driftsbesparelser/udgifter						

PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2025 - 2028 SKATTEFINANSIERET OMRÅDE

Projekttype: Byrum, forskønnelse, infrastruktur og Klima

Note 7

PROJEKTNAVN: Bygningsrokade i Tinglev, herunder borgerhus

Funktion: 00.25.15

PROJEKTBEKRIVELSE:

Der afsættes 2 mio. kr. til planlægning af forundersøgelse af bygningsrokade i Tinglev, herunder etablering af ny daginstitution.

I 2022 blev der udarbejdet en bygningsanalyse for Tinglev og udarbejdet nogle forskellige scenarier for Tinglevs udvikling. I 2023 besluttede Økonomiudvalget at vælge scenarie 2 med tilhørende delscenarier som retning for fremtidige beslutninger vedrørende udvikling af Tinglev. Udvalget besluttede endvidere, at der arbejdes for, at en ny daginstitution placeres ved skole- og fritidsområdet, og at der træffes beslutning om at undersøge de fysiske og økonomiske konsekvenser heraf.

Der er i budget 2024-27 afsat 1,0 mio. kroner i 2025 til at gennemføre en forundersøgelse af en kommende ny daginstitution i Tinglev. Der er ikke afsat anlægsmidler til at gennemføre projektet, men der skal tilvejebringes et beslutningsgrundlag.

Det valgte scenarie 2, Funktionelle sammenhænge med tilhørende delscenarier, baserer sig på, at der gennemføres en funktionsrokade i byen under hensyntagen til, hvilke funktioner der har funktionelle synergier og sammenhænge med hinanden, og hvordan placeringer kan tale ind i den retning, der er sat i tidligere byudviklingsprocesser i Tinglev.

Jævnfør rapporten tager scenarie 2 afsæt i at skabe byfunktionelle sammenhænge, og scenariet handler primært om at styrke to funktionelle helheder i byen: Et børne- og unge- / kultur- og fritidsunivers omkring skolen og fritidscentret og et offentlig service- og seniorunivers omkring Tinglev Midt. Ved at samle de rigtige funktioner her, kan der opstå en række synergier af forskellig karakter. Varianterne af scenariet viser afvigelser fra en optimal helhed med afsæt i forskellige praktiske forhold. Der er i scenarie 2 beskrevet 4 varianter/ delscenarier, der afviger fra grundscenariet på forskellige måder, men samtidig indeholder forskellige funktionelle sammenhænge.

Der er foreslået forskellige tiltag i scenarie 2, der kan kvalificeres for at skabe overblik over mulige investeringer i Tinglev. De afsatte midler kan anvendes til forundersøgelser, planer med videre, der kan bidrage til et økonomisk og procesmæssigt overblik.

Det kan oplyses, at der for at imødekomme en eventuel bygningsrokade, afsættes midler til at istandsætte Bella Vista, så hjemme- og sygeplejen kan have til huse der. Der afsættes tilsvarende midler til at nedrive øvrige dele af Gl. Grønningen. Alle påtænkte initiativer sker i dialog med repræsentanter for de lokale borgere.

Det bemærkes, at der er et kommunalt medborgerhus i Tinglev i forvejen.

Da der vil være brug for en del koordinering på tværs af forvaltninger foreslås at der disponeres en del af beløbet til projektledelse. Dette vil blive rejst i en enkeltsag.

ØKONOMISKE DATA: (1.000 kr.)

Frigivelse	Tidl. år	2025	2026	2027	2028	Eftf. år	I alt
Frigives ved budgetvedtagelsen							0
Frigives ved enkeltsag		2.000					2.000
I ALT	0	2.000	0	0	0	0	2.000

**PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2025 - 2028
SKATTEFINANSIERET OMRÅDE**

Projekttype: Byggeri og renoveringer

Note 8

PROJEKTAVN: Kongehøjens Børnehus

Funktion: 05.25.14

PROJEKTBEKRIVELSE:

Byrådet besluttede den 24. juni 2015 den fremtidige dagtilbudsstruktur for Aabenraa Kommune.

Børne- og Uddannelsesudvalget har i 2020/2021 drøftet status og en justeret dagtilbudsstruktur.

Beslutningen i 2015 var, at der skulle etableres en integreret institution i Aabenraa Syd som erstatning for Kongehøjens Børnehave og Vuggestuen Fjordløkken.

Denne beslutning fastholdes i Dagtilbudsstruktur 2021, idet der skal ske en sammenlægning af de to institutioner til én integreret institution med plads til 150 børn.

Det blev i byrådet d. 23-6-2021 besluttet at der i Aabenraa syd, etableres en integreret institution som erstatning for Kongehøjens Børnehave og Vuggestuen Fjordløkken på Sandved 45, 6200 Aabenraa.

Forhandlinger med boligforeningen om køb af matriklen blev afsluttet i 2022. I begyndelsen af 2024 påbegyndes nedrivningen og september 2024 er der opstart af byggeriet med forventet afslutning primo 2026.

Børne- og Uddannelsesudvalget blev d. 1.maj. 2023 forelagt Kommunale ejendommens vurdering at det samlede anlægsbehov er steget til 55,3 mio. kr. svarende til en merudgift på 17,9 mio. kr. Udvalget besluttede at tage drøftelserne om merudgiften med til budgetforhandlingerne for budget 2024. Ved budgetforliget for budget 2024-2027 blev der således afsat 17,9 mio. kr. til projektet, som blev frigivet ved budgetvedtagelsen i oktober 2023.

**ØKONOMISKE DATA:
(1.000 kr.)**

Frigivelse	Tidl. år	2025	2026	2027	2028	Eftf. år	I alt
Er frigivet	13.600	12.000	17.700	12.000	0	0	55.300
Frigives ved budgetvedtagelsen							
Frigives ved enkeltsag							0
I ALT	13.600	12.000	17.700	12.000	0	0	55.300

(1.000 kr.)

Afledt drift	Funktion	2024	2025	2026	2027	Normering
Forventet driftsbesparelser/udgifter						

**PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2025 - 2028
SKATTEFINANSIERET OMRÅDE**

Projekttype: Byggeri og renoveringer

Note 9

PROJEKTAVN: Fjordskolen - tagrenovering

Funktion: 03.22.08

PROJEKTBEKRIVELSE:

Siden flytningen af Fjordskolen til Kruså i 2019 er der gennemført en række undersøgelser på Fjordskolen på grund af gener med indeklimaet. Der er løbende i perioden foretaget målinger i forhold til skimmel, der alle har ligget under referenceværdierne.

Teknologisk Institut foretog i juli 2021 en fugt- og mikrobiologisk undersøgelse af tagkonstruktionen på den nordvestlige del af skolen, flere lokaler på skolen samt i krybekælder i den sydlige bygning. Med baggrund i undersøgelsen godkendte Børne- og Uddannelsesudvalget den 28. september 2021 en handleplan for udbedring af indeklimaet på Fjordskolen.

Som led i handleplanen er der udarbejdet en byggeteknisk rapport med en gennemgang af bygningerne samt renoveringsforslag til Aabenraa Kommune.

Renoveringsplanen består af to dele:

- indvendige arbejder på bla. gulve, vægge og renovering/etablering af ventilation (udført i 2022/23)
- renovering af tagkonstruktion og facader.

Det videre arbejde med gennemførelse af renoveringsprogrammet består af en mere omfattende renovering af tagkonstruktioner og facader med opdeling i bygningsafsnit, hvor der er afsat i alt 45,5 mio. kr.

Den etapevise renovering af Fjordskolens tage er kommet godt i gang i henhold til tidsplanen, som følges. Tagrenoveringsarbejdet vil være endeligt afsluttet til februar 2026.

Byrådet frigav på mødet den 29. marts 2023 en anlægsbevilling på 9 mio. kr. i 2023 til igangsætning tagrenoveringen og den 25. oktober 2023 blev der frigivet 36,5 mio. kr.

I Byrådet d. 29. maj 2024 blev det besluttet at overføre et forventet mindreforbrug i 2024 på 8 mio. kr. til puljen til opsamling af mer-/mindreforbrug under Økonomiudvalget.

**ØKONOMISKE DATA:
(1.000 kr.)**

Frigivelse	Tidl. år	2025	2026	2027	2028	Eftf. år	I alt
Er frigivet	17.500	15.000	5.000	0	0	0	37.500
Frigives ved budgetvedtagelsen							
Frigives ved enkeltsag							
I ALT	17.500	15.000	5.000	0	0	0	37.500

(1.000 kr.)

Afledt drift	Funktion	2024	2025	2026	2027	Normering
Forventet driftsbesparelser/udgifter						

**PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2025 - 2028
SKATTEFINANSIERET OMRÅDE**

Projekttype: Byggeri og renoveringer

Note 10

PROJEKTAVN: Dagtilbud Tinglev Forundersøgelse

Funktion: 05.25.14

PROJEKTBEKRIVELSE:

Ved budgetforliget for budget 2024-2027 er der afsat anlægsmidler til at gennemføre en forundersøgelse af en kommende ny daginstitution i Tinglev.

Der er ikke afsat anlægsmidler til at gennemføre projektet, men der skal tilvejebringes et beslutningsgrundlag.

PLANMÆSSIGE FORHOLD:

Høring:

**ØKONOMISKE DATA:
(1.000 kr.)**

Frigivelse	Tidl. år	2025	2026	2027	2028	Eftf. år	I alt
Er frigivet							
Frigives ved budgetvedtagelsen		1.000					1.000
Frigives ved enkeltsag							
I ALT		1.000					1.000

(1.000 kr.)

Afledt drift	Funktion	2024	2025	2026	2027	Normering
Forventet driftsbesparelser/udgifter						

**PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2025 - 2028
SKATTEFINANSIERET OMRÅDE**

Projekttype: Byggeri og renoveringer

Note 11

PROJEKTNAVN: Indeklima tiltag

Funktion: 03.22.01

PROJEKTBESKRIVELSE:

Der er til indeklimateiltag, afledt af indeklimateundersøgelsen på folkeskolerne, afsat rådighedsbeløb på 1 mio. kr. i 2025 og 1 mio. kr. i 2026.

**ØKONOMISKE DATA:
(1.000 kr.)**

Frigivelse	Tidl. år	2025	2026	2027	2028	Eftf. år	I alt
Er frigivet							
Frigives ved budgetvedtagelsen		1.000	1.000				2.000
Frigives ved enkeltsag							
I ALT		1.000	1.000				2.000

(1.000 kr.)

Afledt drift	Funktion	2024	2025	2026	2027	Normering
Forventet driftsbesparelser/udgifter						

**PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2025 - 2028
SKATTEFINANSIERET OMRÅDE**

Projekttype: Byggeri og renoveringer

Note 12

PROJEKTAVERN: Investering i bedre faglokaler

Funktion: 03.22.01

PROJEKTBEKRIVELSE:

Med aftale om folkeskolens kvalitetsprogram er der afsat midler til bedre fysiske rammer på skolerne i form af bedre faglokaler som ansporer til leg og bevægelse på skolerne. De bedre fysiske rammer skal give skolerne bedre muligheder for at give mere varieret og praktisk undervisning. Ved budgetforliget for 2025 blev det besluttet at afsætte 8,88. mio. kr. i 2025 til dette formål.

Omkostninger	KR
Håndværkerudgifter til X antal m2 bebyggelse	0
Beskrivelse af løst inventar	0
Tilslutningsudgifter	0
Rådgivning, programmering, udbud m.m til ide- og programoplæg samt udførelse	0
Grund, klargøring, forundersøgelser, nedbrydning af bygninger m.m	0
Afledte udgifter i form af erstatninger, infrastruktur, rekreativt område m.m	0
I ALT	0

ØKONOMISKE DATA:

(1.000 kr.)

Frigivelse	Tidl. år	2025	2026	2027	2028	Eftf. år	I alt
Er frigivet							0
Frigives ved budgetvedtagelsen							0
Frigives ved enkeltsag		8.880					8.880
I ALT	0	8.880	0	0	0	0	8.880

(1.000 kr.)

Afledt drift	Funktion	2025	2026	2027	2028	Normering
Forventet driftsbesparelser/udgifter						

**PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2025 - 2028
SKATTEFINANSIERET OMRÅDE**

Projekttype: Byggeri og renoveringer

Note 13

PROJEKTAVN: Regnbuen i Bovrup: Brandtrappe

Funktion: 05.25.14

PROJEKTBEKRIVELSE:

Et brandtilsyn i januar 2019 er der givet følgende anbefaling:
På 1. sal bør nødstige erstattes med en bedre løsning, idet det ikke er realistisk at evakuere børnehavebørn via nødstige.
Løsningen kan være en trappe til det fri.

Pris overslag:

- Opsætning af spindeltrappe i stål (godkendt til flugtvej) inkl. fundament
- Kvist i tag med dør inkl. diverse tag og murarbejder
- Omkostninger til honorar til rådgiver, brandrådgiver, statikker m.v.

Omkostninger	KR
<i>Håndværkerudgifter til X antal m2 bebyggelse</i>	0
<i>Beskrivelse af løst inventar</i>	0
<i>Tilslutningsudgifter</i>	0
<i>Rådgivning, programmering, udbud m.m til ide- og programoplæg samt udførelse</i>	0
<i>Grund, klargøring, forundersøgelser, nedbrydning af bygninger m.m</i>	0
<i>Afledte udgifter i form af erstatninger, infrastruktur, rekreativt område m.m</i>	0
I ALT	0

ØKONOMISKE DATA:

(1.000 kr.)

Frigivelse	Tidl. år	2025	2026	2027	2028	Eftf. år	I alt
Er frigivet							0
Frigives ved budgetvedtagelsen		900					900
Frigives ved enkeltsag							
I ALT	0	900	0	0	0	0	900

(1.000 kr.)

Afledt drift	Funktion	2025	2026	2027	2028	Normering
Forventet driftsbesparelser/udgifter						

PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2025 - 2028 SKATTEFINANSIERET OMRÅDE

Projekttype: Byggeri og renoveringer

Note 14

PROJEKTAVN: Nyt museumsbyggeri, Aabenraa

Funktion: 03.35.60

PROJEKTBEKRIVELSE:

Aabenraa Kommune og Museum Sønderjylland vil i de kommende år realisere visionen om et stort og moderne museum, der bliver et ikon på havnen i Aabenraa. På byrådsmødet den 18. december 2019 blev det besluttet at afsætte en kommunal grund og placere museet på Kilen, for enden af Nyhavn, med storslået udsigt ud over fjorden, byen og havnen, og byrådet godkendte på mødet den 28. juni 2023 prospektet for det nye museum, som dialogen med fonde om restfinansieringen skal tage udgangspunkt i.

Museum Sønderjylland driver i dag to mindre museer i Aabenraa: ét om den sønderjyske kunst og ét om søfartshistorien. Begge steder er rammerne små og utidssvarende, og ingen af museerne lever op til nutidens standarder med hensyn til sikring og klimastyring. Med respekt for de respektive fagligheder, og inspiration fra aktuell museumsformidling, kommer det nye museum til at samle den sønderjyske kunst og søfartshistorie på én matrikel med plads til både permanente og særudstillinger og til billedskolefaciliteter. Her vil gæsten komme tæt på de muligheder og udfordringer, der følger med at være en driftig by med globalt udsyn på kanten af havet – både historisk og aktuelt.

Museet kommer til at rumme en foyer der er åben for alle og til at være omgivet af et frit tilgængeligt grønt udendørsareal med kunstinstallationer, der lægger op til leg. Området kommer til at understrege stedets karakter som et møde- og samlingssted, hvor der er rart at være – ikke kun for museumsgæster, men for Aabenraas borgere generelt og folk, der aflægger byen et besøg.

Forundersøgelserne har omfattet en forretningsplan, der bekræfter publikumspotentialet for såvel lokale, familier og turister og profileringspotentialet ved at integrere by, byomdannelse og kulturinstitution.

Ved at sammenlægge museerne i et nyt spektakulært byggeri opnås såvel et konceptuelt, brandingmæssigt og økonomisk rationale, hvor kunst, historie og skiftende udstillinger skaber en ny attraktion i Syddanmark. Et nyt byggeri muliggør desuden sikringsforanstaltninger for museets egne værker, ligesom det vil blive muligt at indlåne betydelige værker og genstande fra andre museer.

De samlede forventede omkostninger fremgår af nedenstående tabel:

Omkostninger	(i 1.000 kr.)
Grund og klargøring	2.983
Tilslutningsudgifter	1.805
Omkostninger rådgivning, programmering, udbud, m.m.	33.812
Håndværkerudgifter	123.549
Løst inventar	8.188
Andre udgifter indenfor grunden	607
Andre udgifter udenfor grunden – Teknik og Miljøområdet	16.056
I ALT	187.000

PLANMÆSSIGE FORHOLD:

Der skal udarbejdes en lokalplan, når arkitektkonkurrencen er afsluttet, og der foreligger et projektforslag for et museum.

**PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2025 - 2028
SKATTEFINANSIERET OMRÅDE**

Høring:

Lokalplan skal i høring i forbindelse med vedtagelsen.

ØKONOMISKE DATA:

(1.000 kr.)

Frigivelse	Tidl. år	2025	2026	2027	2028	Eftf. år	I alt
Er frigivet	500						500
Frigives ved enkeltsag	18.950			22.000			40.950
I ALT	19.450	0	0	22.000	0	0	41.450

Der mangler således restfinansiering på 145,550 mio. kr.

(1.000 kr.)

Afledt drift	Funktion	2025	2026	2027	2028	Normering
Forventet driftsbesparelser/udgifter	03.35.60				2.500	

På baggrund af de nuværende aftaler med Museum Sønderjylland skal Aabenraa Kommune selv finansiere afledt drift. Afledt drift kan ikke beregnes på nuværende tidspunkt, men forventes at udgøre ca. 2,5 mio. kr. årligt i 2024-niveau.

**PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2025 - 2028
SKATTEFINANSIERET OMRÅDE**

Projekttype: Anlægstilskud, udviklingspuljer og øvrige

Note 15

PROJEKTNAVN: Anlægstilskud Museum Sønderjylland

Funktion: 03.35.60

PROJEKTBEKRIVELSE:

Udgiften repræsenterer Aabenraa Kommunes tilskud til Museum Sønderjylland.

Det samlede tilskud til Museum Sønderjylland fordeles mellem de fire sønderjyske kommuner efter folketal opgjort pr. 1. oktober før tilskudsåret.

Det samlede kommunale tilskud fremskrives efter KL's gennemsnitlige, udmeldte pris- og lønfremskrivningsprocent opgjort inden 1. juli, i året forud for budgetåret.

ØKONOMISKE DATA:

(1.000 kr.)

Frigivelse	Tidl. år	2025	2026	2027	2028	Eftf. år	I alt
Frigives ved budgetvedtagelsen		1.130					1.130
Frigives ved enkeltsag			1.157	1.185	1.222		3.564
I ALT	0	1.130	1.157	1.185	1.222	0	4.694

EVT. AFLEDT DRIFT:

Der er ingen afledte driftsudgifter.

**PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2025 - 2028
SKATTEFINANSIERET OMRÅDE**

Projekttype: Byggeri og renoveringer

Note 16

PROJEKTAVN: Svømmehallen v/Arena Aab. / levetidsforlængelse

Funktion: 03.22.18

PROJEKTBEKRIVELSE:

Svømmehallens betonkonstruktioner har armering, der er blotlagt grundet afskalninger forårsaget af rust. Derfor er der foretaget og foretages løbende understøtninger og forstærkninger af disse konstruktioner, hvor det vurderes nødvendigt.

Betonkonstruktionerne tilses nu hver måned af rådgivere, så skadesudvikling, sikkerhed og restlevetid er overvåget. Hvert tilsyn sammenfattes i en rapport. Svømmehallens restlevetiden vurderedes i juli 2023 til at være yderligere 3-4 år. Der er fortsat månedligt eftersyn som bekræfter den estimerede restlevetid.

ØKONOMISKE DATA:

(1.000 kr.)

Frigivelse	Tidl. år	2025	2026	2027	2028	Eftf. år	I alt
Er frigivet	2.732						2.732
Frigives ved budgetvedtagelsen		700					700
Frigives ved enkeltsag			700				700
I ALT	2.732	700	700	0	0	0	4.132

(1.000 kr.)

Afledt drift	Funktion	2025	2026	2027	2028	Normering
Forventet driftsbesparelser/udgifter	03.22.18					

Der er ingen afledte driftsudgifter.

**PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2025 - 2028
SKATTEFINANSIERET OMRÅDE**

Projekttype: Byggeri og renoveringer

Note 17

PROJEKTAVN: Svømmehallen v/Arena Aabenraa /ny anlæg

Funktion: 03.22.18

PROJEKTBEKRIVELSE:

Kultur- og Fritidsudvalget har senest på mødet den 6. april 2022 behandlet flere løsningsforslag inkl. økonomisk ramme til brug for det videre arbejde med projekt materialet for nedrivningen af den eksisterende svømmehal og etableringen af en ny i tilknytning til Arena Aabenraa. På mødet den 6. april 2022 besluttede Udvalget at bringe et ønske om en anlægssum på 105-120 mio. kr. med til budgetforhandlingerne til budget 2023-26.

Ved budgetforliget for budget 2023-2026 blev der prioriteret midler til nedrivningen af den eksisterende svømmehal og etableringen af en ny ved Arena Aabenraa. Der er således afsat i alt 120 mio. kr. til etablering af en ny svømmehal, der kan indfri ambitionerne om et tidssvarende og moderne anlæg."

Med den afsatte anlægsramme skal den eksisterende svømmehal nedrives og en ny etableres på en ny placering, med et 25 meters bassin med ekstra baner (øges fra 6 til 10 baner), nyt varmtvandsbassin og omklædningsrum med mere.

De samlede omkostninger fremgår af nedenstående tabel:

Omkostninger	(i 1.000 kr.)
Grund og klargøring	1.750
Tilslutningsudgifter	2.000
Omkostninger rådgivning, programmering, udbud, m.m.	30.000
Håndværkerudgifter	79.000
Løst inventar (Bygherreleverancer)	5.000
Andre udgifter indenfor grunden	2.250
Andre udgifter udenfor grunden – Teknik og Miljøområdet	0.00
I ALT	120.000

PLANMÆSSIGE FORHOLD:

En ny placering på sydsiden forudsætter udarbejdelse af en ny lokalplan.

Høring:

Lokalplan skal i høring i forbindelse med vedtagelsen.

ØKONOMISKE DATA:

(1.000 kr.)

Frigivelse	Tidl. år	2025	2026	2027	2028	Eftf. år	I alt
Er frigivet	45.000	13.000	45.000	17.000			120.000
I ALT	45.000	13.000	45.000	17.000	0	0	120.000

Afledt drift	Funktion	2025	2026	2027	2028	Normering
Forventet driftsbesparelser/udgifter	03.22.18					

Det er på nuværende ikke muligt at beregne afledte driftsudgifter.

PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2025 - 2028 SKATTEFINANSIERET OMRÅDE

Projekttype: Anlægstilskud, udviklingspuljer og øvrige

Note 18

PROJEKTNAVN: Halpulje, større og mindre vedligeholdelsesopgaver

Funktion: 03.22.18

PROJEKTBEKRIVELSE:

Formålet med puljen er at opretholde kvaliteten af de kommunale og selvejende idrætsfaciliteter til gavn for skolerne, foreninger og øvrige lokale brugere.

Kommunen understøtter dermed, at faciliteterne lever op til nutidens krav og forventninger hos brugerne.

Med idrætsfaciliteternes alder taget i betragtning, og observationer gjort ved bygningsgennemgang, må der forventes betydelige anlægsomkostninger i forbindelse med udskiftning af halgulve, varme- og ventilationsanlæg, samt tage i nær fremtid.

Ventilation og opvarmning af idrætsfaciliteterne

Varme- og Ventilationsanlæggene i de fleste idrætsfaciliteter er oprindelige. Der er tale om anlæg, hvor restlevetiden er udtømt. Kultur- og Fritidsudvalget godkendte den 10. januar 2024, at forvaltningen i 2024 fremsætte et forslag til, hvordan Halpuljen til større og mindre vedligeholdelsesopgaver i 2025 og 2026 kan prioriteres med vægt på investeringer i ventilations- og varmesystem, da det er det område, der er driftsøkonomisk mest fordelagtigt at investere i.

Der vil kunne opnås en betydelig forbedring af brugeroplevelsen i form af bedre komfortniveau og indeklima. I flere idrætsfaciliteter medfører utilstrækkeligt luftskifte i aktivitetsrum, hal, omklædnings- og baderum forringelser af indeklimaet. Dårligt indeklima har en negativ konsekvens på bygningen.

Generelt bør der foretages optimering af varme- og ventilationsanlæg i idrætsfaciliteterne, så anlæggene kører optimalt og dermed reducerer energiforbrug.

Halgulve

Flere af halgulvene er nedslidte og ikke længere muligt at slibe ned og renovere, og skal derfor udskiftes.

Omkostningerne ved at udskifte et komplet gulv estimeres til minimum 1,5 mio. kr. inklusiv inventar afhængig af gulvtype (opstregning, bander, net, stænger, etc.).

Udskiftning af halgulve har alene været muligt via særskilte anlægsbevillinger i budgetlægningen. De enkelte idrætsfaciliteter har ikke mulighed for at afsætte driftsmidler til renovering af disse anlæg.

ØKONOMISKE DATA: (1.000 kr.)

Frigivelse	Tidl. år	2025	2026	2027	2028	Eftf. år	I alt
Er frigivet	7.000						7.000
Frigives ved budgetvedtagelsen		2.300					2.300
Frigives ved enkeltsag			2.500	2.500			5.000
I ALT	7.000	2.300	2.500	2.500	0	0	14.300

EVT. AFLEDT DRIFT:

Der er ingen afledte driftsudgifter.

PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2025 - 2028 SKATTEFINANSIERET OMRÅDE

Projekttype: Byggeri og renoveringer

Note 19

PROJEKTNAMN: Forprojekt bedefaciliteter i Aabenraa

Funktion: 00.25.10

PROJEKTBEKRIVELSE:

Kultur- og Fritidsudvalget besluttede primo 2022, at projektet om udvikling af bedefaciliteter/vandsportsarena ved Sønderstrand skulle viderekvalificeres. Via en rådgiverproces var formålet at kvalificere projektgrundlaget som afsæt for et egentligt udbudsmateriale og derefter en eventuel arkitektkonkurrence i 2023.

En videreførelse af projektet opnåede ved efterårets budgetforhandlinger ikke politisk prioritering i 2023 som forudsætning for en arkitektkonkurrence, men der blev i 2025 afsat 1,0 mio. kr. til "forprojekt, bedefaciliteter i Aabenraa". På baggrund af dette godkendte Kultur- og Fritidsudvalget på udvalgsmødet den 1. marts 2023, at processen på daværende tidspunkt blev sat i bero.

Kultur- og Fritidsudvalget godkendte den 6. december 2023 at genoptage en proces, der skal kvalificere funktioner og placering for en badeanstalt ved molen på Sønderstrand. Kultur- og Fritidsudvalget godkendte på udvalgsmødet den 7. februar 2024, at processen igangsættes. Forvaltningen indgik herefter aftale med ekstern rådgiver og Kultur- og Fritidsudvalget blev på udvalgsmødet den 3. april 2024 præsenteret for en tids- og procesplan.

Kultur- og Fritidsudvalget blev på udvalgsmødet den 8. maj 2024, præsenteret for rådgivers indledende konkretisering af skitseprojektets rammer samt de deraf indkomne tilkendegivelser fra følgegruppen. Kultur- og Fritidsudvalget besluttede i den forbindelse, at badeanstalten placeres som et samlet anlæg ved molen. Det blev samtidig besluttet, at badeanstalten tager afsæt i en basismodel af funktioner, med udbygningsmuligheder for eksempelvis forenings-, formidlings- og vandsportsfaciliteter.

Kultur- og Fritidsudvalget blev på udvalgsmødet d. 7. august 2024 præsenteret for skitseprojektet.

Skitseprojektet indeholdt rumprogram og tidsplan for gennemførelse. De blev endvidere præsenteret for et anlægsoverslag for en badeanstalt på forskellige niveauer, alt afhængig af om der er tale om en badeanstalt alene eller med udbygningsmuligheder i form af forenings-, formidlings- og vandsportsfaciliteter.

Ved budgetforliget blev det besluttet at afsætte 18 mio. kr. over 3 år til etablering af badeanstalt ved molen på Sønderstrand. Det arbejdes videre med den store model jf. sag 81 på Kultur og Fritidsudvalgets møde den 7. august 2024, idet der forudsættes betydelig ekstern finansiering for at realisere det samlede projekt.

ØKONOMISKE DATA: (1.000 kr.)

Frigivelse	Tidl. år	2025	2026	2027	2028	Eftf. år	I alt
Frigives ved enkeltsag		1.000					1.000
I ALT	0	1.000	0	0	0	0	1.000

Det er på nuværende tidspunkt ikke muligt at beregne afledte driftsudgifter.

**PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2025 - 2028
SKATTEFINANSIERET OMRÅDE**

Projekttype: Byggeri og renoveringer

Note 20

PROJEKTNAMN: Badeanstalt

Funktion: 00.25.10

PROJEKTBEKRIVELSE:

Kultur- og Fritidsudvalget godkendte den 6. december 2023 at genoptage en udviklingsproces, der skal være med til at kvalificere funktioner og placering for en badeanstalt ved molen på Sønderstrand. Der er afsat 0,5 mio. kr. til processen.

Ved processens afslutning afleveres et skitseprojekt, der indeholder rumprogram, tidsplan samt budget, hvor der tages højde for klimatilpasning.

Forvaltningen har indgået aftale med ekstern rådgiver, som i en tids- og procesplan har skitseret rammerne for den kommende proces frem mod aflevering af skitseprojektet på udvalgsmødet den 7. august 2024.

Skitseprojektet bliver afsat for den videre politiske beslutningstagen og prioritering. Kultur- og Fritidsudvalget vil frem mod afleveringen af skitseprojektet blive orienteret. Arbejdet vil blive fulgt af en følgegruppe bestående af centrale eksterne interessenter fra både foreninger og selvorganiserede grupper, samt institutioner og relevante råd. Følgegruppen har til formål at være med til at konkretisere det endelige skitseprojekt.

Der var ved budgetforliget enighed om at afsætte 18 mio. kr. over 3. år til etablering af badeanstalt ved molen på Sønderstrand. Det tidligere prioriterede beløb til etablering af toiletfaciliteter indgår i projektet. Det arbejdes videre med den store model jf. sag 81 på Kultur- og Fritidsudvalgets møde den 7. august 2024, idet der forudsættes betydelig ekstern finansiering for at realisere det samlede projekt.

PLANMÆSSIGE FORHOLD:

Uafklarede.

Høring:

Uafklaret.

ØKONOMISKE DATA:

(1.000 kr.)

Frigivelse	Tidl. år	2025	2026	2027	2028	Eftf. år	I alt
Er frigivet	610						610
Frigives ved budgetvedtagelsen							0
Frigives ved enkeltsag		1.000	8.000	9.000			18.000
I ALT	610	1.000	8.000	9.000		0	18.610

(1.000 kr.)

Afledt drift	Funktion	2025	2026	2027	2028	Normering
Forventet driftsbesparelser/udgifter	00.25.10	Uafklaret	Uafklaret	Uafklaret	Uafklaret	

**PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2025 - 2028
SKATTEFINANSIERET OMRÅDE**

Projekttype: Byggeri og renoveringer

Note 21

PROJEKTAVN: Skolevænget 33, Bygning 11 – Fase 3

Funktion: 03.35.63

PROJEKTBEKRIVELSE:

Med udgangspunkt i musikanalysen "Musiklivets behov i Aabenraa Kommune" er der udarbejdet forslag/ønsker til anvendelsen af Skolevænget 33, bygning 11. Øvefaciliteter til kor og større brassbands / ensembler er blevet prioriteret først.

Forslaget er opdelt i fire etaper, hvoraf etape 1 og 2 vedrører indretning af bygning 11 til kor og ensembler, hvilket bygningen er egent til. Realiseringen af de to faser forventes afsluttet i 2024.

I prioriteringen blev anvendelse af de eksisterende bygninger til rytmisk musik fravalgt, fordi det ville være uforholdsmæssigt dyrt at indrette dem hertil. Derfor foreslås etape 3 og 4 til rytmisk musik og koncerter placeret i lokaler uden for bygningen. Hertil er der ikke fundet finansiering.

Etape 3:

I etape 3 foreslås der etableret øvelokaler til den rytmiske musik i form af 1 stk. mobile modulbaserede lokaler uden for bygningen. Der er afsat 2 mio. kr. til opførelse af det modulbaserede lokale.

PLANMÆSSIGE FORHOLD:

Nej.

Høring:

Repræsentanterne for musiklivet i Aabenraa Kommune, som har været inddraget i fase 1 og 2.

ØKONOMISKE DATA:

(1.000 kr.)

Frigivelse	Tidl. år	2025	2026	2027	2028	Eftf. år	I alt
Er frigivet							0
Frigives ved budgetvedtagelsen							0
Frigives ved enkeltsag		2.000					2.000
I ALT		2.000	0	0	0	0	2.000

(1.000 kr.)

Afledt drift	Funktion	2025	2026	2027	2028	Normering
Forventet driftsbesparelser/ udgifter	03.35.63	Uafklaret	Uafklaret	Uafklaret	Uafklaret	

**PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2025 - 2028
SKATTEFINANSIERET OMRÅDE**

Projekttype: Byggeri og renoveringer

Note 22

PROJEKTAVN: Renovering af boldbanerne på Høje Kolstrup

Funktion: 03.22.18

PROJEKTBEKRIVELSE:

Boldbanerne på Høje Kolstrup bliver brugt af Høje Kolstrup skole i deres idrætsundervisning, og af Høje Kolstrup boldklub som kamp- og træningsfacilitet.

Boldbanerne udgør ca. 1,5 hektar, og de er anlagt på lerjord med et tyndt vækstlag af muld. Banerne er meget våde og ujævne. Drænene i banen er blevet undersøgt i 2022, og ingen af drænene er brugbare længere, da de enten er faldet sammen, eller er sat til af sediment. Spuling af rørene er forsøgt, men desværre kun med meget ringe resultat.

Der skal etableres nye dræn og banerne skal lægges om, sådan at de er brugbare i den periode en udendørs sæson foregår dvs. fra marts til november måned.

Omkostninger	KR
Håndværkerudgifter til X antal m2 bebyggelse	0
Beskrivelse af løst inventar	0
Tilslutningsudgifter	0
Rådgivning, programmering, udbud m.m til ide- og programoplæg samt udførelse	0
Grund, klargøring, forundersøgelser, nedbrydning af bygninger m.m	0
Afledte udgifter i form af erstatninger, infrastruktur, rekreativt område m.m	0
I ALT	0

PLANMÆSSIGE FORHOLD:

Det vurderes ikke at være lokalplanpligtigt.

Høring:

De lokale brugere skal inddrages i processen.

ØKONOMISKE DATA:

(1.000 kr.)

Frigivelse	Tidl. år	2025	2026	2027	2028	Eftf. år	I alt
Er frigivet							0
Frigives ved budgetvedtagelsen							0
Frigives ved enkeltsag		760					760
I ALT	0	760	0	0	0	0	760

Der er ingen yderligere afledte driftsudgifter forbundet med renoveringen.

PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2025 - 2028 SKATTEFINANSIERET OMRÅDE

Projekttype: Byggeri og renoveringer

Note 23

PROJEKTNAVN: Udbedring af betondæk i svømmehal Bov

Funktion: 03.22.18

PROJEKTBEKRIVELSE:

Betondækket i Bov svømmehal består foruden af gangareal også af siddepladser i trin (Tribune).

Betondækket har taget skade af mange års påvirkning af klorvand og fremstår med dybe revner i beton ned til armeringsjernet.

Det er særdeles vigtigt, at et støbt dæk i en svømmehal er tæt og ubrudt, da klorvand er aggressiv over for jernarmering og en begyndende tæring i en armering er svært genoprettelig. Prisen for denne reparation er ca. 0,500 mio. kr. (Rambøll har været involveret som rådgiver i denne sag).

Bassinet i Bov svømmehal er belagt med fliser. Flere af fliserne er løse og skal påklæbes igen. Det kræver, at bassinet tømmes for vand, og det er en bekostelig affære at udføre en sådan reparation.

Prisen for denne reparation er ca. 1 mio. kr.

PLANMÆSSIGE FORHOLD:

Det vurderes ikke at være lokalplanpligtigt.

Høring:

De lokale brugere skal inddrages i processen.

ØKONOMISKE DATA:

(1.000 kr.)

Frigivelse	Tidl. år	2025	2026	2027	2028	Eftf. år	I alt
Er frigivet							0
Frigives ved budgetvedtagelsen							0
Frigives ved enkeltsag		1.500					1.500
I ALT	0	1.500	0	0	0	0	1.500

Der er ingen yderligere afledte driftsudgifter forbundet med udbedringen af betondækket.

**PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2025 - 2028
SKATTEFINANSIERET OMRÅDE**

Projekttype: Byggeri og renoveringer

Note 24

**PROJEKTNAMN: Kunstgræsbane - Hjordkær Ungdoms- og Idrætsforening
(Medfinansiering)**

Funktion: 03.22.18

PROJEKTBEKRIVELSE:

Hjordkær Ungdoms- og Idrætsforening er i gang med at samle midler til en kunstgræsbane til en samlet værdi på 5,165 mio. kr., som skal opføres i 2025.

Der er på nuværende tidspunkt hentet 3,765 mio. kr. i ekstern finansiering. Disse midler bortfalder, hvis ikke Hjordkær Ungdoms- og Idrætsforening kan præsentere en finansieringsplan senest den 30. november 2024.

PLANMÆSSIGE FORHOLD:

Uafklarede.

Høring:

Hjordkær Ungdoms- og Idrætsforening er bygherre, og står derfor selv for inddragelsen af eventuelle interessenter i kunstgræsbanen.

ØKONOMISKE DATA:

(1.000 kr.)

Frigivelse	Tidl. år	2025	2026	2027	2028	Eftf. år	I alt
Er frigivet							0
Frigives ved budgetvedtagelsen							0
Frigives ved enkeltsag		1.000					1.000
I ALT		0	1.000	0	0	0	1.000

Der foreligger en beslutning fra Kultur- og Fritidsudvalgets januar-møde 2023, punkt 9 på, at kunstgræsbaner i Aabenraa Kommune ydes et tilskud på 0,050 mio. kr. årligt til drift af banen.

(1.000 kr.)

Afledt drift	Funktion	2025	2026	2027	2028	Normering
Forventet driftsbesparelser/udgifter	03.22.18	50	50	50	50	

**PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2025 - 2028
SKATTEFINANSIERET OMRÅDE**

Projekttype: Byggeri og renoveringer

Note 25

PROJEKTAVN: Energirenovering af Frøslev-lejren

Funktion: 03.35.60

PROJEKTBEKRIVELSE:

I forbindelse med bevarelsen og udviklingen af Frøslevlejren er det nødvendigt at erstatte den eksisterende varmekilde i samtlige barakker fra el-varme til en mere økonomisk- og miljømæssig bæredygtig varmekilde.

DSIF modtog 3 mio. kr. fra Staten på Finansloven 2024 til samme formål, der blev matchet af Aabenraa Kommune via midler fra udviklingsprojektet.

Prisen for hele projektet anses for at være ca. 13 mio. kr.

Omkostninger	KR
Håndværkerudgifter til X antal m2 bebyggelse	0
Beskrivelse af løst inventar	0
Tilslutningsudgifter	0
Rådgivning, programmering, udbud m.m til ide- og programoplæg samt udførelse	0
Grund, klargøring, forundersøgelser, nedbrydning af bygninger m.m	0
Afledte udgifter i form af erstatninger, infrastruktur, rekreativt område m.m	0
I ALT	0

PLANMÆSSIGE FORHOLD:

Uafklaret.

Høring:

Uafklaret.

ØKONOMISKE DATA:

(1.000 kr.)

Frigivelse	Tidl. år	2025	2026	2027	2028	Eftf. år	I alt
Er frigivet							0
Frigives ved budgetvedtagelsen							
Frigives ved enkeltsag		7.000					7.000
I ALT	0	7.000	0	0	0	0	7.000

(1.000 kr.)

Afledt drift	Funktion	2025	2026	2027	2028	Normering
Forventet driftsbesparelser/udgifter	03.35.60	Uafklaret	Uafklaret	Uafklaret	Uafklaret	

**PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2025 - 2028
SKATTEFINANSIERET OMRÅDE**

Projekttype: Byggeri og renoveringer

Note 26

PROJEKTNAMN: Skaterpark Aabenraa

Funktion: 03.22.18

PROJEKTBEKRIVELSE:

Aabenraa Gadekultur er en nystartet forening, startet af flere erfarne skatere i Aabenraa. Foreningen har fået mulighed for at bygge en helt ny skaterbane i samarbejde med Arena Aabenraa på et areal, hvor der i 90'erne lå en skaterbane. Skaterbanen var populær og dette hjemsted for skateboarding ønsker Aabenraa Gadekultur at genskabe med en permanent og tidssvarende skaterbane.

Aabenraa Gadekultur ønsker at skabe et nyt mødested i Aabenraa, hvor streetkulturen hyldes og bidrager til at skabe liv og tiltrække nye målgrupper i området omkring Arena Aabenraa. Der ønskes en platform for aktiviteter og events med udgangspunkt i skaterkulturen og dets mangfoldighed. Der er endvidere et ønske fra foreningen om at tilbyde undervisning i skateboarding, jams, contest, camps og mange flere aktiviteter, for derigennem at introducere flere børn og unge for sporten og dens mange muligheder. Målgruppen er bred og tiltrækker både begyndere og øvede skatere, løbehjulsrollere, BMX'ere og inlinere.

Skaterbanens placering ligger i tilknytning til Arena Aabenraa, hvor der er toiletter og café og hvor der vil være et naturligt flow forbi skaterbanen og Arenaens øvrige udendørs aktiviteter.

Der er udarbejdet projektmateriale og tegninger på skaterbanen. Arena Aabenraa har budt ind med 0,200 mio. kr. i egenfinansiering til projektet, hvilket er tiltænkt fundering af banen. Aabenraa Gadekultur har ansøgninger ude ved forskellige fonde.

Projektet inklusiv fondsmoms beløber sig til 1,79 mio. kr.

PLANMÆSSIGE FORHOLD:

Uafklaret.

Høring:

Uafklaret.

ØKONOMISKE DATA:

(1.000 kr.)

Frigivelse	Tidl. år	2025	2026	2027	2028	Eftf. år	I alt
Er frigivet							0
Frigives ved budgetvedtagelsen		250					250
Frigives ved enkeltsag							0
I ALT	0	250	0	0	0	0	250

(1.000 kr.)

Afledt drift	Funktion	2025	2026	2027	2028	Normering
Forventet driftsbesparelser/udgifter	03.22.18	Uafklaret	Uafklaret	Uafklaret	Uafklaret	

**PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2025 - 2028
SKATTEFINANSIERET OMRÅDE**

Projekttype: Byggeri og renoveringer

Note 27

PROJEKTNAMN: Løbebane Sport og Kulturcentrum, Tinglev

Funktion: 03.22.18

PROJEKTBEKRIVELSE:

Gummibelægningen på løbebanen skal udskiftes samt ny opstregning på Sport og Kulturcentrum i Tinglev.

Høring:

Uafklaret.

ØKONOMISKE DATA:

(1.000 kr.)

Frigivelse	Tidl. år	2025	2026	2027	2028	Eftf. år	I alt
Er frigivet							0
Frigives ved budgetvedtagelsen		990					990
Frigives ved enkeltsag							0
I ALT	0	990	0	0	0	0	990

(1.000 kr.)

Afledt drift	Funktion	2025	2026	2027	2028	Normering
Forventet driftsbesparelser/udgifter	03.22.18	Uafklaret	Uafklaret	Uafklaret	Uafklaret	

PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2025 - 2028 SKATTEFINANSIERET OMRÅDE

Projekttype: Byggeri og renoveringer

Note 28

PROJEKTNAMN: Køleanlæg skøjtebane

Funktion: 03.22.18

PROJEKTBEKRIVELSE:

Genforeningshaven har i vintermånederne hidtil været omdannet til en is-skøjtebane. Det eksisterende ammoniak-køleanlæg er 25 år gammelt og dets høje levetid betyder, at anlægget er ved at være udtjent. Med baggrund i tilstandsvurderingen samt den energimæssige belastning i forhold til driften af en is-skøjtebane, afprøvede forvaltningen for skøjtebanesæsonen 2023/2024 en isfri skøjtebane, der ikke anvender energi til nedkøling.

På baggrund af en gennemført brugerundersøgelse og indhentning af de driftsmæssige erfaringer ved en isfri skøjtebane, besluttede Kultur- og Fritidsudvalget den 6. marts 2024 at bevare skøjtebanen i Genforeningshaven i drift som en is-skøjtebane.

Forvaltningen har undersøgt forskellige muligheder for hvordan skøjtebanen igen kan være i drift som en is-skøjtebane. En renovering af køleanlægget vil være en midlertidig løsning, hvor der ikke kan stilles en garanti for hvor længe køleanlægget kan holdes i drift. Endvidere er der et højt energiforbrug forbundet med det nuværende køleanlæg hvis drift er konstant og hvor der ikke er mulighed for at regulere køleanlæggets drift.

I forhold til den videre drift er det muligt at leje, lease eller købe et nyt og mere energivenligt køleanlæg, set i forhold til det eksisterende køleanlæg. Et nyt køleanlæg muliggør endvidere tilslutning af EASY-Chill, hvilket gør det muligt at regulere køleanlæggets drift. Det betyder eksempelvis, at køleanlægget automatisk vil slukke om natten hvis der nattefrost eller lave temperaturer. Reguleringen er ikke mulig at tilslutte nuværende køleanlæg.

Jævnfør leverandør på markedet, er ovenstående optimeringer medvirkende til den største energimæssig besparelse. Et nyt køleanlæg med EASY-Chill anbefales derfor at være førsteprioritet når det gælder energimæssige optimeringer og som kan medvirke en energimæssig besparelse i kWh på cirka 12-19%.

Et nyt køleanlæg vil kunne opstilles og tages i brug til kommende skøjtebanesæson 2024/2025, med opstart den sidste weekend i november 2024.

Det eksisterende køleanlæg fjernes, det nye køleanlæg installeres og startes op ved teknikere. I anlægssummen indgår lovpligtig opstillingskontrol, oplæring i styring af system samt fragt.

Høring:

Uafklaret.

ØKONOMISKE DATA:

(1.000 kr.)

Frigivelse	Tidl. år	2025	2026	2027	2028	Eftf. år	I alt
Frigives ved budgetvedtagelsen		1.500					1.500
I ALT	0	1.500	0	0	0	0	1.500

Afledt drift	Funktion	2025	2026	2027	2028	Normering
Forventet driftsbesparelser/udgifter	03.35.64	Uafklaret	Uafklaret	Uafklaret	Uafklaret	

PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2025 - 2028 SKATTEFINANSIERET OMRÅDE

Projekttype: Byggeri og renoveringer

Note 29

PROJEKTAVN: Lokaler til hjemmeplejen i Tinglev (Bella Vista)

Funktion: 05.30.26

PROJEKTBEKRIVELSE:

Der er behov for at få flyttet hjemmeplejegruppen i Tinglev ud af et dyrt lejemål i Industriparken med en uhensigtsmæssig beliggenhed.

I forbindelse med, at der er bygget nyt plejehjem (Grønningen) i Tinglev er der en selvstændig bygning ved det gamle plejehjem, Bella Vista, der kan bruges til hjemmeplejegruppen. Bygningen har en god beliggenhed og tilgængelighed, og der er gode muligheder for parkering. Beliggenheden tæt på det nye plejehjem betyder, at man fremadrettet vil kunne udnytte personaleressourcer og ledelse på tværs, hvis der bliver behov herfor.

Der forudsættes anvendt lokaler i eksisterende byggeri, men der må forventes udgifter til ombygning- og tilpasning af lokaler. De forventede udgifter hertil afhænger af den konkrete lokaleløsning.

Social & Sundhed har med støtte fra Kommunale Ejendomme fået afklaret følgende forhold, hvis Hjemme- og Sygeplejen skal overtage den del af det tidligere plejehjem, som kaldes Bella Vista:

Bella Vista har et grundareal på ca. 401 m² + et udeareal med p-plads. Anvendelse af ejendommen forudsætter, at ejendommen lever op til kravene i Bygningsreglementet 2018, renoveringsklasse 2. Derudover skal der søges om byggetilladelse.

Istandsættelse og ombygning af ejendommen er af Kommunale Ejendomme er beregnet til at udgøre en 3,3 mio. kr. inklusiv etablering af varmforsyning og ventilation.

Ombygning og istandsættelse er af Kommunale Ejendomme vurderet til at vare 12 måneder inkl. udbud i forhold til istandsættelsesarbejdet.

De årlige forventede driftsomkostninger for Bella Vista er på 212.381 kr. inkl. udvendig vedligeholdelse og rengøring.

Forvaltningen har opstillet følgende forslag til finansiering:

Industriparken 3	Tidligere samlet udgift	279.599
Grønnevej 42, Bella Vista	Forventet samlet udgift	212.381
	Frigivne midler pr. år i kr.	67.218

Ved opsigelse af lejemålet Industriparken 3 og fremadrettet anvendelse af ejendommen Grønnevej 42, Bella Vista, vil der årligt være en besparelse i driftsomkostninger på 67.218 kr.

PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2025 - 2028
SKATTEFINANSIERET OMRÅDE

Omkostninger	KR
Håndværkerudgifter til X antal m2 bebyggelse	0
Beskrivelse af løst inventar	0
Tilslutningsudgifter	0
Rådgivning, programmering, udbud m.m til ide- og programoplæg samt udførelse	0
Grund, klargøring, forundersøgelser, nedbrydning af bygninger m.m	0
Afledte udgifter i form af erstatninger, infrastruktur, rekreativt område m.m	0
I ALT	0

ØKONOMISKE DATA:
(1.000 kr.)

Frigivelse	Tidl. år	2025	2026	2027	2028	Eftf. år	I alt
Er frigivet							0
Frigives ved budgetvedtagelsen							0
Frigives ved enkeltsag		3.300	0	0	0	0	3.300
I ALT	0	3.300	0	0	0	0	3.300

(1.000 kr.)

Afledt drift	Funktion	2025	2026	2027	2028	Normering
Forventet driftsbesparelser/udgifter	5.30.26	-67	-67	-67	-67	

PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2025 - 2028 SKATTEFINANSIERET OMRÅDE

Projekttype: Byggeri og renoveringer

Note 30

PROJEKTNAMN: Nyt ROK, døgnrehabilitering.

Funktion: 05.30.27

PROJEKTBEKRIVELSE:

Kommunens Rehabiliterings- og Korttidscenter er beliggende på Funkevej 9A i Røde Kro i en ældre bygning, der oprindeligt husede Røde Kro Ældrecenter.

Et ombygget og moderniseret Rehabiliterings- Og Korttidscenter (**ROK**) skal skabe de bedste mulige rammer for, at Aabenraa Kommune kan tilbyde døgndækkede midlertidige pladser til rehabilitering og vurdering af service- og indsatsbehov. Stuer, badeværelser og træningsfaciliteter i den nuværende bygning er på sigt ikke forenelig med udførelse af de opgaver, som er tilknyttet disse pladser. Opgaverne som varetages på pladserne er over tid steget i tyngde og kompleksitet i takt med en demografiske udvikling samt ændringer af arbejdsfordelingen i sundhedsvæsenet.

Et moderne center skal imødekomme det stigende behov for døgnrehabilitering samt særlig sygeplejefaglig behandling og vurdering af indsatsbehov, som ikke kan foregå i hjemmet. Behovet for disse pladser stiger i takt med udvikling af det nære sundhedsvæsen, hvor kommunerne i tiltagende grad overtager komplekse sundhedsopgaver fra sygehusene. Dette gælder eksempelvis særlige sygeplejefaglige opgaver i forbindelse med at borgerne stadig hurtigere udskrives til kommunen efter endt sygehusbehandling. Borgernes øgede behandlings- og plejebestbehov efter endt sygehusbehandling stiller krav til de fysiske rammer.

De nuværende fysiske rammer er udfordrende for både behandlingen og plejen grundet centrets bygningsmæssige alder og udformning, som påvirker både driftseffektiviteten og borgernes rehabilitering og oplevelse af ophold på centret. Det gælder f.eks. vandrerene under bygningen, der alene inden for de seneste år har haft to større lækager grundet ælde og slid, hvilket har betydet lukning og reparation af både træningssal og øvrige lokaler. Herudover er stuerne udformning også en hindring i forhold til anvendelsen af moderne hjælpemidler og redskaber. Dette gælder også stuerne tilknyttede bad og toilet, hvor rummene er for små til at leve op til gældende arbejdsmiljøregler. Derfor bliver der på centret stillet større fælles badeværelser til rådighed.

Der blev i forbindelse med budgetlægningen for 2024-2027 afsat et rådighedsbeløb på 1,0 mio. kr. i 2024 til forundersøgelser vedrørende et nyt rehabiliterings- og korttidscenter under Social- og Seniorudvalget.

Der er i budget 2025 afsat midler til en gennemgribende ombygning af det eksisterende center. Omkostningerne til ombygning er vurderet til at udgøre 45,5 mio. kr. ekskl. moms plus eventuel købssum af boligforeningslokaler

Omkostninger	KR
Håndværkerudgifter til X antal m2 bebyggelse	0
Beskrivelse af løst inventar	0
Tilslutningsudgifter	0
Rådgivning, programmering, udbud m.m til ide- og programoplæg samt udførelse	0
Grund, klargøring, forundersøgelser, nedbrydning af bygninger m.m	0
Afledte udgifter i form af erstatninger, infrastruktur, rekreativt område m.m	0
I ALT	0

**PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2025 - 2028
SKATTEFINANSIERET OMRÅDE**

ØKONOMISKE DATA:

(1.000 kr.)

Frigivelse	Tidl. år	2025	2026	2027	2028	Eftf. år	I alt
Er frigivet	1.000						1.000
Frigives ved budgetvedtagelsen							0
Frigives ved enkeltsag		11.300	11.375	22.750			45.425
I ALT	1.000	11.300	11.375	22.750	0	0	46.425

(1.000 kr.)

Afledt drift	Funktion	2025	2026	2027	2028	Normering
Forventet driftsbesparelser/udgifter						

PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2025 - 2028 SKATTEFINANSIERET OMRÅDE

Projekttype: Byggeri og renoveringer

Note 31

PROJEKTAVERN: Enggården, renovering af køkken

Funktion: 05.30.26

PROJEKTBEKRIVELSE:

Tidligere havde Enggården et storkøkken som producerede mad til mange personer kommunalt. Den politiske beslutning om at lave et fælleskøkken for alle kommunens plejehjem, fik den betydning, at Enggårdens køkken efterfølgende har ansvar for at lave mad til hjemmets 40 beboere. Det tidligere kolde køkken blev ombygget til aflastningsboliger som udgør 3 af vores 40 boliger.

Siden denne ombygning er der ikke sket vedligeholdelse af køkkenet andet end, at Enggården selv har udskiftet en ovn og en opvaskemaskine. Ved fødevarestyrelsens sidste 2 tilsyn i 2022 og 2023 blev det påpeget at gulvet i køkken- og opvaskeområde ikke lever op til standard, da der er flere huller og skader som gør, at den hygiejniske standard ikke kan overholdes.

I starten af 2023 blev der sammen med en konsulent fra et storkøkkenfirma udarbejdet et budget og en tegning over et nyt køkken, hvor gamle og meget store kipgryder og en kippande som kommunen ikke ønsker at anvende andre steder, bliver fjernet.

Ved renoveringen tømmes køkkenet helt, der lægges nyt gulv (epoxy) nyt ventilationsanlæg, da det nuværende er så gammelt at der ikke kan skaffes reservedele mere. Det nuværende ventilationsanlæg har ikke fungeret optimalt i de sidste 3 år. Nye ovne og nyt komfur, da de nuværende ikke er energivenlige pga. deres høje alder.

Et energitunt fryserum i kælder lukkes, da rummet er fra tiden som storkøkken og stadig anvendes som fryser trods der ikke er brug for så meget plads. Lukningen vil desuden give de ansatte i køkkenet mere tid til madlavning, da der aktuelt bruges tid på flere gange dagligt at gå i kælderen for at hente madvarer.

Den samlede renovering er beregnet til 1,579 mio. kr.

Omkostninger	KR
<i>Håndværkerudgifter til X antal m2 bebyggelse</i>	0
<i>Beskrivelse af løst inventar</i>	0
<i>Tilslutningsudgifter</i>	0
<i>Rådgivning, programmering, udbud m.m til ide- og programoplæg samt udførelse</i>	0
<i>Grund, klargøring, forundersøgelser, nedbrydning af bygninger m.m</i>	0
<i>Afledte udgifter i form af erstatninger, infrastruktur, rekreativt område m.m</i>	0
I ALT	0

PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2025 - 2028
SKATTEFINANSIERET OMRÅDE

ØKONOMISKE DATA:
(1.000 kr.)

Frigivelse	Tidl. år	2025	2026	2027	2028	Eftf. år	I alt
Er frigivet							0
Frigives ved budgetvedtagelsen	0	1.579	0	0	0	0	1.579
Frigives ved enkeltsag							0
I ALT	0	1.579	0	0	0	0	1.579

(1.000 kr.)

Afledt drift	Funktion	2025	2026	2027	2028	Normering
Forventet driftsbesparelser/udgifter						

**PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2025 - 2028
SKATTEFINANSIERET OMRÅDE**

Projekttype: Byrum, forskønnelse, infrastruktur og Klima

Note 32

PROJEKTAVERN: **Infrastrukturpulje i Padborg Erhvervsområde**

Funktion: 02.28.22

PROJEKTBEKRIVELSE:

Der er afsat en pulje til udvikling af infrastrukturen i Padborg Erhvervsområde. Der tages udgangspunkt i en ny helhedsplan 2.0 for Padborg, der er udarbejdet sammen med Padborg Transport Center og Business Aabenraa.

Puljens formål er udvikling af infrastrukturen i Padborg Erhvervsområde med udgangspunkt i Helhedsplan 2.0.

Puljen tager bl.a. afsæt i to større infrastrukturprojekter 1) Lejrvejens forlængelse og 2) Krydsombygninger på Tøndervej afledt af udvikling i Padborg Erhvervsområde Vest.

Anlægsfase	1.000 kr.
Projektering og udførelse	11.000
I ALT	11.000

ØKONOMISKE DATA:

(1.000 kr.)

Frigivelse	Tidl. År	2025	2026	2027	2028	Eftf. År	I alt
Frigives ved enkeltsag	5.000			6.000			11.000
I ALT	5.000	0	0	6.000	0	0	11.000

(1.000 kr.)

Afledt drift	Funktion	2025	2026	2027	2028	Normering
Forventet driftsbesparelser/udgifter		100	100	100	100	

**PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2025 - 2028
SKATTEFINANSIERET OMRÅDE**

Projekttype: Byrum, forskønnelse, infrastruktur og Klima

Note 33

PROJEKTNAVN: Spuns Barsøfærgen

Funktion: 02.35.40

PROJEKTBEKRIVELSE:

Færgelejerne trænger til udbedring, da molesiderne flere steder er gennemtæret og underliggende belægning skyller ud. Derved opstår risiko for underminering og sammenbrud i belægningen. I 2024 er der foretaget udbedringer af stormskader på Barsølanding. I den forbindelse har konstruktionen været åbent og tilstanden generelt vurderet. Samlet omkostning for udbedring på begge landanlæg anslås til 4 mio. kr.
Der er foreløbigt afsat 2 mio. kr. i 2025, som delfinansiering.

ØKONOMISKE DATA:

(1.000 kr.)

Frigivelse	Tidl. år	2025	2026	2027	2028	Eftf. år	I alt
Frigives ved enkeltsag		2.000					2.000
I ALT	0	2.000	0	0	0	0	2.000

**PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2025 - 2028
SKATTEFINANSIERET OMRÅDE**

Projekttype: Anlægstilskud, udviklingspuljer og øvrige

Note 34

PROJEKTNAVN: **Cykelstipulje**

Funktion: 02.28.22

PROJEKTBEKRIVELSE:

Pulje til udmøntning af cykelstier og forskellige cykelfremmende formål afledt af f.eks. mobilitetsplan, cykelhandlingsplan eller stiplaner.

Udvalget for Plan, teknik og landdistrikter har i 2024 besluttet at prioritere cykelsti ved Tøndervej mellem Fårhus og Lyren.

ØKONOMISKE DATA:

(1.000 kr.)

Frigivelse	Tidl. år	2025	2026	2027	2028	Eftf. år	I alt
Frigives ved budgetvedtagelsen							0
Frigives ved enkeltsag		1.000	5.000	6.000			12.000
I ALT	0	1.000	5.000	6.000	0	0	12.000

(1.000 kr.)

Afledt drift	Funktion	2025	2026	2027	2028	Normering
Forventet driftsbesparelser/udgifter						

PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2025 - 2028 SKATTEFINANSIERET OMRÅDE

Projekttype: Byrum, forskønnelse, infrastruktur og Klima

Note 35

PROJEKTNAVN: **Udviklingspulje Lyreområdet**

Funktion: 00.25.15

PROJEKTBEKRIVELSE:

Udviklingspulje Lyreområde har ophæng i Områdefornyelsesprogrammet for Lyreområdet - en del af Grænselandets Grønne Hjerte, som blev godkendt af byrådet den 29. juni 2022 og løber frem til sommeren 2027.

I programmet er der prioriteret 15,3 mio. kr. fordelt mellem fem indsatser. De 8,2 mio. kr. er disponeret til Padborg Torvecenter, mens de øvrige 7,1 mio. er prioriteret til øvrige programindsatser.

Lyreområdet er fællesbetegnelsen for området omkring byerne: Frøslev, Padborg, Bov, Smedeby, Kruså, Kollund, Sønderhav og Rønshoved. Programmet dækker alene byer og landskaber omkring byerne Frøslev, Padborg, Bov, Smedeby og Kruså. Lyreområdet grænser direkte op til Tyskland og Harrislee Kommune i Syd.

Områdefornyelses indsatser har direkte sammenhæng med flere projekter i området. Herunder fornyelsen af Padborg Torvecenter, Hærvejsprojektet/hotspot samt projektet for Frøslevlejren.

Hovedtrækkene i det aktuelle arbejde medio 2024 er:

- Der er en Helhedsplan/visionsplan i proces for Lyreområdet,
- Der arbejdes på en dispositionsplan for Told- og Grænsehaven og
- Der er udarbejdet forslag til en midlertidig udstillingsplads af Hærvejsinventarer i Padborg.

Anlæg af en første etape af Told- og Grænsehaven vil tidligst kunne igangsættes i 2025.

Den midlertidige udstillingsplads for hærvejsinventar forventes etableret i efteråret 2024.

Alle udgifter som opfylder byfornyelseslovens kriterier, som det er tilfældet med områdefornyelsesprogrammer, har mulighed for at opnå statslig refusion på op til 60% (jf. lovændringer i byfornyelsesloven af 1. januar 2018 er det en kommunal beslutning hvilket byfornyelsesprojekt den tildelte kommunale refusionsramme prioriteres til).

Den kommunale investering kan opnå lånefinansiering på 95%.

PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2025 - 2028
SKATTEFINANSIERET OMRÅDE

ØKONOMISKE DATA:
(1.000 kr.)

Frigivelse	Tidl. År	2025	2026	2027	2028	Eftf. år	I alt
Frigivet	5.100	2.000					7.100
I ALT	5.100	2.000	-	-	-	-	7.100

(1.000 kr.)

Afledt drift	Funktion	2025	2026	2027	2028	Normering
Forventet driftsbesparelser/udgifter	02.28.11	120	120	120	120	

Størrelse af afledt drift afhænger af projektets udformning, hvorfor der i første omgang er afsat 1½ % af anlægsmidler.

PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2025 - 2028

SKATTEFINANSIERET OMRÅDE

Projekttype: Byrum, forskønnelse, infrastruktur og Klima

Note 36

PROJEKTNAMN: Rødekro – Bibliotek, kultur- og hærvejshotspot

Funktion: 00.25.15

PROJEKTBEKRIVELSE:

Med udpegning af Rødekro til at indgå i *Forsøgsordning for frie bymidter*, afsættes 12 mio. kr. til model 1 og 2 til etablering af et biblioteks, kultur- og hærvejshotspot. Det forudsættes, at eventuel bygningserhvervelse håndteres i budget 2024, og at den samlede finansiering til realisering af projektet (model 1 og 2) forudsætter betydelig fondsfinansiering.

I oktober 2023 meddelte By-, Land- og Kirkeministeriet, at Rødekro var blandt de 14 byer, der er udpeget til at indgå i *Forsøgsordning for frie bymidter*, som blandt andet giver mulighed for at fravige gældende lovgivning under nærmere beskrevne vilkår. Som en del af projektet skal der etablere en velfærdsfunktion, i Rødekro er det biblioteks, kultur- og hærvejshotspottet der er velfærdsfunktionen.

Idéen bag biblioteks, kultur- og hærvejshotspottet er, at der skal skabes et attraktiv og levende hus centralt i Rødekro. Med mulighederne i lovforslaget for forsøgsordning for frie bymidter, bliver det muligt for kommunen at planlægge for og udleje overskudskapacitet til både private og erhvervsdrivende. Det betyder i praksis, at biblioteks, kultur- og hærvejshotspottet kan blive en form for moderne forsamlingshus, hvor private og erhvervsdrivende kan leje lokaler til familiefester, erhvervsarrangementer, møder med mere, mens biblioteket og de folkeoplysende foreninger også kan benytte lokalerne, således det bliver et levende og attraktivt hus, der er med til at skabe liv og aktivitet i bymidten. Udover faciliteter til byens borgere og brugere, planlægges der for etablering af forskellige faciliteter til hærvejsturister, således at de kan gøre stop i Rødekro og bruge byens og nærområdets mange tilbud.

Som nævnt, er projektet en del af *Forsøgsordning for frie bymidter*, som Rødekro blev en del af i 2023. For at være med i forsøgsordningen skal der etableres en velfærdsfunktion samt gennemføres en byomdannelse. Det er således nødvendigt at se på økonomien for delprojekterne i Rødekro som sammenhængende, da de alle skal gennemføres for at det bliver muligt at udnytte de regelfritagelser, som forsøgsordningen giver mulighed for.

Model 1 omfatter omdannelsen af stueetagen i den ejendom der er opkøbt til formålet, til biblioteks, kultur- og hærvejshotspot med de funktioner og faciliteter der skal til, herunder en opgradering af de tilstødende udearealer der kan understøtte den samlede funktion som bibliotek, kulturhus og hærvejshotspot.

Model 2 er hvor projektet udvides med yderligere kvadratmeter i området med henblik på, at skabe forbedrede faciliteter i form af lokaler for borgere, hærvejsturister med flere. Såfremt dette skal realiseres vil det kræve supplerende fondsfinansiering til det samlet projekt (model 1 og model 2) på omkring 13-15 mio. kr. Alt efter ambitionsniveau kan dette beløb også blive større.

Grundet den store tilknytning til udviklingen af Hærvejen og det fulde projekts eksempelverdi vurderes det, at det vil være muligt at opnå fondsstøtte til realisering af en stor del af projektet. Dog er det på nuværende tidspunkt vanskeligt at vurdere størrelsen på eventuelle fondstilskud. Der er i efteråret 2024 igangsat en proces med udarbejdelse af vision og fortælling samt scenarier for organisation og drift, hvilket betyder, at der kan komme yderlige ændringer og tilføjelser til projektet. Ligeledes kan de fonde, der eventuelt bidrager til projektet komme med krav og ønsker. Det forventes dog, at eventuelle projektændringer og -tilføjelser kan finansieres med fondsstøtte.

PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2025 - 2028 SKATTEFINANSIERET OMRÅDE

Der er endvidere afsat 6,5 mio. kr. til etablering af biblioteks, kultur- og hærvejshotspottet og tidligere allokeret midler til projektet under anlægget Udviklingspulje Røde Kro, jf. note 37: Hærvejsprojekt/Hotspot.

PLANMÆSSIGE FORHOLD:

Biblioteks, kultur- og hærvejshotspottet alene giver ikke behov for at udarbejde ny lokalplan. Der skal dispenseres fra den påbudte byggeplan, i fald det ønskes at opføre tilbygning til ejendommen.

Der burde dog udarbejdes en ny lokalplan for hele Røde Kro bymidte med afsæt i helhedsplanen og de udviklingstiltag der er i gang og undervejs.

ØKONOMISKE DATA:

(1.000 kr.)

Frigivelse	Tidl. år	2025	2026	2027	2028	Eftf. år	I alt
Frigives ved budgetvedtagelsen							0
Frigives ved enkeltsag				12.000			12.000
I ALT	0	0	0	12.000	0	0	12.000

(1.000 kr.)

Afledt drift	Funktion	2025	2026	2027	2028	Normering
Forventet driftsbesparelser/udgifter						

PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2025 - 2028 SKATTEFINANSIERET OMRÅDE

Projekttype: Byggeri og renoveringer

Note 37

PROJEKTNAMN: Hærvejsprojekt / Hotspot

Funktion: 06.48.62

PROJEKTBEKRIVELSE:

Hærvejen, der løber tværs igennem Aabenraa Kommune, har de senere år fået en stigende opmærksomhed og er en oplagt turismedestination.

Der er et potentiale i at etablere et Hærvejshotspot i Rødekro med henblik på at koncentrere besøgene på Hærvejen.

Der er afsat i alt 6,5 mio. kr. til etablering af biblioteks, kultur- og hærvejshotspot i Rødekro.

Udvalget for Plan, Teknik og Miljø godkendte i januar 2024 at de 5,0 mio. kr., der oprindeligt var afsat i budget 2024 -27 til hærvejshotspot kan indgå som en del af finansieringen i forbindelse med etableringen af biblioteks, kultur- og hærvejshotspottet, der er en del af Forsøgsordningen for frie bymidter.

Det kan oplyses at der udover ovennævnte jf. note 40, : Rødekro – Bibliotek, kultur- og hærvejshotspot, i budget 2025-2028 er afsat 12 mio. kr. i 2026 til etablering af biblioteks, kultur- og hærvejshotspotsamt tidligere allokeret midler til projektet under anlægget Udviklingspulje Rødekro.

Der har været dialog med relevante parter i det nationale Hærvejsprojekt og der er drøftet hvilke aktiviteter, der kan etableres i forbindelse med bibliotek og kulturhuset, således det kan understøtte aktiviteterne i forbindelse med Hærvejen, og der kan komme synergi mellem bymidtens funktioner. Ud over den generelle indretning af huset med henblik på formidling af Hærvejen og dennes betydning for Rødekro som by, kan en del af huset indrettes med faciliteter til hærvejsturisterne. Af mulige faciliteter kan nævnes køkkenfaciliteter, bad, tøjvask, aflåst opbevaring af bagage, cykler med mere. Det skal endeligt afklares, hvilke faciliteter der er brug for, og hvordan disse udformes, inden der kan udarbejdes et egentligt budget herfor. Dette vil indgå i næste fase af byggeprojektet, hvor der skal formuleres et program for bygningen i dialog med relevante aktører og fonde. Det forventes også at der skal suppleres med mindre omlægninger og forbedringer af hærvejsruten i og omkring Rødekro.

ØKONOMISKE DATA: (1.000 kr.)

Frigivelse	Tidl. år	2025	2026	2027	2028	Eftf. år	I alt
Frigives ved enkeltsag			1.400	5.100			6.500
I ALT	0	0	1.400	5.100	0	0	6.500

(1.000 kr.)

Afledt drift	Funktion	2024	2025	2026	2027	Normering
Forventet driftsbesparelser/udgifter	06.48.62					

Det er på nuværende tidspunkt ikke muligt at beregne afledte driftsudgifter.

PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2025 - 2028 SKATTEFINANSIERET OMRÅDE

Projekttype: Anlægstilskud, udviklingspuljer og øvrige

Note 38

PROJEKTNAVN: Padborg Transportcenter

Funktion: 00.25.15

PROJEKTBEKRIVELSE:

Der er udarbejdet en helhedsplan for Padborg erhvervsområde version 2.0, som er godkendt i Byrådet i oktober 2021. Helhedsplanen er udarbejdet i et tæt samarbejde mellem Padborg Transportcenter, Business Aabenraa og Aabenraa Kommune.

Visionen er:

- Padborg Erhvervsområde udbygger positionen som Nordeuropas førende og mest attraktive one-stop service- og logistikcenter, som tiltrækker produktions- og transportrelaterede virksomheder.
- Padborg Erhvervsområde er et Green Hub – stedet hvor bæredygtighed er en del af tænkningen i dagligdagen og hvor digitale teknologier testes og omsættes til forretning, når de skaber værdi.

Formålet er:

- At være virksomhedernes og Aabenraa Kommunes fælles ambition og fundament for de kommende års udvikling.
- At synliggøre det stærke samarbejde mellem parterne og gennem Gate Denmark at skabe og signalere en sammenhængskraft, som fortæller om investeringssikkerhed og højt kompetenceniveau.
- At skabe sammenhæng såvel i planlægningen og infrastrukturen som i markedsføring og tiltrækning af nye investeringer og virksomheder.

De afsatte midler i investeringsoversigten 2022-2024 skal anvendes til at realisere helhedsplanens indsatser og handlinger inden for de 5 temaer: planforhold, infrastruktur, grøn og digital omstilling, tiltrækning og udvikling af arbejdskraft samt GateDenmark, tiltrækning og markedsføring.

Ved budgetforlig 2024 blev der afsat yderligere 0,5 mio. kr. i 2025 og 2026.

ØKONOMISKE DATA: (1.000 kr.)

Frigivelse	Tidl. år	2025	2026	2027	2028	Eftf. år	I alt
Frigives ved enkeltsag	1.500	500	500				2.500
I ALT	1.500	500	500	-	-	-	2.500

**PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2025 - 2028
SKATTEFINANSIERET OMRÅDE**

Projekttype: Byrum, forskønnelse, infrastruktur og Klima

Note 39

PROJEKTNAMN: Områdefornyelse Holbøl

Funktion: 02.28.22

PROJEKTBEKRIVELSE:

Ved budgetforlig 2024 blev der afsat en midler til områdefornyelse i Holbøl.

Der er et opmærksomhedspunkt, som vedrører de 2 stillinger, der arbejder med områdefornyelserne i de mindre byer (der indeholder refusionsmidler) udløber i 2025. Dette projekt forventes udført i perioden 2025- 28.

ØKONOMISKE DATA:

(1.000 kr.)

Frigivelse	Tidl. År	2025	2026	2027	2028	Eftf. År	I alt
Frigives ved enkeltsag		500	2.000				2.500
I ALT	-	500	2.000	-	-	-	2.500

(1.000 kr.)

Afledt drift	Funktion	2025	2026	2027	2028	Normering
Forventet driftsbesparelser/udgifter		100	100	100	100	

PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2025 - 2028 SKATTEFINANSIERET OMRÅDE

Projekttype: Byrum, forskønnelse, infrastruktur og Klima

Note 40

PROJEKTNAMN: Kliplev - Rum for Fællesskab

Funktion: 00.25.15

PROJEKTBEKRIVELSE:

Forsamlingshuset i Kliplev lukkede for mere end 4 år siden. I udviklingsperspektivet og områdefornyelsen fra 2020 har hovedindsatsen været, at få skabt et nyt samlingssted for alle fællesskaber i Kliplev – et Rum for Fællesskab.

En lokal arbejdsgruppe med Lokalråd, Kliplev Kultur og Idrætscenter samt Kliplev Skole, har sammen med områdefornyelsen og rådgivere skabt et visionsprojekt med lokal opbakning oktober 2021. Projektets samlede økonomi er vurderet til 14,9 mio. kr. Den lokale gruppe har søgt midler og puljer, og har skaffet mere end 0,8 mio. kr. og fik i 2023 afslag på et større fondsbeløb.

Områdefornyelsen bidrager med 3,846 mio. kr. Placeringen er på plads, midt i Kliplev Landsbyhjørte lige ved Skole og Kliplev Kultur- og Idrætscenter. Lokalråd, Skole og Kultur- og Idrætscenter har været med hele vejen. Projektet er højest prioriteret i områdefornyelsen og i lokalsamfundet. Projektet møder bred lokal opbakning, og har samlet foreninger og institutioner i Kliplev om en fælles vision og sag, der bygger videre på og styrker det fællesskab som allerede er i byen i forvejen.

Anlægget forventes udført i perioden 2025-27

Projektet kan have mulighed for refusion gennem den statslige Landsbypulje med op til 60% refusion.

Der er et opmærksomhedspunkt, som vedrører de 2 stillinger, der arbejder med områdefornyelserne i de mindre byer (der indeholder refusionsmidler) udløber i 2025. Dette projekt forventes udført i perioden 2025- 27.

ØKONOMISKE DATA:

(1.000 kr.)

Frigivelse	Tidl. år	2025	2026	2027	2028	Eftf. år	I alt
Frigives ved budgetvedtagelsen							0
Frigives ved enkeltsag		11.000					11.000
I ALT	0	11.000	0	0	0	0	11.000

**PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2025 - 2028
SKATTEFINANSIERET OMRÅDE**

Projekttype: Byrum, forskønnelse, infrastruktur og Klima

Note 41

PROJEKTNAMN: Områdefornyelser mindre byer

Funktion: 00.25.15

PROJEKTBEKRIVELSE:

Igennem de senere år er der gennemført betydelige investeringer i by og områdefornyelser i hele Aabenraa Kommune. Parterne er enige om at fortsætte investeringer i områdefornyelser i de mindre byer og afsætter derfor i alt 10 mio. kr. over 2 år til områdefornyelse i Hjordkær og Hellevad

Der er mulighed for refusion i forhold til byfornyelsesloven gennem den statslige Landsbypulje med op til 60 % refusion.

Der er flere igangværende områdefornyelser: Ålandet, Lyreområdet inklusiv Padborg Torvecenter, Kliplev og Rødekreto ligesom der de senere år har været afsat puljer til byfornyelse bl.a. nedrivning, forskønnelse osv. i de mindre byer og landdistrikter.

Det har givet og giver mulighed for en betydelig statslig medfinansiering på op til 60 %.

Inden for de næste tre år forventes ovenstående projekter afsluttet.

Forvaltningen kan oplyse, at der perioden fra 2018 til 2022 er hjemtaget 15,7 mio. kr. i refusion. I den periode var den kommunale udgift 9,2 mio. kr.

Der er et opmærksomhedspunkt, som vedrører de 2 stillinger, der arbejder med områdefornyelserne i de mindre byer (der indeholder refusionsmidler) udløber i 2025. Og dette projekt forventes udført i perioden 2025- 29.

ØKONOMISKE DATA:

(1.000 kr.)

Frigivelse	Tidl. år	2025	2026	2027	2028	Eftf. år	I alt
Er frigivet							0
Frigives ved enkeltsag		5.000	5.000				10.000
I ALT	0	5.000	5.000	0	0	0	10.000

(1.000 kr.)

Afledt drift	Funktion	2025	2026	2027	2028	Normering
Forventet driftsbesparelser/udgifter						

PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2025 - 2028 SKATTEFINANSIERET OMRÅDE

Projekttype: Byrum, forskønnelse, infrastruktur og Klima

Note 42

PROJEKTNAMN: Padborg Torvecenter

Funktion: 00.25.15

PROJEKTBEKRIVELSE:

Projektet vedrører etape 1 af et samlet forskønnelsesprojekt vedrørende Padborg Torvecenter i form af nye belægninger osv. Det samlede forskønnelsesprojekt vedrører arealer i Torvegade og videre til Super Brugsen og Told- og grænsemuseet. Konkret vil det være: belægning, slidlag, belysning, opholdsrum og inventar samt wayfinding, som skal forbinde fra stationen, gennem Padborg Torvecenter og til Told og Grænsemuseet. Projektet bliver koordineret med: Områdefornyelsen, Projektet i Told- og Grænsehaven, Hærvejsprojektet og Frøslevlejerprojektet. Der har været positive tilkendegivelse om evt. private følgeinvesteringer som kan vedrører bygningsfornyelse.

Dialog og økonomi:

Projektet har en stærk kobling til Hærvejen, hvor Padborg er udpeget som startsted for hele Danmarks Hærvej. Der er gode muligheder for ekstern fondsfinansiering. Derudover er der mulighed for refusion fra den statslige landsbypulje såvel som den Midtbypuljen.

Der er i gang sat projekt for etape 1 til udførsel i 2025. Efterfølgende etaper 2 og 3 anslås at beløbe sig til 15 mio. kr. på baggrund af dispositionsforslag i efteråret 2023. Der kan være mulighed for refusion af investerede kommunale midler.

Næste skridt vil være udbud af etape 1, hvilket kan ske i 2025.

ØKONOMISKE DATA:

(1.000 kr.)

Frigivelse	Tidl. år	2025	2026	2027	2028	Eftf. år	I alt
Er frigivet	8.200						8.200
Frigives ved enkeltsag		2.000					2.000
I ALT	8.200	2.000	0	0	0	0	10.200

PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2025 - 2028 SKATTEFINANSIERET OMRÅDE

Projekttype: Byrum, forskønnelse, infrastruktur og Klima

Note 43

PROJEKTNAMN: Byfornyelse Bygningsforbedringsudvalget

Funktion: 00.25.15

PROJEKTBEKRIVELSE:

Bygningsforbedringsudvalget: Igennem en lang årrække har Bygningsforbedringsudvalget ydet støtte til udvendig istandsættelse af bevaringsværdige boliger i hele kommunen.

Udvalget kan jf. byfornyelsesloven yde støtte til ejer- og andelsboliger fra før 1960, som bebos af ejeren og er væsentligt nedslidte, samt forsamlingshuse i landdistrikterne. Kommunen kan gennem de statslige rammer til byfornyelse hjemtage 60% refusion på sager som er beliggende i byer under 4000 indbyggere eller i det åbne land, samt 60% på sager som er beliggende i centerområder i byer fra 4.000 -20.000 indbyggere. Der kan ikke hjemtages refusion på sager som er beliggende udenfor centerområdet i Aabenraa/Røde kro. Der indkommer årligt 15-20 ansøgninger.

Bygningsforbedringsudvalget er en vigtig brik i kommunens arbejde med de bevaringsværdige bygninger, idet de tilskynder ejere til at istandsætte deres bolig med respekt for bevaringsværdien. Arbejdet understøtter derved også klimadagsordenen, hvor vi i fremtiden i højere grad skal istandsætte eksisterende bygningsmasse.

Der har ikke været afsat midler i 2024 til Bygningsforbedringsudvalget, hvorfor der kun er blevet uddelt restmidler.

ØKONOMISKE DATA:

(1.000 kr.)

Frigivelse	Tidl. År	2025	2026	2027	2028	Eftf. år	I alt
Tilskudsbeløb, frigives ved budgetvedtagelse		500	500	500			
Statpuljer, frigives ved budgetvedtagelse		-250	-250	-250			
I ALT	0	250	250	250	0	0	

**PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2025 - 2028
SKATTEFINANSIERET OMRÅDE**

Projekttype: Anlægstilskud, udviklingspuljer og øvrige

Note 44

PROJEKTNAVN: Grundkapital

Funktion: 09.32.24

PROJEKTBEKRIVELSE:

Med virkning fra 2019 til og med 2026 sker der en differentiering af den kommunale grundkapital.

- Ungdomsboliger og ældreboliger fortsætter med et grundkapitallån på 10 % af anskaffelsessummen for det konkrete byggeri.
- For familieboliger med et gennemsnitligt bruttoetageareal pr. bolig under 90 kvadratmeter udgør den kommunale grundkapital 8 %
- For familieboliger med et gennemsnitligt bruttoetageareal pr. bolig på 105 kvadratmeter og derover udgør den kommunale grundkapital 12 %.
- For familieboligprojekter med et gennemsnitligt bruttoetageareal pr. bolig, som ligger mellem ovenstående grænser udgør grundkapitallånet fortsat 10 % af den anskaffelsessum for det konkrete nybyggeri.

Der er i alt afsat 12,4 mio. kr. til projektet Fjordbakkerne med forventning om en behandling af skema A i 2024.

Der er afsat 4,3 mio. kr. til seniorbofællesskaber i Genner.

Udvalget for Plan, Teknik og Landdistrikter har besluttet at arbejde videre med et projekt i Hjordkær med 20 almene familieboliger, og et projekt i Ravsted/Bylderup Bov med 16 familieboliger. Der er tilsammen prioriteret 7,4 mio. til formålet.

Med henblik på at øge udbuddet af boliger er der afsat midler til grundkapital til almene boliger, heraf 14,580 mio. kr. til seniorbofællesskaber. Der reserveres 10 mio. kr. til seniorbofællesskaber i Aabenraa by.

Der er afsat 1,25 mio. kr. med henblik på mulighed for at bidrage med grundkapital i forbindelse med projekter i de mindre byer.

ØKONOMISKE DATA (1.000 kr.):

Frigivne beløb	Tidl. år	2025	2026	2027	2028	Eftf. år	I alt
Frigivet – Boligsyd, Nørre-kær 3-13	50						
Frigivet – Kapitaltilførsel DVB Syd, Hjordkær	100						
Frigivet – renovering afd. 10, Padborg	200						
Seniorbofællesskaber - Genner	3.580		720				
I alt	3.960		720				4.650

PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2025 - 2028
SKATTEFINANSIERET OMRÅDE

Ikke frigivne beløb	Tidl. År	2025	2026	2027	2028	Eftf. år	I alt
Frigives ved enkeltsag - Fjordbakkerne	12.410						
Frigives ved enkeltsag - 20 boliger i Hjorkær	4.061						
Frigives ved enkeltsag - 16 boliger i Ravsted/Bylderup Bov	3.359						
Frigives ved enkeltsag - Ikke disponeret	1.494						
Frigives ved enkeltsag - buffer vedr. skema C	300						
Frigives ved enkeltsag - Seniorbofællesskaber		10.000	4.580				
Frigives ved enkeltsag - Grundkapital mindre byer				1.250			
I alt	21.624	10.000	4.580	1.250			37.454

EVT. AFLEDT DRIFT:

Der er ingen afledte driftsudgifter

**PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2025 - 2028
SKATTEFINANSIERET OMRÅDE**

Projekttype: Byrum, forskønnelse, infrastruktur og Klima

Note 45

PROJEKTNAMN: Biodiversitetsprojekter

Funktion: 00.38.50

PROJEKTBEKRIVELSE:

Puljen afsættes til indsatser til realisering af den kommunale biodiversitetshandleplan, herunder opkøb af arealer, ekstraordinære plejeindsatser, støtte til multifunktionelle projekter, Natura 2000-planer og vandområdeplaner, projekt Jyndevad Mølle m.v. (heraf afledt drift til ressource og nedgang i forpagtningsindtægter)

ØKONOMISKE DATA:

(1.000 kr.)

Frigivelse	Tidl. år	2025	2026	2027	2028	Eftf. år	I alt
Er frigivet	1.000						1.000
Frigives ved enkeltsag			1.000				1.000
I ALT	1.000	0	1.000	0	0	0	2.000

Evt. afledt driftsudgifter beregnes ved enkeltsagen.

**PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2025 - 2028
SKATTEFINANSIERET OMRÅDE**

Projekttype: Byrum, forskønnelse, infrastruktur og Klima

Note 46

PROJEKTNAMN: Biodiversitet, skovrejsning, naturdrift

Funktion: 00.38.50

PROJEKTBEKRIVELSE:

At styrke biodiversiteten og forskelligartede naturarealer for det vilde dyre- og planteliv er et udtrykkeligt ønske i indsatsen "Naturen i baghaven" i udviklingsstrategien Det Gode Liv. Biodiversiteten kan øges på mange måder. Større og mindre egentlige projekter, der fx kan omfatte opkøb af areal, skovrejsning, medfinansiering af projekter sammen med andre parter, omfattende hegning og formning af arealet, vil være et nødvendigt bidrag til indsatsen. Projekterne kræver ofte en længerevarende forberedelse, og derfor er en kontinuitet i anlægsmidlerne en væsentlig fordel.

Der er i hhv. 2024 og 2026 afsat 1 mio. kr. til biodiversitet.

I dette anlægsprojekt afsættes 1 mio. kr. i 2025, således at der kan være fremdrift i planlægning og udførelsen af projekterne.

Som eksempel på et påtænkt kommende projekt kan nævnes det nedlukkede deponi i Sdr. Hostrup, som der er forslag om at konvertere til naturområde og binde sammen med områdets allerede eksisterende store naturværdier.

ØKONOMISKE DATA:

(1.000 kr.)

Frigivelse	Tidl. år	2025	2026	2027	2028	Eftf. år	I alt
Frigives ved budgetvedtagelsen							
Frigives ved enkeltsag		1.000					1.000
I ALT	0	1.000	0	0	0	0	1.000

(1.000 kr.)

Afledt drift	Funktion	2025	2026	2027	2028	Normering
Forventet driftsbesparelser/udgifter						

**PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2025 - 2028
SKATTEFINANSIERET OMRÅDE**

Projekttype: Byrum, forskønnelse, infrastruktur og Klima

Note 47

PROJEKTAVN: Klimatilpasning / risikostyring

Funktion: 00.48.70

PROJEKTBEKRIVELSE:

Det er igennem Risikostyringsplanen og kommunens klimaplan klarlagt, at der i en lang årrække fremadrettet vil være behov for projekter til klimatilpasning i kommunen.

Som eksempler til den nærmeste fremtid kan nævnes

- Undersøgelse af tilstanden af højvandsmuren syd for slotsmølleåen og eventuel reovering/udbedring. Ca. 520 meter fra Under Sejlet til den nye Pumpestation.
- Projekt til forhindring af opstuvning ved Slotsmøllevej. F.eks. nyt rør og/eller udjævning af fald i vandløbet.
- Ny midlertidig højvandssluse til Bøgelundsbæk. Formål er at sikre vi har en sluse, der er tæt, indtil der skabes en mere permanent løsning i forbindelse med byudvikling i området.

Andre projekter kan blive aktuelle, hvorfor midlerne afsættes som pulje til klimatilpasningsprojekter.

ØKONOMISKE DATA:

(1.000 kr.)

Frigivelse	Tidl. år	2025	2026	2027	2028	Eftf. år	I alt
Frigives ved budgetvedtagelsen							
Frigives ved enkeltsag		4.000					4.000
I ALT	0	4.000	0	0	0	0	4.000

(1.000 kr.)

Afledt drift	Funktion	2025	2026	2027	2028	Normering
Forventet driftsbesparelser/udgifter						

Budget 2025 – 2028

Jordforsyning

Projektoplysningseskemaer

PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2025 - 2028 SKATTEFINANSIERET OMRÅDE

Projekttype: Jordforsyning

Note 48

PROJEKTNAVN: Boligformål, rammebeløb til byggemodning

Funktion: 00.22.02

PROJEKTBEKRIVELSE:

Det afsatte rådighedsbeløb, skal være med til at sikre byggemodning af boligområder, der i budgetlægningsfasen ikke er udmøntet i konkrete projekter. Rådighedsbeløbet sikrer, at der forholdsvis hurtigt og fleksibelt kan udføres forundersøgelser og byggemodning af nye områder.

ØKONOMISKE DATA:

(1.000 kr.)

Anlægsfase	Frigivelse	Tidl. år	2025	2026	2027	2028	Eftf. år	I alt
Idéoplæg/ program	Frigives ved budgetvedtagel sen		300					
Projektering og udførelse	Frigives ved enkelt sag		700	1.000	1.000	1.000		

AFLEDT DRIFT:

I forbindelse med projektets færdiggørelsesarbejde beregnes afledt drift.

PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2025 - 2028

SKATTEFINANSIERET OMRÅDE

Projekttype: Jordforsyning

Note 49

PROJEKTNAMN: Færdiggørelse Boligformål 2024-2026

Funktion: 00.22.02

PROJEKTBEKRIVELSE:

Byggemodning af boligområder indebærer, at der i første omgang anlægges veje, føres forsyningsledninger frem til grundene og foretages en matrikulær opmåling og afsætning af grunde.

Efterhånden som grundene sælges, og der er bygget huse på dem, anlægges overkørsler, og til sidst afsluttes med et slidlag.

I nogle af de byggemodnede boligområder varer det imidlertid længe, før de sidste grunde sælges, og "rest-byggemodningen" kan således ikke afsluttes. I de tilfælde aflægges der anlægsregnskab for den udførte del af byggemodningen, og restbevillingen tilgår kassen.

Færdiggørelsesarbejderne udføres i takt med bebyggelse af områderne, og udgifter til den sidste færdiggørelse af byggemodningerne afholdes så over kontoen "Færdiggørelse af byggemodninger".

Beløbet forudsættes frigivet i forbindelse med årsbudgettets vedtagelse.

ØKONOMISKE DATA:

(1.000 kr.)

Anlægsfase	Frigivelse	Tidl. år	2025	2026	2027	2028	Eftf. år	I alt
Idéoplæg/ program	Frigives ved budgetvedtagel sen	1.000	500					
Projektering og udførelse				500	500	500		

AFLEDT DRIFT:

I forbindelse med projektets færdiggørelsesarbejde beregnes afledt drift.

**PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2025 - 2028
SKATTEFINANSIERET OMRÅDE**

Projekttype: Jordforsyning

Note 50

PROJEKTNAMN: Erhvervsformål, rammebeløb

Funktion: 00.22.03

PROJEKTBEKRIVELSE:

Det afsatte rådighedsbeløb, skal være med til at sikre byggemodning af erhvervsarealer, der endnu ikke er udmøntet i konkrete projekter. Rådighedsbeløbet sikrer, at der forholdsvis hurtigt og fleksibelt kan udføres forundersøgelser og byggemodning af nye områder.

ØKONOMISKE DATA:

(1.000 kr.)

Anlægsfase	Frigivelse	Tidl. år	2025	2026	2027	2028	Eftf. år	I alt
Idéoplæg/ program	Frigives ved budgetvedtagel sen		500					
Projektering og udførelse	Frigives ved enkelt-sag		800	1.300	1.300	1.300		

AFLEDT DRIFT:

I forbindelse med projektets færdiggørelsesarbejde beregnes afledt drift.

PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2025 - 2028 SKATTEFINANSIERET OMRÅDE

Projekttype: Jordforsyning

Note 51

PROJEKTNAVN: Færdiggørelse Erhvervsformål

Funktion: 00.22.03

PROJEKTBEKRIVELSE:

Byggemodning af erhvervsområder indebærer, at der i første omgang anlægges veje, føres ledninger frem til grundene og foretages en matrikulær opmåling og afsætning af grunde.

Færdiggørelsesarbejder som slidlag, beplantning m.v. udføres tidligst året efter, at byggemodningen er afsluttet, hvis der ikke er byggeaktivitet i gang i området.

Efterhånden som grundene sælges, foretages der en matrikulær opmåling og afsætning af grundene.

Det tilstræbes, at der aflægges anlægsregnskab for den udførte del af byggemodningen 1 år efter, at byggemodningen er afsluttet (ekskl. slidlag). Hvis hele byggemodningen ikke kan færdiggøres på dette tidspunkt, aflægges der regnskab for det udførte arbejde, og restbevillingen tilgår kassen.

Udgifterne til evt. resterende færdiggørelsesarbejder afholdes så af kontoen "Færdiggørelse af erhvervsbyggemodninger".

Beløbet forudsættes frigivet i forbindelse med årsbudgettets vedtagelse.

ØKONOMISKE DATA:

(1.000 kr.)

Anlægsfase	Frigivelse	Tidl. år	2025	2026	2027	2028	Eftf. år	I alt
Projektering og udførelse	Frigives ved budgetvedtagelsen		700					
Projektering og udførelse				700	700	700		

AFLEDT DRIFT:

I forbindelse med projektets færdiggørelsesarbejde beregnes afledt drift.

PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2025 - 2028 SKATTEFINANSIERET OMRÅDE

Projekttype: Jordforsyning

Note 52

PROJEKTAVERN: Nedrivning af Hjelmallé 5B

Funktion: 00.22.03

PROJEKTBEKRIVELSE:

Hjelmalle 5B er en ældre ejendom, opført i 1922 med et bebygget areal på 135 m² og en udnyttet tagetage. Ejendommen har tidligere været hjemsted for Eliteidræt og SFO og benyttes i dag kun til opmagasinering af udstyr fra Julehjerterbyen. Kultur og Fritid, der har legebudget til foreningen i den konkrete sag, er sammen med Julehjerterbyen i proces med at finde andre lokaler til formålet. Så ejendommen kan fraflyttes.

Ejendommen fremstår nedslidt med behov for større genopretningsprojekter, herunder tag, vinduer, terrasse og VVS-installationer. Bygningen har stået i tomgangsdrift siden 2017, og der har ikke tidligere kunnet findes fornuftig anvendelse på grund af ejendommens nedslidte præg, ligesom bygningen ikke i sig selv er et aktiv for et kommende svømmehalsprojekt. Selve grunden kan dog med sin nærhed til Arena Aabenraa udgøre et aktiv til at understøtte forskellige afledte formål.

Efter nedrivning afrettes arealet i første omgang med jord og grus og tilsås eventuelt med græs. Herved kan arealet henligge, til et andet formål besluttet.

Omkostninger	Kr.
<i>Nedbrydning af bygninger mm.</i>	600
I alt	600

ØKONOMISKE DATA: (1.000 kr.)

Frigivelse	Tidl. år	2025	2026	2027	2028	Eftf. år	I alt
Frigives ved budgetvedtagelsen		600					600
I ALT	0	600	0	0	0	0	600

**PROJEKTOPLYSNING ANLÆG 2025 - 2028
SKATTEFINANSIERET OMRÅDE**

Projekttype: Jordforsyning

Note 53

PROJEKTNAMN: Jordforsyning - Økonomiudvalget

Funktion: 00.22.02 – 00.22.03

PROJEKTBEKRIVELSE:

Salgsindtægter, arealerhvervelse og låneoptagelse er af grundsalg vurderet til følgende:

Salgsindtægter	2025	2026	2027	2028
-----------------------	-------------	-------------	-------------	-------------

Parcelhusgrunde

Antal grunde				
Forventet salgsindtægt parcelhusgrunde	-3.000	-3.000	-3.000	-3.000

Erhvervsarealer

Antal ha				
Forventet salgsindtægt erhvervsarealer	-3.500	-2.500	-2.500	-2.500

Salgsindtægter i alt (1.000 kr.)	-6.500	-5.500	-5.500	-5.500
---	---------------	---------------	---------------	---------------

Køb af jord

2025	2026	2027	2028
-------------	-------------	-------------	-------------

Parcelhusgrunde

Rammebeløb til køb af jord til parcelhusgrunde	3.000			
--	-------	--	--	--

Erhvervsarealer

Rammebeløb til køb af jord til erhverv	0	2.000	2.000	2.000
--	---	-------	-------	-------

I henhold til Bek.1097 af 19-11-2008 om kommunernes låntagning, kan der ske låneoptagelse af 85% af udgiften til arealerhvervelse ved køb af landbrugsjord.

ØKONOMISKE DATA:

(1.000 kr.)

Anlægsfase	Frigivelse	Tidl. år	2025	2026	2027	2028	Eftf . år	I alt
Salgsindt. bolig	Frigives ved budgetvedtagelsen		-3.000	-3.000	-3.000	-3.000		
Salgsindt. erhverv	Frigives ved budgetvedtagelsen		-3.500	-2.500	-2.500	-2.500		
Arealerhv. boliger	Frigives ved enkeltsag		3.000					
Arealerhv. erhverv	Frigives ved enkeltsag		0	2.000	2.000	2.000		
I alt			-3.500	-3.500	-3.500	-3.500		

Takster

Takstblad Driftsbudget

Takstbladet viser de områder i det kommunale budget, som helt eller delvist finansieres via brugerbetaling.

Takster 2025

BRUGERBETALINGER.		2024	2025	
Lovbundne takster = 1				
Fastsat takster af byrådet = 2				
(taksterne er excl. moms) takster med * pålægges moms				
takster med ** = bemærkning til takstbeløbene)				
Økonomiudvalget				
Folkeregisteroplysninger				
	Adresseoplysninger/bopælsattest **)maksbeløb iflg. KL	75,00**	91,00**	1
Folkeregisterbøder				
	Folkeregisterbøder §57			
	Ikke rettidig anmeldelse af flytning (§57.1)*	600,00	600,00	2
	Manglende anmeldelse af en opgivet flytning (§57,1nr.2) *	800,00	800,00	2
	Afgivelse af forkerte oplysninger om selve flytningen (§57,1 nr.3)	1.000,00	1.000,00	2
	Overtrædelse af loven (§57,1 nr. 4)	800,00	800,00	2
	Udeladelse af at afgive ønskede oplysninger eller afgivelse af urigtige oplysninger (§57,1 nr.5)	1.000,00	1.000,00	2
	I særlige grove tilfælde eller gen- tagelsetilfælde kan der gives bøde *1 måned efter rettidig anmeldelse.	2.000,00	2.000,00	2
Sprogbilag				
	Sprogbilag iht. Legaliseringsforordning (EU2016/1191)	200,00	200,00	2
Sundhedskort				
	Sundhedskort (reguleres pr. 1/1) **) Lovbestemt takst, der udmeldes senere	225,00	**	1
Rykkergebyr				
	Gebyr pr. rykker uden udlægsret m.m.:			
	Krav under 100 kr.	100,00**	100,00**	2
	Krav 100 kr. +	250,00**	250,00**	2
	**Renten på ejendomsbidrag er på 0,6% pr. løbende mdr.			
	Gebyr pr. rykker vedr. krav med udlægsret	100,00	100,00	2

Takster 2025

BRUGERBETALINGER.	2024	2025	
Lovbundne takster = 1			
Fastsat takster af byrådet = 2			
(taksterne er excl. moms) takster med * pålægges moms			
takster med ** = bemærkning til takstbeløbene)			
Diverse takster			
Bet. for opkrævning af skorstensfejerbidrag **)Individuelt pr. ejendom jfr. Skorstens- fejeroplysninger	**	**	
Betaling for afskrifter og fotokopier, der udleveres i.h.t. forvaltningsloven jf. bek. nr.646 af 18.09.1986			
første eksemplar, ingen betaling	0,00	0,00	
yderligere eksemplar, første side	10,00	10,00	1
hver påbegyndt følgende side	1,00	1,00	1
Betaling for afskrifter og fotokopier, der udleveres i.h.t. lov om offentlighed i for- valtningen jf. bek. nr. 1586 af 19.12.2013			
første side	10,00	10,00**	1
hver påbegyndt følgende side (dog min. 100 kr.)	1,00	1,00**	1
elektronisk v/mere end 100 sider	100,00	100,00**	1
**)Ingen betaling i 1. gangstilfælde, hvis beløbet er mindre end 100 kr. eler hvis dokumenterne udleveres ifm. anmodning om udtalelse fra personen.			
Ingen betaling, hvis dokumenterne udleveres, jf. offentlighedslovens § 8 (egenaces).			
Huslejenævn - behandling af sag	357,00	**	1
Beboerklagenævn - behandling af sag	167,00	**	1
Forhåndsgodkendelse af husleje **) Lovbestemt takst, udmeldes i efteråret	596,00	**	1
Hegnssyn - vederlag for vurderingsforretn.	2.100,00	**	1
Tvangsfuldbyrdelse	1.200,00	**	1
Hævet sag (uden afholdelse af hegnsvns-forretning)	700,00	**	1
**)Taksten for 2025 bliver udmeldt af NaturErhvervstyrelsen i december måned			
Forpagtningsaftaler - admini- strationsbidrag for udarbejdelse af forpagtningskontrakt	2.100,00	2.100,00	2

Takster 2025

BRUGERBETALINGER.		2024	2025	
Lovbundne takster = 1				
Fastsat takster af byrådet = 2				
(taksterne er excl. moms) takster med * pålægges moms				
takster med ** = bemærkning til takstbeløbene)				
Miljøtilsyn og miljøgodkendelser	Aktiviteter omfattet af brugerbetaling jf brugerbetalingsbekendtgørelsen, fx miljøtilsyn og miljøgodkendelser - timetakst, såfremt kommunen selv udfører opgaven - 57,79 % af konsulentens regningsbeløb uden moms, såfremt kommunen lader opgaven udføre af konsulent - For miljøgodkendelser for husdyrbrug dog kun 80% af ovenstående **) Ovenstående takster er lovbestemt i brugerbetalingsbekendtgørelsen (Bekendtgørelse om brugerbetaling for godkendelse m.v. og tilsyn efter lov om miljøbeskyttelse og lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug) Taksten for 2025 bliver udmeldt af Miljøstyrelsen i december måned	468,96	**	1
Byggesagsgebyrer	Timesats	772,00	805,00	2
Byggeloven	Bødestørrelse for manglende byggeskadeforsikring ifm. onførelse af ny beboelse	Pr. uge efter 10 dage 6.524,00	6.803,00	2
Bidrag til Parkeringsfonden	Parkering for bil (vinkelret parkering)	26.763,00	27.869,00	2
	Parkering for handicapbil (vinkelret parkering)	36.278,00	37.777,00	2
	Busparkering	108.535,00	113.330,00	2
Jordflytning	Startgebyr	635,00	662,00	2
	Herefter 159 kr. pr. påbegyndt kvarter			
	Genoptagelse	318,00	332,00	2
	Herefter 159 kr. pr. påbegyndt kvarter			
Anvisning af erhvervsaffald	Pr. medgået time (dog min. 1 time)	635,00	662,00	2

Takster 2025

BRUGERBETALINGER.		2024	2025	
Lovbundne takster = 1				
Fastsat takster af byrådet = 2				
(taksterne er excl. moms) takster med * pålægges moms				
takster med ** = bemærkning til takstbeløbene)				
Social- og Seniorudvalget				
Pleje- og ældrecentre				
Servicepakke	pr. mdr.			
- vaskepakken 1 (vaskemidler)		32,00	33,00	2
- vaskepakken 2 (central eller fælles vasker)		190,00	195,00	2
- vaskepakken 3 (som 2, men i boligens vaske)		150,00	155,00	2
- rengøringspakken		180,00	185,00	2
Kost (fuld forplejning)	pr. mdr.	4.100,00	4.250,00	2
Aflastningsophold , egenbetaling	pr. døgn	157,00	163,00	2
- kost	pr. døgn	135,00	140,00	
- vask og leje af linned	pr. døgn	22,00	23,00	
Madservice				
Madservice - hovedret	pr. portion	53,00	55,00	2
Madservice - baret	pr. portion	14,00	14,00	2
Levering	pr. uge	34,00	35,00	2
Fra 2017 betales for en ugentlig levering - uanset antallet af portioner				
Omsorgstandpleje:				
	Maksimum takst pr. år	590,00	*	1
Specialtandpleje:				
	Maksimum takst pr. år	2.200,00	*	1
* Egenbetalingen pristalsreguleres hvert år. Udmelding herom sker ultimo 2024. Taksterne vil blive reguleret i forhold hertil.				

Takster 2025

BRUGERBETALINGER.

2024**2025**

Lovbundne takster = 1

Fastsat takster af byrådet = 2

(taksterne er excl. moms) takster med * pålægges moms

takster med ** = bemærkning til takstbeløbene)

Børn og Uddannelsesudvalg			
DAGTILBUD	Der opkræves 11 rater forældrebetaling, juli måned er betalingsfri.		
	Forældrebetalingen er beregnet på grundlag af de gennemsnitlige bruttoudgifter i dagtilbud af samme type i kommunen		
	Dagleje 48 timer	3.294,00	3.460,00
	Daginstitutioner 0-2 år uden ma 49 timer	3.978,00	4.256,00
	Daginstitutioner 3-5 år uden ma 49 timer	2.207,00	2.391,00
	Udvidet morgenåbning 0-2,5 timer pr. uge	217,00	226,00
	Udvidet morgenåbning over 2,5 timer pr. uge	442,00	459,00
	Deltidspladser ved barsel:		
	Dagleje 30 timer	2.059,00	2.163,00
	Småbørnsplads 0-2 årige 30 timer	2.436,00	2.606,00
	Børnehaveplads 3-5 årige 30 timer	1.351,00	1.464,00
	Øvrige deltidspaladser:		
	Daginstitutioner 0-2 år u/mad 30 timer	2.436,00	2.606,00
	Daginstitutioner 3-5 år u/mad 30 timer	1.351,00	1.464,00
	Daginstitutioner 0-2 år u/mad 27,5 timer	2.233,00	2.389,00
	Daginstitutioner 3-5 år u/mad 27,5 timer	1.239,00	1.342,00
	Daginstitutioner 3-5 år u/mad 25 timer	1.126,00	1.220,00
	Daginstitutioner 3-5 år u/mad 19,5 timer	878,00	952,00
	SFO:		
	SFO med morgenåbning	1.950,00	2.030,00
	SFO eftermiddagsplads	1.720,00	1.790,00
	SFO 2 Maxtakst	1.306,00	1.353,00
	Sundt frokostmåltid Maxtakst	558,00	568,00
	Forældrearrangeret frokost & madordning Maxtakst	558,00	568,00

Takster 2025

BRUGERBETALINGER.	2024	2025
Lovbundne takster = 1		
Fastsat takster af byrådet = 2		
(taksterne er excl. moms) takster med * pålægges moms		
takster med ** = bemærkning til takstbeløbene)		
Tilskud til kombinationsordning jf. § 85a		
0-2 årig månedligt for en ugentlig time	132,00	140,00
3-5 årige månedligt for en ugentlig time	93,00	101,00
Tilskud til privat børnepasning (12 mdr.)		
<i>Max. Tilskud for aldersgruppen 0 - 2 år:</i>	6.392,00	6.732,00
<i>Max. Tilskud for aldersgruppen 3 - 5 år:</i>	4.582,00	4.940,00
Tilskud til pasning af egne børn (12 mdr.)		
<i>Max. Tilskud for aldersgruppen 0-2 år:</i>	5.565,00	5.760,00
<i>Max. Tilskud for aldersgruppen 3-5 år:</i>	3.294,00	3.409,00
Privatinstitutioner (12 mdr.)		
<i>Driftstilskud 0 - 2 år</i>	9.723,00	10.376,00
Administrationsbidrag	270,00	290,00
Bygningstilskud	41,00	74,00
<i>Driftstilskud 3 - 5 år</i>	5.664,00	6.083,00
Administrationsbidrag	216,00	236,00
Bygningstilskud	75,00	64,00

Takster 2025

BRUGERBETALINGER.

Lovbundne takster = 1

Fastsat takster af byrådet = 2

(taksterne er excl. moms) takster med * pålægges moms

takster med ** = bemærkning til takstbeløbene)

		2024	2025		
Bibliotek	Kultur- og Fritidsudvalget				
	Voksne				
	For sen aflevering	1-7 dage	20,00	20,00	2
	Overskridelse af lånetid	8-14 dage	60,00	60,00	2
	Overskridelse af lånetid	15-29 dage	120,00	120,00	2
	Overskridelse af lånetid	30 + dage	230,00	230,00	2
	Børn				
	Overskridelse af lånetid	8-14 dage	30,00	30,00	2
	Overskridelse af lånetid	15-29 dage	55,00	55,00	2
	Overskridelse af lånetid	30 + dage	120,00	120,00	2
	Kopi				
	A4 sort	pr. stk	2,00	2,00	2
	A4 farver	pr. stk	3,00	3,00	2
	A3 sort	pr. stk	4,00	4,00	2
	A3 farver	pr. stk	6,00	6,00	2
Told- og grænsemuseet - Oldemorstof					
	Entre voksne	Pr. stk.	40,00	40,00	2
	Årskort	Pr. stk.	50,00	50,00	2
Musikskole	Minutpris på 4,78 kr. i skoleåret 2025/2026	2024/25	2025/26		
	Undervisning - Børn				
	Holdundervisning/Duoundervisn.	årligt	2.460,00	2.580,00	2
	20 min. ugentlig undervisning	årligt	3.280,00	3.440,00	2
	25 min. ugentlig undervisning	årligt	4.100,00	4.300,00	2
	Talentundervisning	årligt	6.500,00	6.800,00	2
	Aabenraa Blæserne	årligt	650,00	650,00	2
	Minimusik (0-3 år og forældre)	Pr. halvår	700,00	740,00	2
	Øvrige hold (musikalsk leg, børnerock m.fl.)	årligt	1.400,00	1.480,00	2
	Familierytmik (pr. ekstra pers.)	årligt	200,00		2
	Musikværksted, børnerock, band	årligt	1.400,00		2
	Undervisning - Voksne				
	20 min. Ugentlig undervisning	årligt		5.440,00	2
	25 min. Ugentlig undervisning	årligt		6.800,00	2
	Elever fra andre kommuner				
	20 min. ugentlig undervisning	årligt	6.400,00		2
	25 min. ugentlig undervisning	årligt	7.960,00		2
	30 min. ugentlig undervisning	årligt	9.500,00		2
	<i>(beregnes hvert år efter budgetvedtagelsen)</i>				

Takster 2025

BRUGERBETALINGER.

2024

2025

Lovbundne takster = 1

Fastsat takster af byrådet = 2

(taksterne er excl. moms) takster med * pålægges moms

takster med ** = bemærkning til takstbeløbene)

		2024	2025	
Instrumentleje				
Instrumentleje til en værdi mellem 1.000 og 5.000 kr.	årligt	650,00	650,00	2
Instrumentleje til en værdi mellem 5.000 og 25.000 kr.	årligt	750,00	750,00	2
Instrumentleje til værdi over 25.000 kr.	årligt	850,00	850,00	2
Der er krav om, at man selv tegner en forsikring via sit forsikrings-selskab				
Borgerhuse/aktivitetshuse				
Foreninger hjemmehørende i Aabenraa Kommune				
Faciliteterne stilles vederlagsfrit til rådighed for kommunens folkeoplysende foreninger, brugergrupper samt øvrige foreninger til ikke idrætslige aktiviteter. I særlige tilfælde onkræves gebyr pr. time		40,00	40,00	2
Eksterne brugere ikke folkeoplysende aktivitet				
Sale med plads til over 100 pers pr. time		240,00		2
Sale med plads til over 90 pers. pr. time			240,00	
Almindeligt lokale pr. time		140,00	140,00	2
"Lokale+" (Spejlsal, musiklokale pr. time		185,00		2
Ekstraordinær rengøring				
Rengøring ved personale	Pr. time	325,00	442,00	2
Haller				
Folkeoplysende foreninger hjemmehørende i Aabenraa kommune til idrætsaktivitet				
Minihal, gymnastiksale samt lokaler < 400 m2	gebyr pr. time	40,00	40,00	2
1/2 hal < 400 m2	gebyr pr. time	45,00	45,00	2
Idrætshal 400 - 1000 m2	gebyr pr. time	75,00	75,00	2
Minihal, gymnastiksale, lokaler < 400 m2				
Minihal, gymnastiksale, lokaler <	pr. time	170,00	175,00	2
Minihal, gymnastiksale, lokaler <	pr. dag	2.040,00	2.100,00	2
Minihal, gymnastiksale, lokaler <	weekend	3.570,00	3.675,00	2
1/2 hal < 400 m2				
1/2 hal < 400 m2	pr. time	190,00	200,00	2
1/2 hal < 400 m2	pr. dag	2.280,00	2.400,00	2
1/2 hal < 400 m2	weekend	3.990,00	4.200,00	2
Idrætshal 400-1000 m2				
Idrætshal 400-1000 m2	pr. time	315,00	325,00	2
Idrætshal 400-1000 m2	pr. dag	3.780,00	3.900,00	2
Idrætshal 400-1000 m2	weekend	6.615,00	6.825,00	2
Ekstraordinær rengøring				
Rengøring ved personale	pr. time	325,00	442,00	2

Takster 2025

BRUGERBETALINGER.		2024	2025	
Lovbundne takster = 1				
Fastsat takster af byrådet = 2				
(taksterne er excl. moms) takster med * pålægges moms				
takster med ** = bemærkning til takstbeløbene)				
Opstilling/ekstraordinær hjælp				
Assistance ved personale	pr. time	325,00	442,00	2
Idrætsanlæg				
Eksterne brugere excl. Folkeoplysende aktiviteter tilknyttet Aabenraa kommune				
Atletikstadion og opvisningsbane excl. klargøring				
	pr. time	545,00	567,00	2
Opvisningsbane excl. klargøring	pr. time	435,00	452,00	2
Boldbane	pr. time	355,00	369,00	2
Løbebaner	pr. time	165,00	172,00	2
Klargøring og opkridtning	pr. time	325,00	338,00	2
Hele anlægget incl. klargøring Individuel pris				
Kommunale svømmehaller				
Folkeoplysende foreninger hjemmehørende i Aabenraa kommune til idrætsaktivitet				
Svømmebassin	pr. time	145,00	145,00	2
Børn , pensionister, studerende				
Børn 0-17 år		35,00	35,00	2
Pensionister - borger i Aabenraa kommune		35,00	35,00	2
Studerende - borger i Aabenraa kommune		35,00	35,00	2
10-turs kort		280,00	280,00	2
20-turs kort		525,00	525,00	2
Voksne				
Enkelt billet		50,00	55,00	2
10-turs kort		400,00	440,00	2
20-turs kort		750,00	825,00	2
Privat, fri- og efterskoler excl. Livredder				
Svømmebassin	Pr. time	605,00	625,00	2
Livredder	pr. time	420,00	442,00	2
Ekstraordinær rengøring				
Rengøring ved personale	pr. time	425,00	442,00	2
Pyloner				
Annoncering incl. moms	Pr. uge	525,00	715,00	2
Klippekort 5 annoncer		2.350,00	3.219,00	2
Klippekort 10 annoncer		4.200,00	5.723,00	2

Takster 2025

BRUGERBETALINGER.		2024	2025	
Lovbundne takster = 1				
Fastsat takster af byrådet = 2				
(taksterne er excl. moms) takster med * pålægges moms				
takster med ** = bemærkning til takstbeløbene)				
Udvalget for Plan, Teknik og Landdistrikter				
Dyrskuepladsen/ ringriderpladser/ festpladser	Pr. dag excl. forbrug - øvrige erhverv	553,00	577,00	2
Kolonihaver	Haveleje i kolonihaverne pr. m ²	0,64	0,67	2
Kollund Mole	Pr. anløb	114,00	119,00	2
Midtbyen, Aabenraa	Renholdelse af midtbyen, Aab. Alt vedligeholdelse (grønne veje)	125,00	125,00 *	2
	Renholdelse af midtbyen, Aab. Kun renholdelse (blå veje)	22,50	22,50 *	2
Kommerciel serviceveivisning	Samlet pris pr. skilt	7.041,00	7.342,00	2
	-omk. Ved adm. i.f.m ansøgning	1.174,00	1.224,00	2
	-omk. Ved etablering, transport og ned- gravning samt skiltets indkøbspris	4.108,00	4.284,00	2
	-efterfølgende nedtagning og bortskaffelse	821,00	856,00	2
	-kommunens adm. Ifm. Opsætning og nedtagning	351,00	366,00	2
	-Drift og vedligeholdelsesomk. (f.eks. græsslåning og afvaskning)	587,00	612,00	2
Stadepladser på veiareal	Pr. tilladels excl. forbrug	553,00	577,00	2
Fyrværkerisalg	Pr. år	2.769,00	2.888,00	2
Barsøfærgen	Personbefordring - dobbelttur:			
	Barn (fra 4 til og med 11 år)	0,00	0,00	2
	Voksen	20,00	25,00	2
<i>Øboerne er fritaget for betaling ved transport af personer, cykler og invalidevogne</i>				

Takster 2025

BRUGERBETALINGER.

2024

2025

Lovbundne takster = 1

Fastsat takster af byrådet = 2

(taksterne er excl. moms) takster med * pålægges moms

takster med ** = bemærkning til takstbeløbene)

Køretøjer:

Lastbiler over 7.500 kg inkl. fører og last	66,40	69,60	* 2
Lastbiler 3.500-7.500 kg inkl. fører og last	39,20	40,80	* 2
Traktor \geq 7,5 ton	22,40	23,20	* 2
Traktor $<$ 7,5 ton	16,80	17,60	* 2
Erhvervsbiler under 3.500 kg, inkl. fører	25,60	26,40	* 2
Erhvervs Anhænger	14,40	15,20	* 2
Privat biler under 3.500 kg, ekskl. fører	48,00	56,00	* 2
Do (øboere)	20,00	24,00	* 2
Privat Anhænger	24,00	32,00	* 2
Do (øboere)	12,00	16,00	* 2
Campingvogne	48,00	56,00	* 2
Do (øboere)	20,00	24,00	* 2
Privat Motorcykler, knallerter og cykler, ekskl. fører	0,00	0,00	* 2
Do (øboere)	0,00	0,00	* 2
Trækvogn	0,00	0,00	* 2
Do (øboere)	0,00	0,00	* 2
Øbotaksterne gælder for øboernes egne køretøjer			

Gods:

Pakker	4,00	4,00	* 2
--------	------	------	-----

Ture uden for sejlsplanen:**

Tillægspris pr. tur ekskl. billetpriser:			
Mandag-fredag kl. 7.00-17.00	211,00	220,00	2
Lørdag og søndag kl. 8.00-17.00	211,00	220,00	2
· Gælder også for øboere			
Uden for disse tidsrum	857,00	894,00	2
Do (øboere)	424,00	442,00	2

** Øboerne har ret til at rekvirere færgen til vederlagsfrie ekstraturre til deltagelse i skolemøder.

** Hver familie på øen kan hvert år rekvirere færgen til en dobbelttur til øbotakst med henblik på invitation af gæster. Der skal ikke betales tillægspris. Klokkeslæt opgives i god tid forinden til færgførererne.

Taksterne fremgår af Barsøfærgens hjemmeside:

[Barsøfærgens hjemmeside](#)

Takster 2025

BRUGERBETALINGER.		2024	2025	
Lovbundne takster = 1				
Fastsat takster af byrådet = 2				
(taksterne er excl. moms) takster med * pålægges moms				
takster med ** = bemærkning til takstbeløbene)				
Udvalget for Bæredygtig Udvikling				
Rottebekæmpelse	Kr. pr. m2	0,28	**	2
	Fast gebyr pr. ejendom		41,80	2
	Kr. pr. m2 for arealer op til 250 M2		0,27	2
	Kr. pr. m2 for arealer for den del af en ejendoms areal, der overstiger 250 M2		0,14	2
Brugerfinansierede områder				
Arwos	Affaldstaksterne for 2025 godkendes i Byrådet i december 2024.			
Deponi Syd	Takster for deponeringsegnet affald for 2025 godkendes i Byrådet i december 2024.			

Budget 2025 - 2028

Takstkatalog for mellemkommunal afregning

Aabenraa Kommune

Takster 2025

MELLEMKOMMUNALE AFREGNINGER

2024
Takst

2025
Takst

Social- og Seniorudvalget

Navn på institution	Takst pr. år	Takst pr. dag/døgn	Takst pr. år	Takst pr. dag/døgn
Autismecenter Syd				
Skovbo 54-56				
Skovbo 54-56, pakke 4	611.009	1.669	689.190	1.888
Skovbo 54-56, pakke 5	678.316	1.853	759.603	2.081
Skovbo 54-56, pakke 6	764.142	2.088	849.388	2.327
Skovbo 54-56, pakke 7	821.477	2.244	909.369	2.491
Skovbo 54-56, pakke 8	878.813	2.401	969.351	2.656
Skovbo 50c				
Skovbo 50c, pakke 5			818.995	2.244
Skovbo 50c, pakke 8	1.547.089	4.227	1.514.687	4.150
Skovbo 58				
Skovbo 58, pakke 7	831.025	2.271	815.795	2.235
Skovbo 58, pakke 8	888.361	2.427	875.776	2.399
Rhedersborg A og C				
Rhedersborg A og C, pakke 4	655.938	1.792	704.896	1.931
Rhedersborg A og C, pakke 5	723.245	1.976	775.309	2.124
Rhedersborg A og C, pakke 6	809.071	2.211	865.094	2.370
Rhedersborg A og C, pakke 7	866.406	2.367	925.075	2.534
Rhedersborg A og C, pakke 8	923.742	2.524	985.057	2.699
Rhedersborg B				
Rhedersborg B, pakke 8	1.371.099	3.746	1.453.052	3.981
Funkevej				
Funkevej, pakke 4	402.899	1.101	382.348	1.048
Funkevej, pakke 5	470.206	1.285	452.761	1.240
Funkevej, pakke 6	556.032	1.519	542.546	1.486
Funkevej, pakke 7	613.367	1.676	602.528	1.651
Funkevej, pakke 8	670.703	1.833	662.508	1.815
Skovbogård	248.395	679	263.851	723
Støttecenter Fristedet	157.980	432	167.785	460
Støttecenter Søværnet	121.660	332	130.017	356
Center for Hjerneskade og Beskæftigelse				
Bosted Sønderskoven 25 (tidligere Nord/Syd)				
Sønderskoven 25, pakke 4	914.745	2.499	902.682	2.473
Sønderskoven 25, pakke 5	986.707	2.696	979.491	2.684
Sønderskoven 25, pakke 6	1.078.469	2.947	1.077.432	2.952
Sønderskoven 25, pakke 7	1.139.771	3.114	1.142.861	3.131
Sønderskoven 25, pakke 8	1.201.072	3.282	1.208.291	3.310
Bosted Sønderskoven 27 (tidligere)Vest				
Sønderskoven 27, pakke 8	1.465.698	4.005	1.490.737	4.084

Takster 2025

MELLEMMUNALE AFREGNINGER	2024 Takst		2025 Takst	
Botilbud Kliplev				
Kliplev, pakke 4	748.046	2.044	1.026.297	2.812
Kliplev, pakke 5	820.008	2.240	1.103.106	3.022
Kliplev, pakke 6	911.770	2.491	1.201.047	3.291
Kliplev, pakke 7	973.072	2.659	1.266.476	3.470
Kliplev, pakke 8	1.034.373	2.826	1.331.905	3.649
Aktivitetscenter Kliplev	308.306	842	325.244	891
Aktivitetscenter Tinglev	321.843	879	340.507	933
Center for Job og Uddannelse	114.410	313	120.086	329
Aabenraa Bo og Aktivitet				
Bostedet Engparken				
Engparken, pakke 4	354.005	967	328.469	900
Engparken, pakke 5	434.783	1.188	414.568	1.136
Engparken, pakke 6	537.787	1.469	524.354	1.437
Engparken, pakke 7	606.598	1.657	597.696	1.638
Engparken, pakke 8	675.410	1.845	671.039	1.838
Bostedet Jernbanegade				
Jernbanegade, pakke 4	262.760	718	259.324	710
Jernbanegade, pakke 5	343.568	939	345.423	946
Jernbanegade, pakke 6	446.572	1.220	455.209	1.247
Jernbanegade, pakke 7	515.383	1.408	528.551	1.448
Jernbanegade, pakke 8	584.195	1.596	601.894	1.649
Bostedet Reberbanen				
Reberbanen, pakke 4	264.815	724	261.223	716
Reberbanen, pakke 5	345.593	944	347.322	952
Reberbanen, pakke 6	448.596	1.226	457.108	1.252
Reberbanen, pakke 7	517.407	1.414	530.450	1.453
Reberbanen, pakke 8	586.220	1.602	603.793	1.654
Bostedet Frueløkke				
Frueløkke, pakke 4	302.071	825	256.650	703
Frueløkke, pakke 5	382.849	1.046	342.749	939
Frueløkke, pakke 6	485.853	1.327	452.535	1.240
Frueløkke, pakke 7	554.664	1.515	525.877	1.441
Frueløkke, pakke 8	623.476	1.703	599.220	1.642
Bostedet Rugkobbøl				
Rugkobbøl, pakke 4	260.110	711	244.473	670
Rugkobbøl, pakke 5	340.888	931	330.572	906
Rugkobbøl, pakke 6	443.891	1.243	440.358	1.206
Rugkobbøl, pakke 7	512.702	1.401	513.700	1.407
Rugkobbøl, pakke 8	581.515	1.589	587.043	1.608
Bostedet Engvej				
Engvej, pakke 4	251.620	687	274.578	752
Engvej, pakke 5	332.399	908	360.677	988
Engvej, pakke 6	435.402	1.190	470.463	1.289
Engvej, pakke 7	504.214	1.378	543.805	1.490
Engvej, pakke 8	573.025	1.566	617.148	1.691

Takster 2025

MELLEMKOMMUNALE AFREGNINGER	2024 Takst		2025 Takst	
Bostedet Villa Catharina				
Villa Catharina, pakke 4	266.771	729	248.435	681
Villa Catharina, pakke 5	347.549	950	334.534	917
Villa Catharina, pakke 6	450.553	1.231	444.320	1.217
Villa Catharina, pakke 7	519.364	1.419	517.662	1.418
Villa Catharina, pakke 8	588.176	1.607	591.005	1.619
Bostedet Møllemærsk, dag				
Møllemærsk dag, pakke 4	331.372	905	322.243	883
Møllemærsk dag, pakke 5	412.151	1.126	408.342	1.119
Møllemærsk dag, pakke 6	515.155	1.408	518.128	1.420
Møllemærsk dag, pakke 7	583.966	1.596	591.470	1.620
Møllemærsk dag, pakke 8	652.777	1.784	664.813	1.821
Bostedet Møllemærsk, døgn				
Møllemærsk døgn, pakke 4	421.992	1.153	418.060	1.145
Møllemærsk døgn, pakke 5	502.770	1.374	504.159	1.381
Møllemærsk døgn, pakke 6	605.774	1.655	613.945	1.682
Møllemærsk døgn, pakke 7	674.585	1.843	687.287	1.883
Møllemærsk døgn, pakke 8	743.397	2.031	760.630	2.084
Bostedet Mejerihaven				
Mejerihaven døgn, pakke 8	2.199.997	6.027	2.517.988	6.899
Møllemærsk Dagcenter	273.410	747	294.024	806
Møllemærsk Seniorgruppe	17.486	48	18.290	50
Center for Socialpsykiatri og Rusmiddel				
Bjerggade 4 F-G				
Bjerggade 4 F-G, pakke 4	610.861	1.669	700.253	1.919
Bjerggade 4 F-G, pakke 5	698.447	1.908	793.262	2.173
Bjerggade 4 F-G, pakke 6	810.131	2.213	911.860	2.498
Bjerggade 4 F-G, pakke 7	884.742	2.417	991.090	2.715
Bjerggade 4 F-G, pakke 8	959.352	2.621	1.070.320	2.932
Boenhed Stubbæk				
Stubbæk, pakke 4	385.123	1.052	536.103	1.469
Stubbæk, pakke 5	472.709	1.292	629.112	1.724
Stubbæk, pakke 6	584.393	1.597	747.710	2.049
Stubbæk, pakke 7	659.004	1.801	826.940	2.266
Stubbæk, pakke 8	733.614	2.004	906.169	2.483

Takster 2025

MELLEMMUNALE AFREGNINGER		2024 Takst	2025 Takst	
Børn - og Uddannelsesudvalget				
Navn på institution	Takst pr. år	Takst pr. dag/døgn	Takst pr. år	Takst pr. dag/døgn
Center for familier				
Rønshoved	1.059.936	2.896	1.190.265	3.261
Udsigten, aflastning	1.147.410	3.135	1.323.490	3.626
Hyblerne	420.900	1.150	535.820	1.468
Bårndomshjem	1.014.552	2.772	1.122.375	3.075
Familiehuset		6.876	2.642.965	7.241
Fjordskolen				
Undervisning, almen takst	282.055	773	293.746	805
Undervisning, almen + takst	411.957	1.129	429.459	1.177
Undervisning, udvidet takst	812.828	2.227	847.113	2.321
SFO, almen takst	93.269	256	96.960	266
SFO, almen + taskt	138.215	379	143.878	394
SFO, udvidet takst	319.087	874	332.635	911
Børnehandicapområdet				
Børnehuset Lille Kolstrup, aflastning				
Grundtakst	1.590.270	4.345	1.657.465	4.541
Hovedtakst				
Tillægstakst				
Børnehuset Lille Kolstrup, børnehave	429.684	1.174	456.250	1.250
Børneinstitutionen Posekær				
Grundtakst 1	1.962.492	5.362	1.980.490	5.426
Grundtakst 2	2.134.512	5.832	2.203.505	6.037